

Dato: 2. juli 2026
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Ditte Konradsen
Refsgaard
Sagsnr.: 2025-10332
Dok.: 3985090

U D K A S T

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejelov for Færøerne

(Ajourføring af retsplejelov for Færøerne vedrørende perioden 1. januar
2023 til 30. juni 2025 m.v.)

§ 1

I retsplejelov for Færøerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 457 af 27. april 2025,
som ændret ved lov nr. [...] af [...], foretages følgende ændringer:

1. I § 18, *stk. 1*, indsættes efter »Højesteret«: »eller landsretten«.
2. I § 18, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »2« til: »1«, og »suppleanter« ændres til:
»suppleant«.
3. I § 59, *stk. 4, 1. pkt.*, ændres »grundlisten, jf. § 104« til: »Retten på Færø-
ernes nævnings- og domsmandsliste, jf. § 106, *stk. 1*«.
4. I § 166, *stk. 1*, indsættes efter »gælder også for«: »fællesskaber af advo-
kater og«.
5. § 182 affattes således:

»§ 182. De regler, der er fastsat i medfør af § 165 om behandlingen af betroede midler, gælder for personer,

- 1) hvis ret til at udøve advokatvirksomhed er ophørt i medfør af §§ 176-178,
- 2) der har deponeret sin beskikkelse i Justitsministeriet i medfør af § 181, eller
- 3) der er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed i medfør af den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 5 eller 8, jf. § 185, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 2. Advokatrådet fører tilsyn med, at de personer, der er nævnt i stk. 1, overholder reglerne, som er fastsat i medfør af § 165.

Stk. 3. Reglerne gælder, indtil Advokatrådet bestemmer, at de skal ophøre hermed, dog højst i 12 måneder fra tidspunktet, hvor Advokatrådet er blevet bekendt med det forhold, som begrundet tilsynet efter stk. 2. Advokatrådet kan underrette den pågældendes klienter om det forhold, som begrundet tilsynet efter stk. 2 og om betydningen heraf.

Stk. 4. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse for et advokatselskab, jf. § 155, eller et fællesskab af advokater, der omdannes eller ændrer formål.

Stk. 5. De personer og selskaber, der er nævnt i stk. 1 og 4, kan indklages til Advokatnævnet for overtrædelse af de regler, som er fastsat i medfør af § 165, jf. stk. 1. For sagens behandling i Advokatnævnet finder reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 15 b tilsvarende anvendelse.«

6. I § 184, stk. 1, 1. pkt., og § 185, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »en advokat,«: »et fællesskab af advokater,«.

7. I § 185 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Advokatnævnet kan af egen drift eller på begæring beslutte at genoptage behandlingen af en klage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særligt hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der forventes at kunne føre til et andet resultat.

Stk. 5. En begæring om genoptagelse af en klage skal indgives, inden 1 år efter at parten er blevet meddelt nævnets afgørelse. Nævnet kan behandle en begæring om genoptagelse, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 6 og 7.

8. Efter kapitel 23 indsættes i *første bog, syvende afsnit*:

»Kapitel 23 a
Sager om valgbarhed

§ 185 a. Den danske retsplejelovs kapitel 15 c om sager om valgbarhed finder tilsvarende anvendelse for advokater på Færøerne.«

9. I § 187, stk. 1, 2. pkt., ændres »henvendelse« til: »meddelelse«, og »dog stk. 3-6« ændres til: »dog stk. 3-7 og 12«.

10. § 187, stk. 4-6, affattes således:

»Stk. 4. Retten kan beslutte at undtage en bruger fra at anvende domstolens sagsportal, hvis der foreligger særlige forhold, som gør, at vedkommende må forventes ikke at kunne anvende sagsportalen. Retten kan endvidere beslutte at udelukke en bruger fra at anvende domstolens sagsportal, hvis brugeren anvender sagsportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger. Retten beslutter samtidig, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser eller dokumenter skal gives.

Stk. 5. Retten kan beslutte, at en sag ikke skal anlægges og behandles, eller at en meddelelse eller et dokument ikke skal gives til retten ved anvendelse af domstolens sagsportal, hvis navnlig hensynet til statens sikkerhed, personers liv eller helbred eller dokumenternes format eller omfang taler for det. Retten beslutter samtidig, hvordan sagen skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser eller dokumenter skal gives.

Stk. 6. Vedkommende retspræsident kan i særlige situationer, herunder hvis brugerne ikke kan anvende domstolens sagsportal på grund af lokale tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, beslutte, at visse af eller alle rettens sager i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på sagsportalen. Retspræsidenten beslutter samtidig, hvordan de omhandlede sager skal behandles.«

11. I § 187 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Retten kan ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, der gør, at en bruger ikke kan anvende sagsportalen, beslutte, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan en meddelelse eller et dokument skal gives til retten og sagens parter m.v.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 8.

12. § 187, stk. 7, der bliver stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Rettens beslutninger efter stk. 4, 1. pkt., kan ikke uden Procesbevillingsnævnets tilladelse indbringes for højere ret. Procesbevillingsnævnet kan meddele tilladelse til kære, hvis beslutningen angår spørgsmål af væsentlig betydning for sagens forløb eller er af afgørende betydning for den,

der ansøger om kæretilladelse, og der i øvrigt er anledning til at lade afgørelsen prøve af en højere ret. Ansøgning om kæretilladelse skal indgives til Procesbevillingsnævnet, inden 2 uger efter at beslutningen i medfør af stk. 4, 1. pkt., er truffet.«

13. I § 187 indsættes efter stk. 7, der bliver stk. 8, som nyt stykke:

»Stk. 9. Beslutninger efter stk. 4, 2. og 3. pkt., og stk. 5-7 kan ikke indbringes for højere ret.«

Stk. 8 og 9 bliver herefter stk. 10 og 11.

14. I § 187 indsættes som *stk. 12*:

»Stk. 12. Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvordan en sag skal anlægges, eller hvordan en meddelelse eller et dokument skal gives til retten ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser på domstolenes it-systemer, der gør, at domstolenes sagsportal ikke kan anvendes.«

15. I § 188, *stk. 2, 1. pkt., stk. 3, 1. og 2. pkt., og stk. 5, 1. pkt.*, ændres »fritaget« til: »undtaget«.

16. I § 305 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. I sager, der behandles efter kapitel 49, kan pålæg efter stk. 2 gives, hvis særlige grunde undtagelsesvis gør det nødvendigt.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

17. I § 306, *stk. 3*, ændres »ved personer, der er« til: »ved personer, der«.

18. I § 306, *stk. 3, nr. 1*, ændres »værgе for en part,« til: »er værgе for en part,«

19. I § 306, *stk. 3, nr. 2*, ændres »beslægtet eller besvogret« til: »er beslægtet eller besvogret«.

20. I § 306, *stk. 3, nr. 3*, ændres »tilhørende« til: »hører til«.

21. I § 306, *stk. 3, nr. 4*, ændres »ansat hos« til: »er ansat hos«.

22. I § 306, *stk. 5*, og § 313, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »om mindre krav« til: »i den forenkledе proces«.

23. Efter § 347 indsættes:

»§ 347 a. Retten kan beslutte, at den, der som værge for en mindreårig part har anlagt eller appelleret en sag, helt eller delvis skal betale de sagsomkostninger, som det ellers ville påhvile den mindreårige part at betale.«

24. *Overskriften* til kapitel 49 affattes således:

»Kapitel 49
Den forenklede proces«.

25. I § 439, stk. 1, nr. 1, ændres »50.000 kr.« til: »100.000 kr.«, og som 2. pkt. indsættes: »For sager om leje af hus eller husrum er grænsen dog 50.000 kr.«

26. I § 441, stk. 1, nr. 1, udgår »særlig«.

27. I § 471 ændres »Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager (Kærunevndin í almann-, familju- og heilsumálum)« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«, og i § 478, stk. 2, og § 1023 ændres »Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«.

28. I § 504, stk. 4, 1. pkt., ændres »Østre Landsret« til: »Retten på Færøerne«

29. I § 504, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »ved«: »Østre Landsret eller«, og »denne« ændres til: »den pågældende«.

30. I § 504, stk. 4, 4. pkt., ændres »Landsrettens afgørelse« til: »Retten på Færøernes og landsrettens afgørelser«, og efter »til« indsættes: »henholdsvis landsretten og«.

31. I § 504, stk. 4, 5. pkt., indsættes efter »kan«: »landsretten henholdsvis«.

32. I *overskriften* til kapitel 54 ændres »Hovedbørneværnsudvalget« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«.

33. I § 516, stk. 1, ændres »Hovedbørneværnsudvalget (Høvuðsbarnaverndarnevndin)« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«.

34. I § 517, stk. 4, 3. pkt., ændres »det psykiatriske patientklagenævns« til: »Det Færøske Ankenævns (Føroya Kærustovnurs)«.

35. I § 530, *stk. 3*, indsættes efter »afgørelser«: »eller i øvrigt videregives til forældrene eller værger«.

36. I § 583, *stk. 3* og *stk. 4, 3. pkt.*, ændres »§ 3, nr. 34« til: »§ 3, nr. 32«.

37. I § 727, *stk. 2*, ændres »2 måneder« til: »4 måneder«.

38. I § 774 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Politiet må ved foranstaltninger som nævnt i denne paragraf dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år.«

39. Efter § 778 indsættes i *kapitel 81*:

»§ 778 a. Politiet kan til brug for efterforskningen af en lovovertrædelse sammenligne oplysninger om dna fra et dna-spor med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase, hvis

- 1) der er bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen,
- 2) efterforskningen angår en overtrædelse af straffelovens §§ 114-114 h, § 216, § 225, jf. § 216, eller § 237 eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter, og
- 3) efterforskningsskridtet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen.«

40. I § 850, *stk. 7, 1. pkt.*, ændres »8-11, 19-21, 23 eller 24« til: »8-10, 18, 20 eller 22-26«, og »1-4« ændres til: »1-3«.

41. I § 1000, *stk. 1*, udgår »ved Højesteret eller ved Østre Landsret«.

42. I § 1001, *stk. 1*, udgår »ved Højesteret eller ved Østre Landsret«.

43. Efter § 1001 indsættes:

»§ 1001 a. På begæring af rigsadvokaten eller en domfældt kan genoptagelse af en sag helt eller delvist finde sted for at rette sig efter en endelig dom afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Danmark er part i.

Stk. 2. § 956, *stk. 2*, finder tilsvarende anvendelse. Er domfældte afgået ved døden, kan begæring om genoptagelse fremsættes af de personer, der er nævnt i § 956, *stk. 3, 1. pkt.*«

44. I § 1003, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»I de i § 1001 a omhandlede tilfælde må begæring om genoptagelse fra en domfældt fremsættes, inden 1 år efter at den pågældende dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er blevet endelig, medmindre helt særlige omstændigheder foreligger.«

45. I § 1006, 2. pkt., ændres »afsige dom« til: »træffe afgørelse«.

46. I § 1006, 2. pkt., ændres »ældre dom« til: »ældre afgørelse«.

47. I § 1007, 1. pkt., ændres »Østre Landsret« til: »den ret, som senest har truffet afgørelse i sagen«.

48. I § 1007, 2. pkt., udgår »for landsret«.

49. I § 1007, 3. pkt., ændres »§ 698« til: »kapitel 74«.

50. I § 1008, 1. pkt., ændres to steder »dom« til: »afgørelse«.

51. I § 1011, 1. pkt., ændres »dommens« til: »afgørelsens«.

52. I overskriften til kapitel 106 indsættes efter »forfølgning«: »m.v.«.

53. I § 1056 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Efter reglerne i dette kapitel bortset fra § 1053, stk. 1, 5. pkt., behandles på begæring endvidere erstatningskrav, der på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler rejses af den forurettede i sager om overtrædelse af straffelovens § 210, § 216, § 222, stk. 2, § 223, stk. 1, eller § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1, som følge af at

- 1) forurettede ikke har haft tilstrækkelig mulighed for at klage over en afgørelse om påtaleopgivelse,
- 2) forurettedes klage over en afgørelse om påtaleopgivelse ikke er blevet behandlet inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2, eller
- 3) en afgørelse om omgørelse af påtaleopgivelse ikke er blevet meddelt den, der har været sigtet, inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2.«

54. I § 1060 indsættes som stk. 2-4:

»Stk. 2. Juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder skal efter anmodning fra Politiklagemyndigheden stille tv-overvågningsmateriale til rådighed, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder har ikke pligt til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed, såfremt der derved vil fremkomme oplysninger om forhold, som ville udsætte den juridiske person for straf.

Stk. 4. Overtrædelse af stk. 2 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 5.

55. *Overskriften* til kapitel 111 affattes således:

»Kapitel 111
Slutningsbestemmelser«

56. Efter § 1095 indsættes efter overskriften før § 1096:

»§ **1095 a.** Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af denne lov.«

57. Som *bilag* indsættes bilag 1 til denne lov.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den [1. juli 2027].

Stk. 2. § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse for kendelser fra Advokatnævnet og endelige domme, der er afsagt før lovens ikrafttræden.

Stk. 3. § 1, nr. 25 (§ 439) og 26 (§ 441) finder ikke anvendelse i sager, der er anlagt før lovens ikrafttræden. I disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. § 1, nr. 37, finder ikke anvendelse på afgørelser om påtaleopgivelser og tiltalefrafald, der er truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. § 1, nr. 43 og 44, finder ikke anvendelse på anmodninger om genoptagelse som følge af domme, som er afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol før lovens ikrafttræden.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Første bog. Domsmagten m.m.

Første afsnit. Domstolenes ordning

Kap. 1.	Retterne	§§	1-16
Kap. 2.	Procesbevillingsnævnet	§§	17-19
Kap. 3.	Sikkerhedsforanstaltninger ved retterne	§§	20-21
Kap. 4.	Retsmøder	§§	22-41
Kap. 5.	Retsbøger og sagens dokumenter	§§	42-46
Kap. 6.	Aktindsigt	§§	47-55
Kap. 7.	Dommere, fuldmægtige m.v.	§§	56-91
Kap. 8.	Tilfælde, hvor rettens personer skal eller kan vige deres sæde	§§	92-99

Andet afsnit. Nævningers og domsmænds udtagelse

Kap. 9.	Almindelige bestemmelser	§§	100-103
Kap. 10.	Grundlisten	§§	104-105
Kap. 11.	Nævninge- og domsmandslistes	§§	106-110
Kap. 12.	Udtagelse af nævninger for de enkelte sager	§§	111-120
Kap. 13.	Udtagelse af domsmænd for de enkelte sager	§§	121-124

Tredje afsnit. Udtagelse af sagkyndige retsmedlemmer

Kap. 14.		§§	125-128
----------	--	----	---------

Fjerde afsnit. Anklagemyndigheden

Kap. 15.	Anklagemyndigheden	§§	129-140
----------	--------------------	----	---------

Femte afsnit. Politiet

Kap. 16.		§§	141-149
----------	--	----	---------

Sjette afsnit. Den Uafhængige Politiklagemyndighed

Kap. 17.		§	150
----------	--	---	-----

Syvende afsnit. Advokater

Kap. 18.	Beskikkelse som advokat - Udøvelse af advokatvirksomhed	§§	151-169
----------	---	----	---------

Kap. 19.	Advokaternes møderet for domstolene - Autoriserede advokatfuldmægtige	§§	170-175
Kap. 20.	Ophør af retten til at udøve advokatvirksomhed	§§	176-182
Kap. 21.	Advokatsamfundet	§	183
Kap. 22.	Salærklager	§	184
Kap. 23.	Disciplinærsager	§	185
Kap. 23 a.	Sager om valgbarhed	§	185 a

Anden bog. Fælles bestemmelser for borgerlige sager og straffesager

Kap. 24.	Almindelige bestemmelser om procesmåden	§§	186-195
Kap. 25.	Meddelelser og forkyndelse af meddelelser	§§	196-213
Kap. 26.	Vidner	§§	214-240
Kap. 27.	Syn og skøn	§§	241-256
Kap. 28.	Rettens rådslagninger og afgørelser	§§	257-269

Tredje bog. Den borgerlige retspleje

Første afsnit. Almindelige bestemmelser

Kap. 29.	Saglig kompetence	§§	270-274
Kap. 30.	Stedlig kompetence	§§	275-282
Kap. 31.	Sammenlægning og adskillelse af krav	§§	283-288
Kap. 32.	Gruppesøgsmål	§§	289-299
Kap. 33.	Sagens parter	§§	300-305
Kap. 34.	Rettergangsfuldmægtige	§§	306-316
Kap. 35.	Forligsmægling	§§	317-319
Kap. 36.	Retsmægling	§§	320-328
Kap. 37.	Om parternes og tredjemands forpligtelse til at fremlægge synbare bevismidler	§§	329-333
Kap. 38.	Afhøring af parter	§§	334-336
Kap. 39.	Oplysningspligt ved krænkelse af immateri- alrettigheder m.v.	§§	337-338
Kap. 40.	Sagsomkostninger	§§	339-350
Kap. 41.	Retshjælp og fri proces	§§	351-365

Andet afsnit. Rettergangsmåden

Kap. 42.	Almindelige bestemmelser	§§	366-380
Kap. 43.	Sagsforberedelse i 1. instans	§§	381-395

Kap. 44.	Hovedforhandling i 1. instans	§§	396-400
Kap. 45.	Genoptagelse	§	401
Kap. 46.	Anke	§§	402-424
Kap. 47.	Kære	§§	425-437
Kap. 48.	Ekstraordinær genoptagelse og anke	§	438
Kap. 49.	Den forenklede proces	§§	439-449
Kap. 50.	Midlertidige afgørelser om forbud og påbud i en borgerlig sag	§§	450-469
Kap. 51.	Sager om ægteskab eller forældremyndighed	§§	470-487
Kap. 52.	Faderskabssager	§§	488-504
Kap. 53.	Værgemålssager	§§	505-514
Kap. 54.	Prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse og afgørelser truffet af Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)	§§	515-523
Kap. 55.	Prøvelse af beslutning om adoption uden samtykke	§§	524-532
Kap. 56.	Fremgangsmåden ved at erhverve mortifikations- eller ejendomsdom	§§	533-534

Tredje afsnit. Tvangsfuldbyrdelse

Kap. 57.	Grundlaget for tvangsfuldbyrdelse	§§	535-543
Kap. 58.	Fremgangsmåden ved udlæg og tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav	§§	544-563
Kap. 59.	Udlæggets genstand og retsvirkninger	§§	564-584
Kap. 60.	Særregler om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav	§§	585-592
Kap. 61.	Særregler om tvangsfuldbyrdelse af forældremyndighed, barnets bopæl og samvær	§§	593-594
Kap. 62.	Almindelige bestemmelser for tvangsauktion	§§	595-603
Kap. 63.	Tvangsauktion over løsøre	§§	604-619
Kap. 64.	Tvangsauktion over fast ejendom	§§	620-643
Kap. 65.	Tvister under tvangsauktionen	§	644
Kap. 66.	Appel af fogedrettens afgørelser	§§	645-649
Kap. 67.	Brugeligt pant	§§	650-657
Kap. 68.	Umiddelbare fogedforretninger	§§	658-662

Fjerde afsnit. De foreløbige retsmidler

Kap. 69.	Arrest	§§	663-676
----------	--------	----	---------

Kap. 70.	Bistand til opretholdelse af forbud og påbud	§§	677-680
Kap. 71.	Bevissikring ved krænkelser af immaterialrettigheder m.v.	§§	681-685
Kap. 72.	Skifte af dødsbo og fællesbo m.v.	§§	686-692

Fjerde bog. Strafferetsplejen

Første afsnit. Almindelige bestemmelser

Kap. 73.	Strafferetsplejens område	§§	693-695
Kap. 74.	Saglig kompetence	§§	696-700
Kap. 75.	Værneting og forening af straffesager	§§	701-713
Kap. 76.	Gengivelse af forklaringer	§§	714-718
Kap. 77.	Påtalen	§§	719-731
Kap. 78.	Sigtede og dennes forsvar	§§	732-749
Kap. 79.	Forurettede	§§	750-756

Andet afsnit. Efterforskning, tvangsindgreb m.v.

Kap. 80.	Almindelige bestemmelser om efterforskning	§§	757-768
Kap. 81.	Afhøringer og særlige efterforskningsskridt	§§	769-778 a
Kap. 82.	Anholdelse	§§	779-786
Kap. 83.	Varetægtsfængsling	§§	787-811
Kap. 84.	Indgreb i meddelelseshemmeligheden, observation, dataaflysning, forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation, blokering af hjemmesider	§§	812-828
Kap. 85.	Legemsindgreb	§§	829-835
Kap. 86.	Ransagning	§§	836-843
Kap. 87.	Beslaglæggelse og edition	§§	844-857
Kap. 88.	Personundersøgelser	§§	858-861
Kap. 89.	Andre efterforskningsskridt	§§	862-869
Kap. 90.	Indgreb over for personer under 15 år	§§	870-876

Tredje afsnit. Tiltale og hovedforhandling i 1. instans

Kap. 91.	Tiltålsesager	§§	877-879
Kap. 92.	Tiltale og forberedelse af hovedforhandling i 1. instans	§§	880-900
Kap. 93.	Hovedforhandling i 1. instans	§§	901-934
Kap. 94.	Nævningesager	§§	935-943

Kap. 95.	Straffesager, i hvilke der ikke medvirker lægdommere	§§	944-950
----------	--	----	---------

Fjerde afsnit. Retsmidler mod trufne afgørelser

Kap. 96.	Anke til Østre Landsret	§§	951-983
Kap. 97.	Anke til Højesteret	§§	984-989
Kap. 98.	Kære til højere ret	§§	990-998
Kap. 99.	Genoptagelse	§§	999-1013

Femte afsnit. Regler om behandlingen af private straffesager og om forfølgning af borgerlige krav under straffesager

Kap. 100.	Regler om behandlingen af private straffesager	§§	1014-1015
Kap. 101.	Påtale af borgerlige krav under straffesager	§§	1016-1023

Sjette afsnit. Fuldbyrnelsen af domme i straffesager

Kap. 102.	Fuldbyrkelse af domme i straffesager	§§	1024-1031
-----------	--------------------------------------	----	-----------

Syvende afsnit. Sagsomkostninger m.v. i straffesager

Kap. 103.	Sagsomkostninger	§§	1032-1041
Kap. 104.	Offentlig omtale m.v. af straffesager	§§	1042-1047

Ottende afsnit

Kap. 105.	Særlige bestemmelser om nogle forhør	§	1048
-----------	--------------------------------------	---	------

Niende afsnit

Kap. 106	Erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning m.v.	§§	1049-1056
Kap. 107.	Behandling af klager over politipersonale	§§	1057-1075
Kap. 108.	Straffesager mod politipersonale	§§	1076-1089
Kap. 109.	Landsstyrets ansvar	§§	1090-1091
Kap. 110.	Domstolsprøvelse af opholdsforbud og bortvisning	§§	1092-1095

Femte bog. Slutnings- og overgangsbestemmelser

Kap. 111.	Slutningsbestemmelser	§§	1095 a-1097
Kap. 112.	Overgangsbestemmelser	§§	1098-1099
Kap. 113.	Ændringer i anden lovgivning	§§	1100-1101

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ændring af regler om anvendelse af domstolenes sagsportal

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2. Bedre beskyttelse af forurettede i bestemte sager om seksualforbrydelser

2.2.1. Forlængelse af omgørelsesfristen for afgørelser om påtaleopgivelse og tiltalefrafald

2.2.2. Udvidelse af ordningen om forenklet proces for behandling af visse erstatningskrav

2.3. Den forenklede proces

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.4. Ændring af reglerne om genoptagelse af straffesager for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.5. Ændringer på advokatområdet

2.5.1. Advokatinteressentselskaber som ansvarssubjekt

2.5.2. Skærpet tilsyn for forhenværende advokater

2.5.3. Periode for genoptagelse

2.5.4. Dekorumkrav for medlemmer af Advokatrådet og Advokatnævnet

2.6. Værgers betaling af sagsomkostninger for en mindreårig part

2.6.1. Gældende ret

2.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.7. Adgang for politiet til at fremstille og dele uægte seksuelt materiale med personer under 18 år

2.7.1. Gældende ret

2.7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.8. Indførelse af genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet

2.8.1. Gældende ret

2.8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.9. Pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder til at udlevere tv-overvågningsmateriale til Den Uafhængige Politiklagemyndighed til brug for behandlingen af adfærdsklager

2.9.1. Gældende ret

2.9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.10. Overførelse af kompetencen til at meddele tilladelse til genoptagelse af afgjorte sager om faderskab og medmoderskab efter udløbet af 3-års fristen fra Østre Landsret til Retten på Færøerne

2.10.1. Gældende ret

2.10.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.11. Ændring af møderetskriteriet for det færøske advokatmedlem af Procesbevillingsnævnet m.v.

2.11.1. Gældende ret

2.11.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Forholdet til retshåndhævelsesloven og databeskyttelseslovgivningen

3.1. Indførelse af genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet

3.2. Pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder til at udlevere tv-overvågningsmateriale til Den Uafhængige Politiklagemyndighed til brug for behandlingen af adfærdsklager

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

9. Forholdet til EU-retten

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen ønsker i fællesskab med Færøernes landsstyre at udvikle danske ansvarsområder på Færøerne. Regeringen vil sammen med Færøerne arbejde for, at standarden på danske ansvarsområder bliver bragt op på et nutidigt niveau – med respekt for de særlige forhold og forskelle, der er mellem Danmark og Færøerne, og regeringen vil prioritere, at lovgivning på danske ansvarsområder løbende opdateres. Justitsministeriet vurderer således løbende under inddragelse af de underliggende myndigheder og i dialog med Færøernes landsstyre, om der er behov for ajourføring og ændringer i øvrigt af retsplejelov for Færøerne.

Ved lov nr. [X af X om ændring af retsplejelov for Færøerne og lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. (Ajourføring af retsplejelov for Færøerne m.v.)] er der gennemført en række ændringer af bl.a. retsplejelov for Færøerne med henblik på effektivisering af retsplejen for Færøerne. Formålet med nærværende lovforslag er at gennemføre yderligere ajourføringer af retsplejelov for Færøerne med ændringer, der er foretaget i den danske retsplejelov i perioden fra og med den 1. januar 2023 til og med den 30. juni 2025.

Der er i den forbindelse under inddragelse af relevante myndigheder og i dialog med Færøernes landsstyre foretaget en gennemgang af de ændringer, der er foretaget i den danske retsplejelov i den pågældende periode med henblik på en vurdering af, hvilke af disse der er relevante at gennemføre for Færøerne.

På den baggrund foreslås med lovforslaget *for det første* ændringer af reglerne om anvendelse af domstolenes sagsportal med henblik på bl.a. at sikre klarhed over, hvordan brugerne skal forholde sig, hvis der opstår tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, som gør, at sagsportalen ikke kan anvendes. Det bemærkes, at retsplejelovens regler om anlæggelse og behandling af sager ved anvendelse af domstolenes sagsportal, der foreslås ændret, endnu ikke er sat i kraft, og at de foreslåede ændringer ikke ændrer ved, at justitsministeren vil skulle fastsætte tidspunktet for bestemmelseernes ikrafttræden.

For det andet foreslås ændringer med henblik på at sikre en bedre beskyttelse af forurettede i sager om seksualforbrydelser. Det foreslås i den forbindelse at forlænge omgørelsesfristen for afgørelser om påtaleopgivelse og tiltalefrafald fra 2 til 4 måneder samt at udvide muligheden for at få erstatningskrav behandlet efter den forenklede proces i retsplejelovens kapitel 106 i forbindelse med bestemte sager om seksualforbrydelser.

For det tredje foreslås ændringer i reglerne om småsagsprocessen, herunder forhøjelse af beløbsgrænsen og ændring af den gængse betegnelse til ”den forenklede proces”.

Der foreslås *for det fjerde* ændringer af reglerne om genoptagelse af straffesager for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Danmark er part i.

For det femte foreslås en række ændringer på advokatområdet med hensyn til bl.a. reglerne om advokatselskaber, tilsynet med forhenværende advokaters og advokatselskabers klientmidler, samt om genoptagelse i såkaldte adfærdssager og muligheden for at fratage en advokat valgbarheden til Advokatnævnet og Advokatrådet.

Der foreslås *for det sjette* en ændring med hensyn til værgers betaling af sagsomkostninger for en mindreårig part. Ændringen vil indebære, at retten vil kunne bestemme, at værger for en mindreårig, der har anlagt retssag på den mindreåriges regning, skal betale de sagsomkostninger, som det ellers ville påhvile den mindreårige part at betale.

For det syvende foreslås det at indføre en adgang for politiet til at fremstille og dele uægte seksuelt materiale med personer under 18 år med henblik på at styrke politiets muligheder for effektivt at kunne efterforske og identificere mistænkte gerningspersoner i bl.a. sager om seksuelle overgreb mod børn.

For det ottende foreslås det at indføre en bestemmelse, som vil give politiet mulighed for under visse nærmere omstændigheder at sammenligne oplysninger om dna fra et dna-spor med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase i forbindelse med efterforskningen af nogle af de mest alvorlige forbrydelser, herunder terror, voldtægt og drab (genetisk slægtsforskning).

Det foreslås *for det niende* at indføre en pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomhed til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed for Politiklagemyndigheden ved behandling af klager over personale i politiet og anklagemyndigheden.

Herudover foreslås efter ønske fra Justitsministeriets myndigheder og Færøernes landsstyre en række øvrige ændringer af retsplejelov med henblik på bl.a. at sikre, at loven er tidssvarende og tilpasset myndighedernes behov m.v., samt ændringer der har til formål at rette op på fejl, som af myndighederne er konstateret i retsplejeloven siden dennes ikrafttræden den 1. januar 2021.

Det foreslås på dette punkt bl.a. at overføre kompetencen til at meddele tilladelse til genoptagelse af afgjorte sager om faderskab og medmoderskab efter udløbet af 3-års fristen fra Østre Landsret til Retten på Færøerne. Endvidere foreslås bl.a. ændringer vedrørende møderetskriteriet for det færøske advokatmedlem af Procesbevillingsnævnet med henblik på fremadrettet at sikre et tilstrækkeligt grundlag for rekrutteringen af et færøsk advokatmedlem og suppleant for dette medlem i Procesbevillingsnævnet.

Endelig foreslås det bl.a. at indføre en bestemmelse om juridiske personers strafansvar for overtrædelse af straffebestemmelser i retsplejeloven svarende til reglen herom i den danske retsplejelovs § 1022. Baggrunden for denne foreslåede ændring er, at det efter drøftelser med Færøernes landsstyre og relevante myndigheder efter Justitsministeriets opfattelse må anses for en fejl, at der i forbindelse med retsplejeloven, jf. lov nr. 964 af 26. juni 2020, ikke er indført en bestemmelse svarende til den danske retsplejelovs § 1022.

Det bemærkes, at når der i lovforslagets bemærkninger henvises til »retsplejeloven«, menes der retsplejelov for Færøerne, medmindre andet er angivet. Endvidere bemærkes det, at når der i lovforslagets bemærkninger henvises til »straffeloven«, menes der den færøske straffelov, medmindre andet er angivet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ændring af regler om anvendelse af domstolenes sagsportal

2.1.1. Gældende ret

Reglerne om anvendelse af domstolenes sagsportal i civile sager fremgår af retsplejelovens § 187 og blev indført for Færøerne ved lov nr. 965 af 26. juni 2020 om retsplejelov for Færøerne.

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 1, 1. pkt., at borgerlige retssager, sager om forbud eller påbud i en borgerlig sag og sager om optagelse af bevis om borgerlige krav anlægges og behandles ved anvendelse af en digital sagsportal, som domstolene stiller til rådighed.

Efter retsplejelovens § 187, stk. 4, 1. pkt., kan retten beslutte at fritage en part, skønsmand m.v. fra at anvende domstolenes sagsportal, hvis retten vurderer, at der foreligger særlige forhold, som gør, at pågældende ikke må forventes at kunne anvende domstolenes sagsportal.

Efter retsplejelovens § 187, stk. 5, kan retten i øvrigt, når der foreligger særlige forhold, beslutte, at en sag ikke skal anlægges og behandles, eller et processkrift eller et andet dokument ikke skal fremsendes ved anvendelse af domstolenes sagsportal.

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 6, at vedkommende retspræsident, når der foreligger særlige forhold, kan beslutte, at rettens sager eller en del heraf i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på domstolenes sagsportal.

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 7, at beslutninger efter stk. 5 og 6 ikke kan indbringes for højere ret.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 187 endnu ikke er sat i kraft, jf. retsplejelovens § 1097, 1. pkt., hvoraf det følger, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af bl.a. § 187. Af forarbejderne til retsplejelovens § 1097 fremgår det, at de teknologiske forudsætninger for at indføre bl.a. § 187 på nuværende tidspunkt ikke er til stede, men at bestemmelserne kan sættes i kraft af justitsministeren, når forudsætningerne er til stede på Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, side 270.

Retsplejelovens § 187 svarer med en enkelt undtagelse til den danske retsplejelovs § 148 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og skal ifølge bemærkningerne til retsplejelovens § 187 forstås i overensstem-

melse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, side 178.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 blev der foretaget en række ændringer af den danske retsplejelovs §§ 148 a og 148 b om anvendelse domstolenes sagsportal med henblik på bl.a. at sikre klarhed over, hvordan brugerne skal forholde sig, hvis der opstår tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, som gør, at sagsportalen ikke kan anvendes. Endvidere blev der ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 foretaget yderligere ændringer af den danske retsplejelovs § 148 a om muligheden for at udelukke en bruger fra at anvende domstolenes sagsportal.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om de ændringer med hensyn til domstolenes sagsportal, der er foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 og lov nr. 661 af 11. juni 2024, også er relevante at gennemføre for Færøerne.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af den danske retsplejelovs §§ 148 a og 148 b ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 og lov nr. 661 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 23-24 og Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 43-44.

Ændringerne af den danske retsplejelov med hensyn til anvendelse af domstolenes sagsportal ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 indebærer bl.a., at retspræsidenterne fortsat i særlige situationer, herunder ved it-nedbrud eller driftsforstyrrelser, har mulighed for at beslutte, at alle eller visse af retens sager i en periode ikke skal behandles på domstolenes sagsportal. Ændringerne indebærer endvidere, at retterne har mulighed for ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser at beslutte, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser m.v. skal gives til retten uden brug af domstolenes sagsportal. Endelig indebærer ændringerne, at Domsstolsstyrelsen har hjemmel til at fastsætte regler om, hvordan civile sager teknisk skal anlægges, eller et dokument teknisk skal gives til retten, hvis der opstår tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser på domstolenes it-systemer eller tilknyttede it-systemer, som gør, at en bruger ikke kan anvende sagsportalen.

Ændringerne af den danske retsplejelov med hensyn til muligheden for at udelukke en bruger fra at anvende domstolenes sagsportal ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 indebærer, at der i den danske retsplejelov er indført adgang til, at retten kan udelukke en bruger fra at anvende domstolenes sagsportal, hvis brugeren anvender sagsportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger, og at rettens beslutning herom ikke kan indbringes for højere ret. Justitsministeriet lagde i forhold til karebegrænsningen af rettens beslutning om udelukkelse fra at anvende sagsportalen vægt på ordningens effektivitet, og at ordningen ikke vil indskrænke brugerens adgang til domstolene, da brugeren i stedet f.eks. vil kunne henvende sig skriftligt til retten uden at anvende sagsportalen.

Justitsministeriets finder, at ændringerne, der er foretaget i den danske retsplejelov med hensyn til domstolenes sagsportal, også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund at ændre retsplejelov for Færøerne på samme måde, som den danske retsplejelov blev ændret ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 og lov nr. 661 af 11. juni 2024 med hensyn til domstolenes sagsportal.

Det bemærkes, at retsplejelovens regler om anlæggelse og behandling af sager ved anvendelse af domstolenes sagsportal, der foreslås ændret, endnu ikke er sat i kraft, og at de foreslåede ændringer ikke ændrer ved, at justitsministeren vil skulle fastsætte tidspunktet for bestemmelsernes ikrafttræden.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9-14 (retsplejelovens § 187), og bemærkningerne hertil.

2.2. Bedre beskyttelse af forurettede i bestemte sager om seksualforbrydelser

2.2.1. Forlængelse af omgørelsesfristen for afgørelser om påtaleopgivelse og tiltalefrafald

2.2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af retsplejelovens § 727, stk. 1, 1. pkt., at ved afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald underrettes sigtede, forurettede eller, hvis forurettede er afdøet ved døden, forurettedes nære pårørende.

Det følger endvidere af retsplejelovens § 727, stk. 1, 2. pkt., jf. § 135, stk. 1, sammenholdt med § 134, stk. 2, at forurettede kan klage over en afgørelse om påtaleopgivelse, og at fristen for at klage er 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Fremkommer klagen efter udløbet af denne frist, skal den behandles, hvis fristoverskridelsen må anses som undskyldelig.

Det følger af retsplejelovens § 727, stk. 2, at hvis der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, kan strafforfølgning mod den, der har været sigtet, kun fortsættes efter den overordnede anklagemyndigheds bestemmelse, hvis afgørelsen er meddelt den pågældende med Digital Post eller anbefalet brev inden 2 måneder fra afgørelsens dato, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse eller betingelserne for genoptagelse efter § 999 er til stede (f.eks. nye væsentlige beviser).

Retsplejelovens § 727, som ændret ved § 1, nr. 61, i lov nr. 660 af 11. juni 2024, svarer til § 724, i den danske retsplejelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 1169 af 8. juni 2021.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 727, at bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 724 og med den praksis, der findes herom, dog således at muligheden for at fremsende meddelelse om omgørelse af påtaleopgivelse eller tiltalefrafald til sigtede med Digital Post kun vil være relevant, i det omfang der på Færøerne indføres regler om digitale postkasser til sikker kommunikation med det offentlige, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat side 236, og Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 149 som fremsat, side 44.

2.2.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 658 af 11. juni 2024 blev der foretaget en ændring af den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, der indebærer en forlængelse af omgørelsesfristen i § 724, stk. 2, fra 2 måneder til 4 måneder.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om ovennævnte ændring med hensyn forlængelse af omgørelsesfristen i den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, fra 2 måneder til 4 måneder, der er foretaget ved lov nr. 658 af 11. juni 2024, også er relevant at gennemføre for Færøerne.

Det fremgår af forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, at forlængelsen af omgørelsesfristen fra 2 måneder til 4 måneder vil give myndighederne mere tid til at behandle klager over afgørelser om påtaleopgivelser og til at rette eventuelle fejl, der ellers ville have medført, at sagen ikke kunne forfølges yderligere. Derudover vil en forlængelse af omgørelsesfristen medføre, at myndighederne i længere tid vil kunne behandle klager, der modtages efter klagefristens udløb, hvor fristoverskridelsen må anses for undskyldelig.

Det fremgår videre, at forlængelsen af omgørelsesfristen i den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, er baseret på en afvejning mellem hensynet til den sigtede, hensynet til den forurettede og samfundets interesse i at sikre, at der sker retsforfølgelse, når der er grundlag for det. Forlængelsen vil indebære en forringelse af den sigtedes retsstilling, da den pågældende først efter 4 måneder vil få sikkerhed for, at den overordnede anklagemyndighed ikke omgør afgørelsen. Det bemærkes endvidere, at den sigtede – som det er tilfældet i dag – ved en afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald underrettes om omgørelsesfristen, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, side 3-4.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringen af den danske retsplejelov med hensyn til forlængelse af omgørelsesfristen i § 724, stk. 2, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 130 som fremsat, side 3 og 7.

Justitsministeriet finder, at ændringen, der er foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 658 af 11. juni 2024 med hensyn til forlængelse af omgørelsesfristen i den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, fra 2 måneder til 4 måneder også er relevant at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund at ændre § 727, stk. 2, i retsplejelov for Færøerne, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, blev ændret ved lov nr. 658 af 11. juni 2024.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 37 (retsplejelovens § 727, stk. 2), og bemærkningerne hertil.

2.2.2. Udvidelse af ordningen om forenklet proces for behandling af visse erstatningskrav

2.2.2.1. Gældende ret

Retsplejelovens kapitel 106 indeholder regler om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning. §§ 1049-1052 indeholder materielle erstatningsregler, hvorefter der i visse tilfælde gives erstatning.

Efter § 1049, stk. 1, har den, der har været anholdt eller varetægtsfængslet som led i en strafferetlig forfølgning, krav på erstatning for den derved tilføjede skade, hvis påtale opgives eller tiltalte frifindes, uden at dette er begrundet i, at den pågældende findes utilregnelig. Erstatning ydes for økonomisk skade og for lidelse, tort, ulempe og forstyrrelse eller ødelæggelse af stilling og forhold. Erstatning kan nedsættes eller nægtes, hvis den sigtede selv har givet anledning til foranstaltningerne, jf. § 1049, stk. 3.

Retsplejelovens §§ 1053 og 1054 indeholder regler om processen for behandling af erstatningskrav omfattet af kapitlet.

Det følger således af retsplejelovens § 1053, stk. 1, 1. pkt., at det er statsadvokaten, der træffer afgørelse vedrørende krav om erstatning i medfør af kapitel 106. Krav fra en person, der har været sigtet, skal som udgangspunkt fremsættes inden to måneder efter meddelelse til sigtede om strafforfølgningens ophør eller efter afsigelse af en endelig dom, mens krav fra andre skal fremsættes inden to måneder efter, at indgrebet er ophørt jf. § 1053, stk. 1, 3. og 5. pkt. Klager over afgørelser truffet af statsadvokaterne vedrørende krav om erstatning behandles af Rigsadvokaten, jf. § 1053, stk. 3.

Imødekommes erstatningskravet ikke ved en afgørelse truffet af Rigsadvokaten, kan den erstatningssøgende inden 2 måneder efter meddelelse om afslaget begære kravet indbragt for Retten på Færøerne, hvis den har pådømt straffesagen, jf. § 1054, stk. 1. Sagen indbringes for retten af statsadvokaten. Har straffesagen ikke været pådømt, indbringer statsadvokaten sagen for Rette på Færøerne, hvis den pågældende foranstaltning er besluttet på Færøerne, eller hvis den erstatningssøgende har hjemting på Færøerne. Erstatningssagen behandles i strafferetsplejens former, jf. § 1054, stk. 4. Dette indebærer bl.a., at det er statsadvokaten, der forelægger sagen for retten, og at anke af Retten på Færøernes afgørelse skal ske efter de straffeprocessuelle

regler. Det er dog den erstatningssøgende, der har bevisbyrden for, at den pågældende har krav på erstatning.

Det følger af retsplejelovens § 1056, at erstatningskrav, der på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler rejses af sigtede, domfældte eller andre i anledning af strafferetlig forfølgning, behandles på begæring efter reglerne i kapitel 106.

Retsplejelovens § 1056 svarer med en redaktionel ændring til § 1018 h i den danske retsplejelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Den redaktionelle ændring vedrører henvisningen til »færøsk ret«, som ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 1056 forudsættes at omfatte al lovgivning m.v. gældende for Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, side 266.

Bestemmelsen i § 1056 omfatter erstatningskrav, der rejses på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler. Efter færøsk rets almindelige principper om erstatning uden for kontrakt kan den, der som følge af en andens handlinger eller undladelser er blevet udsat for skade og derved har lidt et økonomisk tab, rette et erstatningskrav mod den, der har forvoldt skaden. Det gælder også i situationer, hvor en eventuel skade er forvoldt af en offentlig myndighed.

Det er en forudsætning for at ifalde erstatningsansvar, at det fornødne ansvarsgrundlag er til stede. Færøsk rets almindelige ansvarsgrundlag er culpa. Det vil sige, at der indtræder ansvar for skade, som er forvoldt ved forsætlig eller uagtsom adfærd. Skadevolderen skal således have handlet i strid med almindelige adfærdsnormer, og dette skal kunne bebrejdes vedkommende.

Ud over at der skal foreligge et ansvarsgrundlag, er erstatningsansvar betinget af, at der er årsagssammenhæng (kausalitet) mellem den indtrådte skade og det ansvarspådragende forhold. Den skadevoldende handling skal være årsag til skadens indtræden.

Herudover forudsætter et erstatningsansvar, at skaden er en påregnelig (adækvat) følge af den skadevoldende handling. Skader, der er helt atypiske og tilfældige i forhold til den risiko, som blev fremkaldt ved den skadevoldende handling, falder normalt uden for erstatningspligten.

Retsplejelovens § 1056 er således en procesregel, som indeholder en forenklet adgang til at fremsætte et erstatningskrav og til efter anmodning at få anklagemyndigheden til at indbringe et eventuelt afslag for domstolene, der som udgangspunkt behandler sagen i strafferetsplejens former. Bestemmelsen er afgrænset til erstatningskrav, der rejses i anledning af strafferetlig forfølgning.

2.2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 658 af 11. juni 2024 blev den danske retsplejelovs § 1018 h ændret ved indsættelse af et nyt stk. 2, der udvider muligheden for at få erstatningskrav behandlet efter den forenkledte proces i den danske retsplejelovs kapitel 93 a.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om ovennævnte ændring om udvidelse af ordningen for forenklet proces for behandling af visse erstatningskrav i den danske retsplejelovs § 1018 h, der er foretaget ved lov nr. 658 af 11. juni 2024, også er relevant at gennemføre for Færøerne.

Det fremgår af forarbejderne til den danske retsplejelovs § 1018 h, stk. 2, bl.a., at bestemmelsen i den danske retsplejelovs § 1018 h, stk. 2, som indsat ved lov nr. 658 af 11. juni 2024, har til hensigt at gøre det lettere for forurettede at få behandlet sager om erstatningskrav, der rejses af forurettede, i anledning af fejl hos politiet eller anklagemyndigheden vedrørende omgørelsesfristen, idet det samtidig bemærkes bl.a., at bestemmelsen ikke vil give en bedre ret til erstatning end efter de gældende regler.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af den danske retsplejelovs § 1018 h ved lov nr. 658 af 11. juni 2024, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 130 som fremsat, side 3-5.

Justitsministeriet finder, at ændringen, der er foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 658 af 11. juni 2024 med hensyn til at udvide muligheden for at få erstatningskrav behandlet efter den forenkledte proces i den danske retsplejelovs kapitel 93 a, også er relevant at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund at indsætte et nyt § 1056, stk. 2, i retsplejelov for Færøerne, på samme måde, som der blev indsat et nyt § 1018 h, stk. 2, i den danske retsplejelov ved lov nr. 658 af 11. juni 2024.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 53 (retsplejelovens § 1056, stk. 2), og bemærkningerne hertil.

2.3. Den forenkledte proces

2.3.1. Gældende ret

Retsplejelovens kapitel 49 angår behandling af sager om mindre krav og blev indført for Færøerne ved lov nr. 965 af 26. juni 2020 om retsplejelov for Færøerne. Denne ”småsagsproces”, hvor retten spiller en mere aktiv rolle under sagsforberedelsen, har til formål at gøre det hurtigere og billigere at få behandlet sager om krav af mindre værdi.

Kapitel 49 anvendes på sager ved Retten på Færøerne om krav, der ikke har økonomisk værdi, eller som har en økonomisk værdi af højst 50.000 kr., jf. retsplejelovens § 439, stk. 1, nr. 1.

Endvidere kan parterne, efter at tvisten er opstået, aftale, at et krav med en økonomisk værdi på mere end 50.000 kr. skal behandles i småsagsprocessen, jf. retsplejelovens § 439, stk. 1, nr. 2. I sager mellem erhvervsdrivende om forhold, der vedrører parternes erhverv, kan en sådan aftale også indgås, før tvisten er opstået.

Parterne kan omvendt, efter at tvisten er opstået, aftale, at en sag, der ikke har økonomisk værdi, eller som har en økonomisk værdi af højst 50.000 kr., ikke skal behandles i småsagsprocessen, jf. retsplejelovens § 439, stk. 2.

Retsplejelovens § 439 svarer til den danske retsplejelovs § 400, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og skal ifølge bemærkningerne til retsplejelovens § 439 forstås i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 400 og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 204.

Ved forslaget om, at beløbsgrænsen skulle være 50.000 kr., blev der lagt vægt på, at værdigrænsen burde være et fast beløb, der fremgik af loven, og at så længe, der ikke forelå praktiske erfaringer, burde grænsen ikke sættes for højt, samt at en grænse på 50.000 kr. ville omfatte en meget betydelig andel af de sager, der blev anlagt ved byretterne på daværende tidspunkt, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 5293-5294.

Retten kan efter anmodning fra en part eller af egen drift bestemme, at en sag, der ifølge § 439 behandles i småsagsprocessen, skal overgå til behandling efter de almindelige procesregler, hvis sagen angår særlig komplicerede faktiske eller retlige spørgsmål eller har særlig betydning for en part ud over påstanden, jf. retsplejelovens § 441, stk. 1.

Det er i forarbejderne til reglerne om småsagsprocessen i den danske retsplejelov, som reglerne herom i retsplejeloven skal fortolkes i overensstemmelse med, jf. ovenfor, forudsat, at parterne i småsager ikke vil have behov for advokatbistand under sagens forberedelse, jf. Folketingstidende 2005-2006, tillæg A, side 5294-5295. Det skal bl.a. ses i lyset af, at retten ved behandlingen af en småsag skal varetage sagens forberedelse, hvilket ligeledes gør sig gældende for småsagsprocessen på Færøerne jf. retsplejelovens § 445, stk. 2.

Det fremgår af retsplejelovens § 305, stk. 2, at retten kan pålægge en part at lade sagen udføre af en advokat, dersom den ikke finder det muligt at behandle sagen på en hensigtsmæssig måde, uden at parten har sådan bistand. Det fremgår ikke udtrykkeligt af retsplejeloven, om denne bestemmelse gælder i småsagsprocessen, men der er dansk retspraksis, der drager den konsekvens af forudsætningen i forarbejderne om, at en part ikke vil have behov for advokatbistand under forberedelsen af en småsag, at der ikke kan gives advokatpålæg i en småsag, jf. Vestre Landsrets dom af 20. maj 2016 gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2016 side 3096. Det bemærkes hertil, at retsplejelovens § 305 med en sproglig opdatering svarer til den danske retsplejelovs § 259, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og at retsplejelovens § 305 ifølge bemærkningerne skal forstås i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 259 og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat side 191.

Det følger af retsplejelovens § 306, stk. 5, at en part i sager om mindre krav efter reglerne i kapitel 49 og under udlægsforretninger i fogedretten kan møde i retten ved andre end de personer, der er nævnt § 306, stk. 2 og 3. Retsplejelovens § 306, stk. 5, svarer med en enkelt undtagelse og redaktionelle ændringer til den danske retsplejelovs § 260, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 306 skal bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 260 og med den praksis, der findes herom, idet be-

stemmelsen dog adskiller sig fra den danske retsplejelovs § 260, stk. 5, ved ikke at indeholde en henvisning til sager om inddrivelse af pengekrav efter reglerne i den danske retsplejelovs § 44 a, da disse regler ikke er overført til den færøske retsplejelov, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat side 191.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 blev der gennemført en række ændringer i reglerne i den danske retsplejelov om småsagsprocessen. I den forbindelse blev beløbsgrænsen forhøjet til 100.000 kr. med undtagelse af boligretssager, hvor beløbsgrænsen på 50.000 kr. blev fastholdt, og reglen om at komplekse sager kan løftes ud af procesformen blev justeret. Desuden blev den gængse betegnelse ”småsagsprocessen” ændret til ”den forenkledede proces”, og det blev afklaret, at retten kan give et advokatpålæg i den forenkledede proces.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om disse ændringer i reglerne om småsagsprocessen, der er foretaget ved lov nr. 661 af 11. juni 2024, også er relevant at gennemføre for Færøerne.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af reglerne i den danske retsplejelov om småsagsprocessen, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 20-22 og tillæg B, betænkning over L 115, side 2 f.

Justitsministeriet finder, at ændringerne, der er foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 med hensyn til ændring af reglerne om småsagsprocessen, også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund at ændre reglerne om småsagsprocessen i retsplejelov for Færøerne, på samme måde, som reglerne om småsagsprocessen i den danske retsplejelov blev ændret ved lov nr. 661 af 11. juni 2024.

Bestemmelsen adskiller sig i form af en sproglig præcisering vedrørende beløbsgrænsen for sager om leje af hus eller husrum, hvilket skyldes, at der på Færøerne ikke som i Danmark er en boligret, der behandler disse sager.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16 (§ 305), nr. 22 (§ 306, stk. 5 og § 313, stk. 1, 1. pkt.) og nr. 24-26 (kap 49, §§ 439 og 441).

2.4. Ændring af reglerne om genoptagelse af straffesager for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

2.4.1. Gældende ret

2.4.1.1. Appel og omgørelse af retsafgørelser i straffesager

Domme i straffesager kan ankes efter reglerne i retsplejelovens kapitel 96 og 97, mens kendelser og andre beslutninger kan kæres til højere ret efter reglerne i kapitel 98. Ankefristen for domme er 2 uger. Kærefristen for kendelser og beslutninger er tilsvarende 2 uger. Østre Landsret kan afvise en anke, som ikke har fundet sted inden udløbet af ankefristen, jf. § 960, stk. 1. Østre Landsret kan dog tillade anken, hvis den part, der anker, sandsynliggør, at den pågældende først efter udløbet af ankefristen er blevet bekendt med den omstændighed, som anken støttes på, eller at overskridelse af fristen i øvrigt skyldes grunde, som ikke kan tilregnes den pågældende, jf. lovens § 960, stk. 2. Reglerne er gjort anvendelige ved anke til Højesteret, jf. henvisningen i § 985, stk. 1.

Anklagemyndigheden kan efter retsplejelovens § 956, stk. 1, anke en dom i en straffesag både til fordel og til skade for tiltalte. Efter § 957, stk. 3, kan anklagemyndigheden iværksætte anke til tiltaltes fordel, selv om den almindelige ankefrist er udløbet.

For visse afgørelser er det fastslået, at de ikke kan appelleres, f.eks. en kendelse, hvorved en dommer skal vige sit sæde pga. inhabilitet, jf. retsplejelovens § 96, 1. pkt.

For kendelser af procesledende karakter og beslutninger gælder det, at de kan omgøres af retten, når nye oplysninger foreligger, samt når retten i øvrigt finder det hensigtsmæssigt, jf. den almindelige regel i retsplejelovens § 267. Reglerne om tvangsindgreb i strafferetsplejen indeholder herudover særregler, der giver retten mulighed for at omgøre sin afgørelse, jf. eksempelvis § 791 (omgørelse af kendelser om varetægtsfængsling), § 815, stk. 1, 4. pkt. (omgørelse af kendelser om indgreb i meddelelshemmeligheden), § 832, stk. 2, 3. pkt. (omgørelse af kendelser om legemsundersøgelser), § 839, stk. 2, 3. pkt. (omgørelse af kendelser om ransagning), og § 850, stk. 2, 3. pkt. (omgørelse af kendelser om beslaglæggelse og pålæg om edition).

2.4.1.2. Genoptagelse af straffesager

En afgørelse i en straffesag, der ikke kan appelleres eller omgøres, kan kun ændres efter reglerne om genoptagelse. Reglerne herom findes i retsplejelovens kapitel 99, dvs. retsplejelovens §§ 999-1013.

Reglerne om genoptagelse af straffesager i retsplejelovens kapitel 99 svarer med redaktionelle ændringer til den danske retsplejelovs kapitel 86, jf. lov-bekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og skal fortolkes i overens-stemmelse med forarbejderne hertil og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 260-261.

Genoptagelsesreglerne gælder alle spørgsmål, der er afgjort under en straf-fesag, herunder civile krav der behandles under straffesagen, jf. retspleje-lovens kapitel 101 om påtale af borgerlige krav under straffesager. Derimod gælder genoptagelsesreglerne ikke for private straffesager, der behandles i den borgerlige retsplejes former, jf. lovens kapitel 100. Sådanne sager må genoptages efter retsplejelovens § 439 om ekstraordinær genoptagelse og anke af borgerlige sager. Kompetencen til at genoptage sager efter kapitel 99 tilkommer Den Særlige Klageret, jf. retsplejelovens § 2, nr. 1.

Retsplejelovens § 999 vedrører genoptagelse af sager, der sluttede, uden at der er afsagt dom i sagen, mens §§ 1000 og 1001 vedrører sager pådømt ved Højesteret eller Østre Landsret.

Efter retsplejelovens § 1000 kan genoptagelse af en sag, som er pådømt ved Højesteret eller ved Østre Landsret, og hvorunder tiltalte er frifundet, finde sted efter rigsadvokatens begæring i de i bestemmelsens nr. 1 og 2 oplyste situationer. Genoptagelse kan efter § 1000, stk. 1, nr. 1, ske, når det ifølge en tilståelse, tiltalte senere har afgivet, eller andre beviser, der senere er kommet for dagen, må antages, at han har begået forbrydelsen. Endvidere kan genoptagelse ske, jf. stk. 1, nr. 2, når falske forklaringer eller erklæringer er afgivne under sagen af vidner eller skønsmænd, eller falske eller for-falskede dokumenter er benyttede under samme, eller noget strafbart forhold sigtende til at påvirke eller bestemme sagens udfald er udvist enten af tiltalte eller af nogen, der i medfør af sit embede eller offentligt hverv har medvirket ved sagens behandling, og der efter omstændighederne er god grund til at antage, at sådant har bevirket eller medvirket til, at tiltalte har undgået dom-fældelse. Efter § 1000, stk. 2, kan genoptagelse under tilsvarende betingelser

finde sted, hvor tiltalte påstås at have gjort sig skyldig i en væsentlig større forbrydelse end den, hvorfor han er domfældt.

Retsplejelovens § 1001 vedrører genoptagelse på begæring af domfældte. Genoptagelse kan efter retsplejelovens § 1001, stk. 1, nr. 1, ske, når nye oplysninger tilvejebringes, og det skønnes antageligt, at disse, om de havde foreligget under sagen, kunne have bevirket frifindelse eller anvendelse af en væsentlig mildere straffebestemmelse. Endvidere kan genoptagelse ske, når noget sådant forhold oplyses som ommeldt i § 1000, stk. 1, nr. 2, og det skønnes antageligt, at sådant kan have bevirket eller medvirket til domfældelsen, jf. § 1001, stk. 1, nr. 2. Endelig kan genoptagelse efter bestemmelsen ske, når der i øvrigt foreligger særlige omstændigheder, der gør det overvejende sandsynligt, at de foreliggende bevisligheder ikke har været rigtigt bedømt, jf. § 1001, stk. 1, nr. 3. For genoptagelse efter § 1001, stk. 1, nr. 3, gælder særligt, at begæringen må fremsættes inden 5 år efter dommens afsigelse, jf. § 1003, stk. 1, 2. pkt. Har domfældte været frihedsberøvet, kan begæringen om genoptagelse dog altid fremsættes indtil 2 år efter løsladelsen.

Det følger af retsplejelovens § 1001, stk. 3, at kommer omstændigheder, som antages at give tiltalte eller andre på hans vegne føje til at andrage på sagens genoptagelse, til rettens eller anklagemyndighedens kundskab, bør de derom underrette vedkommende. Bestemmelsen indebærer således en pligt for retten og anklagemyndigheden til at orientere domfældte om forhold, der kan begrunde genoptagelse.

Med hensyn til fremgangsmåden for genoptagelse følger det af retsplejelovens § 1002, stk. 1, at genoptagelse ikke kan finde sted, så længe anke i medfør af lovens almindelige regler står åben, eller så længe en rejst ankesag henstår uafgjort. At straffen er udstået, er ikke til hinder for genoptagelse, jf. § 1002, stk. 2.

Begæring om genoptagelse fremsættes for Den Særlige Klageret, jf. retsplejelovens § 1003, stk. 1, 1. pkt. Klageretten kan afvise en begæring om genoptagelse straks, hvis der i begæringen ikke er opgivet en grund, som efter loven kan bevirke genoptagelse, eller hvis de påberåbte omstændigheder eller bevisligheder findes åbenbart betydningsløse, jf. § 1004, stk. 1. Sagerne behandles som udgangspunkt skriftligt, jf. forudsætningsvist § 1005, og der er mulighed for fakultativ beskikkelse af en forsvarer efter § 740, stk. 1, hvilket dog kun sker undtagelsesvist. Beslutes der mundtlig forhandling,

er forsvarerbeskikkelse obligatorisk, jf. § 738, stk. 1, nr. 7. Klageretten kan foranstalte, at yderligere oplysninger tilvejebringes, inden den træffer afgørelse om genoptagelse, herunder afhøringer af vidner, jf. § 1005, stk. 1.

Begæring om genoptagelse skal fremsættes af rigsadvokaten, jf. retsplejelovens § 1000, stk. 1, eller af den domfældte, jf. § 1001, stk. 1. Ved genoptagelse efter § 1001 kan en begæring tillige fremsættes af tiltaltes værge, hvis tiltalte er under 18 år, jf. henvisningen til § 956, stk. 2, i § 1001, stk. 2. Hvis domfældte er død, men forinden er idømt fængselsstraf, kan vedkommendes ægtefælle, slægtningen i op- eller nedstigende linje eller søskende begære genoptagelse på domfældtes vegne, jf. henvisningen til § 956, stk. 3, 1. pkt., i § 1001, stk. 2.

En almindelig domstol kan udsætte en verserende sag helt eller delvist, hvis den finder, at et forhold, der er indbragt for Klageretten, er af betydning for pådømmelse af sagen, jf. retsplejelovens § 192. Begæring om genoptagelse medfører ikke udsættelse eller standsning af dommens fuldbyrdelse, medmindre retten bestemmer det modsatte, jf. lovens § 1011.

Kendelser fra Den Særlige Klageret, hvorved genoptagelse tilstås eller nægtes, er endelige og upåankelige, jf. retsplejelovens § 1009. Dette er ikke til hinder for, at der kan indgives nye begæringer om genoptagelse. Hvis genoptagelse alene er tilstået efter begæring fra en domfældt eller nogen af de i § 956, stk. 2 og 3, 1. pkt., nævnte personer, må den nye dom ikke i noget punkt afvige fra den tidligere dom til skade for domfældte, jf. § 1008, 1. pkt. I andre tilfælde må sådan afvigelse ikke ske for de punkters vedkommende, som ikke berøres af genoptagelsesgrunden, jf. § 1008, 2. pkt.

Den nye hovedforhandling i en genoptaget sag foregår efter retsplejelovens § 1007, 1. pkt., ved Østre Landsret. Dette gælder også sager, der har været afgjort i Højesteret. En sag, der genoptages ved Østre Landsret, kan kun ankes til Højesteret, hvis der foreligger en procesbevilling, jf. retsplejelovens § 984, stk. 1. Genoptagelsen i et sådant tilfælde medfører altså ikke, at den nye sag skal anses som en førsteinstanssag.

Udover reglerne i retsplejelovens §§ 1000 og 1001 indeholder § 1012 særlige regler om genoptagelse i de tilfælde, hvor tiltalte er blevet dømt uden at have været til stede i retten.

Efter retsplejelovens § 1052, stk. 1, tilkommer der den, der har udstået fængselsstraf eller været undergivet anden strafferetlig retsfølge, erstatning efter reglerne i § 1049, hvis anke eller genoptagelse medfører bortfald af retsfølgen.

2.4.1.3. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) – efterlevelse af domme fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD)

Både EMRK og tillægsprotokollerne 1, 4, 6 og 7 er inkorporeret i lovgivningen for Færøerne ved anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Der kan klages over forhold, der er begået af myndighederne på Færøerne, hvad enten der er tale om færøske myndigheder eller rigsmyndigheder.

Det følger af EMRK artikel 46, stk. 1, at medlemsstaterne forpligter sig til at rette sig efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols endelige dom i enhver sag, som de er part i.

En dom afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er i henhold til EMRK artikel 44, stk. 1, endelig, hvis dommen er afsagt af Storkammeret. Det følger endvidere af EMRK artikel 44, stk. 2, at en dom afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol bliver endelig, hvis parterne erklærer, at de ikke vil anmode om, at sagen henvises til Storkammeret, eller 3 måneder efter datoen for dommen, hvis der ikke er anmodet om henvisning af sagen til Storkammeret, eller hvis Storkammerets udvalg afviser anmodningen om henvisning i henhold til artikel 43.

Forpligtelsen til at rette sig efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols endelige dom i en sag, hvor staten er part, indebærer i henhold til praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at staten – hvis der er sket en krænkelse af EMRK – er forpligtet til at bringe krænkelsen til ophør og råde bod på de heraf følgende konsekvenser på en sådan måde, at tilstanden forud for krænkelsen i videst muligt omfang genoprettes (»restitutio in integrum«), jf. f.eks. Papamichalopoulos m.fl. mod Grækenland (sag nr. 14556/89), præmis 34. Staten har således pligt til at træffe de nødvendige individuelle og/eller generelle foranstaltninger for at bringe den konstaterede krænkelse til ophør og råde bod på konsekvenserne heraf i det omfang, det er muligt. Sådanne foranstaltninger skal ikke kun træffes i forhold til

klager, men også i forhold til andre personer, der befinder sig i en lignende situation, jf. f.eks. Kuric m.fl. mod Slovenien (sag nr. 26828/06), præmis 132 og Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere, 6. udgave (2023), side 193.

Det har undtagelsens karakter, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i en dom påpeger de konkrete foranstaltninger, som en stat bør træffe for at råde bod på en krænkelse. Det er derfor som udgangspunkt overladt til staterne selv – under overvågning af Europarådets Ministerkomité – at vurdere, hvilke foranstaltninger der skal træffes til opfyldelse af staternes forpligtelser i medfør af EMRK artikel 46, forudsat at disse er forenelige med dommens konklusioner, jf. f.eks. Scozzari og Giunta mod Italien (sag nr. 39221/98 og 41963/98), præmis 249.

I visse tilfælde kan genoptagelse af en sag, der er afsluttet ved de nationale domstole, være en passende foranstaltning til at råde bod på en krænkelse i sagen, der er fastslået ved en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, jf. f.eks. Öcalan mod Tyrkiet (sag nr. 46221/99), præmis 210. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har dog også anerkendt, at bl.a. hensynet til ikke at så tvivl om tidligere afsluttede retsforhold og til dommes retskraft (res judicata) kan indgå i vurderingen af, hvilke foranstaltninger staterne skal træffe til opfyldelse af staternes forpligtelser i medfør af EMRK artikel 46, jf. f.eks. Henryk Urban og Ryszard Urban mod Polen (sag nr. 23614/08), præmis 62-67.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 blev der foretaget en række ændringer af reglerne om genoptagelse af sager behandlet i strafferetsplejen i den danske retsplejelov. Der blev i den forbindelse bl.a. indsat en ny bestemmelse i § 977 a i den danske retsplejelovs kapitel 86, hvorefter genoptagelse af en sag behandlet i strafferetsplejen helt eller delvist kan finde sted på begæring af rigsadvokaten eller en domfældt for at rette sig efter en endelig dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om de ændringer med hensyn til genoptagelse af sager behandlet i strafferetsplejen, der er foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 664 af 11. juni 2024, også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Baggrunden for ændringerne af reglerne i den danske retsplejelov ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 med hensyn til genoptagelse af sager behandlet i strafferetsplejen var ifølge forarbejderne, at genoptagelse efter § 977 i den danske retsplejelov efter Den Særlige Klagerets praksis også kan ske på begæring fra anklagemyndigheden, hvis den domfældte har tiltrådt begæringen, jf. eksempelvis Den Særlige Klagerets kendelse af 22. juni 2015 i sag nr. G-108-14, offentliggjort i Tidsskrift for Kriminalret 2015, side 1151/1. Hvis den domfældte derimod ikke har tiltrådt begæringen om genoptagelse, kan Den Særlige Klageret ikke behandle begæringen. Det var tilfældet i den utrykte kendelse fra Den Særlige Klageret af 21. juni 2022 i sag nr. 22/02739, hvor domfældte via sin advokat modsatte sig anklagemyndighedens anmodning til Den Særlige Klageret om genoptagelse af en sag, der var afgjort ved en kendelse fra Østre Landsret af 13. januar 2015. Anmodningen var begrundet i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen Savran mod Danmark af 7. december 2021 (nr. 57467/15), hvor Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fandt, at Danmark havde krænket EMRK artikel 8, idet Østre Landsret ikke havde foretaget en tilstrækkelig grundig vurdering med inddragelse af alle relevante kriterier ved prøvelsen af, om betingelserne for udvisningen fortsat var til stede, da klager blev udskrevet fra psykiatrisk hospital, jf. udlændingelovens § 50 a. Anklagemyndigheden anmodede på baggrund af dommen Den Særlige Klageret om genoptagelse af sagen, således at Østre Landsret kunne få mulighed for at vurdere spørgsmålet om udvisningens opretholdelse på ny med grundig inddragelse af alle de relevante kriterier. Anmodningen om genoptagelse blev imidlertid afvist af Den Særlige Klageret under henvisning til, at domfældte ved sin advokat udtrykkeligt modsatte sig anklagemyndighedens anmodning.

Sagen illustrerede ifølge forarbejderne, at der kunne være tilfælde, hvor det ikke i henhold til de tidligere gældende regler om genoptagelse i den danske retsplejelov var muligt at få genoptaget en sag ved domstolene, selv om anklagemyndighedens anmodning herom skete for at bringe en krænkelse af EMRK, som er fastslået i en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, til ophør og råde bod herpå.

Justitsministeriet vurderede desuden, at der kunne være tilfælde, hvor det i henhold til de tidligere gældende regler ikke kunne udelukkes, at det ville falde uden for Den Særlige Klagerets kompetence at genoptage sager, uanset at genoptagelse var begæret for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Som eksempel blev nævnt, at der ikke umid-

delbart ville være hjemmel til at genoptage afgørelser efter udlændingelovens § 50 a, da der ikke er tale om en pådømt straffesag.

Der blev på den baggrund indsat en ny bestemmelse i § 977 a i retsplejelovens kapitel 86, hvorefter genoptagelse af en sag behandlet i strafferetsplejen helt eller delvist kan finde sted på begæring af rigsadvokaten eller en domfældt for at rette sig efter en endelig dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

For nærmere om de overvejelser m.v., der lå bag ændringerne af den danske retsplejelov ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 med hensyn til reglerne om genoptagelse af sager behandlet i strafferetsplejen, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 19-22.

Som anført under pkt. 2.4.1.2 svarer reglerne i retsplejelovens kapitel 99 om genoptagelse af straffesager med redaktionelle ændringer til den danske retsplejelovs kapitel 86, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, dvs. forud for ændringerne af den danske retsplejelov ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Ligesom det var tilfældet i den danske retsplejelov forud for ændringerne heraf ved lov nr. 664 af 11. juni 2024, indeholder retsplejeloven ikke på nuværende tidspunkt bestemmelser, der specifikt regulerer genoptagelse af kriminalsager som følge af en endelig dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Reglerne om genoptagelse af straffesager vil i mange tilfælde kunne anvendes enten direkte eller analogt til at genoptage sager for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

De nuværende regler om genoptagelse omfatter imidlertid ikke alle tilfælde, hvor det kan blive relevant at genoptage sager behandlet i strafferetsplejen som følge af en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Det er i den forbindelse Justitsministeriets opfattelse, at ændringerne med hensyn til genoptagelse af sager behandlet i strafferetsplejen, der er foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 664 af 11. juni 2024, også er relevante at gennemføre for Færøerne med henblik på at sikre det nødvendige lovgrundlag for genoptagelse i alle tilfælde, hvor det kan blive relevant at gen-

optage straffesager for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Det foreslås på den baggrund at ændre retsplejelov for Færøerne på samme måde, som den danske retsplejelov blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 med hensyn til genoptagelse af straffesager for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol m.v.

Det foreslås herunder at indsætte en ny bestemmelse i § 1001 a i retsplejelovens kapitel 99, hvorefter genoptagelse af en sag behandlet i strafferetsplejen helt eller delvist kan finde sted på begæring af rigsadvokaten eller en domfældt for at rette sig efter en endelig dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Danmark er part i.

Endvidere foreslås det at ændre nogle bestemmelser i retsplejelovens kapitel 99 med henblik på at kodificere den praksis, hvorefter der kan ske genoptagelse af sager afgjort ved byretten.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 41-51 (retsplejelovens § 1000, stk. 1, § 1001, stk. 1, § 1001 a, § 1003, stk. 1, § 1006, 2. pkt., § 1007, § 1008 1. pkt., og § 1011, 1. pkt.), og bemærkningerne hertil.

2.5. Ændringer på advokatområdet

2.5.1. Advokatinteressentselskaber som ansvarssubjekt

2.5.1.1. Gældende ret

Advokatvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af advokater kun udøves af et advokatselskab, der drives i aktie-, anparts- eller kommanditaktieselskabsform (partnerselskabsform), jf. retsplejelovens § 155, stk. 1.

Advokatselskaber er en selvstændig juridisk person, og en række bestemmelser i retsplejelovens første bog, syvende afsnit, regulerer advokatselskaberne.

Af retsplejelovens § 166 fremgår det, at §§ 163-165 også gælder for advokatselskaber. Således gælder de særlige advokatpligter i §§ 163 og 164 samt

reglerne om advokaters pligter med hensyn til behandling af betroede midler (klientkontoreglerne) i § 165 også for advokatselskabet som sådan.

Det følger af retsplejelovens § 183, at den danske retsplejelovs § 143, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse for advokater på Færøerne, ligesom den danske retsplejelovs kapitel 15 gælder for Advokatsamfundets forhold og virke. Bestemmelsen i den danske retsplejelovs § 143, stk. 1, om, at Det Danske Advokatsamfund udgøres af alle danske advokater, gælder således også for færøske advokater, ligesom reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 15, dvs. §§ 143-145 a, om Advokatsamfundet og Advokatnævnet er gældende.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 183 bl.a., at bestemmelsen viderefører retstilstanden forud for retsplejelov for Færøerne, lov nr. 964 af 26. juni 2020, og at det med bestemmelsens indførelse er forudsat, at Advokatsamfundet ved varetagelsen af sine opgaver i relation til advokaterne på Færøerne tager skyldigt hensyn til de færøske forhold. Det overlades til Advokatsamfundet og advokaterne på Færøerne indbyrdes at foretage de nærmere overvejelser om, hvorledes hensynet til færøske interesser og indsigten med færøske forhold kan sikres i forbindelse med medlemskabet og advokatmyndigheders behandling af sager vedrørende Færøerne. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 177.

Af retsplejelovens § 184, stk. 1, fremgår det, at klager over vederlag, som en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har forlangt for sit arbejde, af den, der har retlig interesse heri, kan indbringes for Advokatnævnet. Klagen behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 146.

Retsplejelovens § 184, der er udarbejdet med baggrund i den danske retsplejelovs § 146, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, indebærer, at Advokatnævnet også kan behandle salærklager vedrørende advokater, advokatselskaber eller personer, som er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab på Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 178.

Efter retsplejelovens § 185, stk. 1, kan klager over, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, indbringes for

Advokatnævnet. Klagen behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 147 c og § 147 f, stk. 1. Klagen skal, jf. § 185, stk. 2, indgives, inden 1 år efter at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører, idet nævnet dog kan behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet. Efter § 185, stk. 5, finder bestemmelserne om domstolsprøvelse i den danske retsplejelovs §§ 147 d og 147 e, § 147 f, stk. 2, og § 147 g tilsvarende anvendelse. Sagerne behandles af Retten på Færøerne.

Retsplejelovens § 185, der er udformet med baggrund i den danske retsplejelovs § 147 b, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, indebærer, at Advokatnævnet også kan behandle disciplinærsager vedrørende advokater, advokatselskaber eller en af de personer, som er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab på Færøerne. Henvisningerne i § 185, stk. 5, til den danske retsplejelovs §§ 147 d og 147 e og § 147 f, stk. 2, og § 147 g indebærer, at der gælder samme muligheder og fremgangsmåder for domstolsprøvelse af Advokatnævnets afgørelser som i Danmark, idet sagerne dog behandles Retten på Færøerne som 1. instans. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 178.

Fællesskaber af advokater, dvs. interessentskaber, er i modsætning til advokatselskaber ikke behandlet som selvstændige retssubjekter eller juridiske personer i retsplejelovens første bog, syvende afsnit. Interessentskaber er således ikke underlagt Advokatrådets tilsyn, ligesom interessentskaber ikke er underlagt regler om god advokatskik eller Advokatnævnets kompetence.

Tilsynet og den disciplinære forfølgning retter sig derfor mod de enkelte interessenter frem for interessentskabet i situationer, hvor man ved andre organisationsformer har rettet tilsynet og den disciplinære forfølgning mod virksomheden og ikke de enkelte advokater.

Interessentskaber er dog i medfør af straffelovens § 26, stk. 1, et strafferetligt ansvarssubjekt. Det fremgår af bestemmelsen, at bestemmelser om strafansvar for selskaber m.v., medmindre andet er bestemt, omfatter enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder.

Det bemærkes, at der efter reglerne om fri proces er forskel på, om ansøgeren er en advokat m.v. eller en juridisk person, f.eks. et advokatselskab.

Det fremgår af retsplejelovens § 355, stk. 1, nr. 1, at der kan gives fri proces, jf. § 353, til en sag i 1. instans i sager omfattet af den danske retsplejelovs § 147 e. Endvidere kan fri proces jf. § 353, gives til en sag i 1. instans i sager, når ansøgeren helt eller delvist har fået medhold i Advokatnævnet, jf. § 184, og sagen er indbragt af ansøgeren til opfyldelse af nævnets afgørelse eller et forlig indgået for nævnet eller af modparten til ændring af nævnets afgørelse eller et forlig indgået for nævnet, jf. retsplejelovens § 355, stk. 1, nr. 3.

Fri proces til juridiske personer behandles efter retsplejelovens § 357.

2.5.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 blev der foretaget en række ændringer i den danske retsplejelovs regler vedrørende advokatselskaber, således at disse nu tillige omfatter advokatinteressentskaber, dvs. såkaldte fællesskaber af advokater.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om disse ændringer også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det fremgår af forarbejderne til ændringerne af den danske retsplejelovs regler om advokatselskaber, at ændringerne bygger på forslag fra Advokatsamfundet, der over for Justitsministeriet havde tilkendegivet, at advokatbranchen, og den måde man i branchen havde organiseret sig på, havde ændret sig væsentligt siden indførelsen af de danske regler om advokatselskaber, og at der efter Advokatsamfundets opfattelse ikke var grundlag for tilsynsmæssigt at behandle advokatinteressentskaber anderledes end andre virksomhedsformer. Hertil kom, at tilsynet og den disciplinære forfølgning rettede sig mod de enkelte interessenter frem for interessentskaber i situationer, hvor man ved andre advokatselskaber havde rettet tilsynet og den disciplinære forfølgning mod virksomheden og ikke de enkelte advokater. Justitsministeriet var enig med Advokatsamfundet og fandt det således ikke tidssvarende, at advokatinteressentselskaber ikke blev anset for en juridisk person efter reglerne i den dagældende danske retsplejelovs første bog, syvende afsnit.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af den danske retsplejelov ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 med hensyn til

reguleringen af advokatselskaber, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 13.

Ændringerne af den danske retsplejelov ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 indebærer, at fællesskaber af advokater anses for at være en juridisk person efter reglerne i den danske retsplejelovs første bog, syvende afsnit.

Ændringerne indebærer bl.a., at fællesskaber af advokater, dvs. interessentskaber, er underlagt de samme forpligtelser, som advokatselskaberne, og at Advokatrådet vil kunne rette virksomhedstilsynet mod interessentskabet i stedet for mod advokaterne (interessenterne), når tilsynet fordrer det.

Ændringerne indebærer endvidere, at Advokatnævnet har fået kompetence til at træffe afgørelser over for interessentskaber, hvorfor nævnet har fået kompetence til at træffe afgørelse over for både et interessentskab og dets advokater, dvs. interessenterne. Har Advokatnævnet truffet afgørelse i en sag, hvor interessentskabet er part, vil interessentskabet kunne indbringe sagen for domstolene.

Det bemærkes, at en række af de ændringer, der er foretaget i den danske retsplejelov lov nr. 1464 af 10. december 2024 med hensyn til reguleringen af advokatselskaber, allerede er gældende for Færøerne. Det drejer sig om ændringer af den danske retsplejelovs kapitel 15 og §§ 147 c og 147 d, der gælder for Færøerne, jf. henvisningerne hertil i retsplejelovens § 183, stk. 2, og § 185, stk. 1 og 5.

Justitsministeriet finder, at de øvrige ændringer med hensyn til reglerne om advokatselskaber, der er foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund at ændre retsplejelov for Færøerne på samme måde, som den danske retsplejelov blev ændret ved lov nr. 661 af 11. juni 2024, med hensyn til reguleringen af advokatselskaber, således at disse fremadrettet også vil omfatte advokatinteressentskaber, dvs. såkaldte fællesskaber af advokater.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4-6 (§ 166, stk. 1, § 182, § 184, stk. 1, 1. pkt., og § 185, stk. 1, 1. pkt.), og bemærkningerne hertil.

2.5.2. Skærpet tilsyn for forhenværende advokater

2.5.2.1. Gældende ret

Det fremgår af retsplejelovens § 165, at Advokatsamfundet udarbejder regler om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler, sikkerhed mod økonomisk ansvar, som kan pådrages under udøvelse af advokatvirksomhed, og meddelelse af alle fornødne regnskabsmæssige og økonomiske oplysninger til Advokatsamfundet samt regler om iværksættelse af de fornødne kontrolforanstaltninger. Reglerne skal godkendes af justitsministeren.

Retsplejelovens § 165 svarer til den danske retsplejelovs § 127, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Justitsministeren har i medfør af § 165 godkendt Advokatsamfundets vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler (klientkontovedtægten), jf. bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1081 af 13. juli 2023 for Færøerne om godkendelse af vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler.

Det fremgår af klientkontovedtægtens § 14, stk. 1, at alle advokater, der havde beskikkelse, og advokatselskaber, der eksisterede den 31. december det forløbne år, skal indsende en klientkontoerklæring pr. denne dato til Advokatrådet. Advokatrådet fastsætter med passende varsel en frist, inden for hvilken klientkontoerklæringen skal indsendes.

En klientkontoerklæring er en erklæring om størrelsen af advokatens eller advokatselskabets samlede klienttilsvar pr. 31. december, jf. klientkontovedtægten § 14, stk. 2.

Det fremgår af klientkontovedtægtens § 14, stk. 3, at klientkontoerklæringen skal afgives elektronisk.

Derudover fremgår det af klientkontovedtægtens § 14, stk. 4, at Advokatrådet udsteder en formular, betegnet Formular I, som anvendes af 1) advokater, der personligt og direkte er ejere af eller interessenter i en advokatvirksomhed, og som i det forløbne år har haft tilsvaret af betroede midler, og 2) advokatselskaber, der i det forløbne år har haft tilsvaret af betroede midler.

Af klientkontovedtægtens § 14, stk. 5, fremgår det, at klientkontoerklæringen skal underskrives af advokaten eller for advokatselskabet af de tegningsberettigede og være forsynet med oplysninger og attest fra en statsautoriseret eller registreret revisor. Advokaten eller advokatselskabet skal til brug for udarbejdelsen af erklæringen meddele sin revisor de fornødne oplysninger, jf. § 17, stk. 2.

Herudover fremgår det af klientkontovedtægtens § 14, stk. 6, at Advokatrådet udsteder en formular, betegnet Formular II, som anvendes af 1) advokater, der ikke personligt i det foregående år har haft tilsvaret af betroede midler, herunder ansatte advokater, uanset om de ejer selskabsandele, og 2) advokatselskaber, der ikke i det foregående år har haft tilsvaret af betroede midler.

Klientkontoerklæringen skal underskrives af advokaten eller for advokatselskabet af de tegningsberettigede, jf. klientkontovedtægtens § 14, stk. 7.

Advokatrådet kan meddele dispensation fra kravet om elektronisk indberetning i stk. 3, hvis særlige omstændigheder hos advokaten eller advokatselskabet gør, at elektronisk indberetning ikke er mulig, jf. klientkontovedtægtens § 14, stk. 8.

Det fremgår af klientkontovedtægtens § 15, stk. 1, at en advokat, som har mistet retten til at udøve advokatvirksomhed, eller som har deponeret sin beskikkelse, ikke må have klienttilsvaret. Den i stk. 1 nævnte person skal inden en måned efter deponering eller bortfald af retten til at udøve advokatvirksomhed, afgive en klientkontoerklæring pr. ophørsdatoen (sluttermklæring). § 14, stk. 3-8, finder tilsvarende anvendelse ved afgivelse af sluttermklæring, jf. klientkontovedtægtens § 15, stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1-2 gælder tilsvarende, når et advokatselskab, der har til formål at drive advokatvirksomhed, opløses, omdannes eller ændrer formål, jf. klientkontovedtægtens § 15, stk. 3.

Det fremgår af retsplejelovens § 182, stk. 1, 1. pkt., at for personer, der er udelukket fra at udøve advokatvirksomhed, eller hvis ret hertil er ophørt i medfør af §§ 176-178, gælder de regler, der er fastsat i medfør af § 165 om behandlingen af betroede midler, og Advokatrådet fører tilsyn med reglerens overholdelse. Dette omfatter eksempelvis den advokat, der under en straffesag er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, jf. retsplejelovens § 177. Reglerne gælder, indtil Advokatrådet bestemmer, at de skal ophøre hermed, dog højst i 6 måneder fra udelukkelsen eller ophøret. Ad-

vokatrådet kan underrette den pågældendes klienter om udelukkelsen eller ophøret og om betydningen heraf, jf. § 182, stk. 1, 3. pkt.

Retsplejelovens § 182 svarer til den danske retsplejelovs § 142, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne hertil og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 177.

Det følger af bemærkningerne til den danske retsplejelovs § 142, stk. 1, at baggrunden for bestemmelsen var, at klientkontoreglerne og muligheden for at føre tilsyn med advokaternes overholdelse af disse, ophørte, når en advokat blev udelukket fra eller ophørte med at være berettiget til at udøve advokatvirksomhed, jf. Folketingstidende 1981-82, 2. samling, tillæg A, spalte 3795f.

Af retsplejelovens § 182, stk. 2, fremgår det, at overtrædelse af reglerne som nævnt i stk. 1 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Af bemærkningerne til den danske retsplejelovs § 142, stk. 2, som retsplejelovens § 182, stk. 2, svarer til, jf. ovenfor, følger, at da den pågældende (den forhenværende advokat) normalt ikke længere vil kunne disciplinærfølges, var det fundet nødvendigt at medtage en bestemmelse i stk. 2 om straf for overtrædelse af de regler, der er fastsat i medfør af § 127 om behandling af klientmidler og om tilsynet hermed, jf. Folketingstidende 1981-82 (2. samling), tillæg A, spalte 3796.

Det følger af retsplejelovens § 185, stk. 1, at klager over, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, som er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for Advokatnævnet, og at klagen behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 147 c og § 147 f, stk. 1.

Det fremgår af den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 8, at har en advokat gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, kan Advokatnævnet frakende advokaten retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at udøve advokatvirksomhed.

Bestemmelsen i den danske retsplejelovs § 142 gælder tilsvarende. Advokatrådets kontrol med klientmidlerne efter den danske retsplejelovs § 142 gælder således tillige for personer, der har fået frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed efter § 147 c, stk. 8.

Efter gældende ret er en advokat, som har deponeret sin beskikkelse i Justitsministeriet, jf. § 181, som udgangspunkt ikke omfattet af retsplejelovens § 182. Når en advokat har deponeret sin beskikkelse, kan Advokatrådet således ikke føre tilsyn med klientmidlerne. Derudover er hverken advokatselskaber, jf. § 155, eller en advokat, som midlertidigt har fået frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed efter den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 5, jf. retsplejelovens § 185, stk. 1, 2. pkt., omfattet af § 182.

2.5.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 blev der foretaget en række ændringer i den danske retsplejelovs § 142 med henblik på at styrke tilsynet med forhenværende advokaters og advokatselskabers klientmidler.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om disse ændringer også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det fremgår af forarbejderne til ændringerne af den danske retsplejelovs § 142 ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, at baggrunden herfor var, at Advokatrådet over for Justitsministeriet havde peget på, at bestemmelsens anvendelsesområde var for snævert, og at der følgelig havde været dialog mellem Advokatrådet og Justitsministeriet om bl.a., hvilken personkreds det ville være hensigtsmæssigt, at bestemmelsen omfatter, hvilket tidspunkt det ville være hensigtsmæssigt, at Advokatrådets tilsyn starter på, samt varigheden heraf.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af den danske retsplejelovs § 142 ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 15-16.

Ændringerne af den danske retsplejelov med hensyn til skærpet tilsyn med forhenværende advokater indebærer bl.a. en udvidelse af personkredsen omfattet af den danske retsplejelovs § 142, således at også personer, der har deponeret sin beskikkelse, nu er omfattet af bestemmelsen. Ændringerne indebærer videre, at Advokatrådet kan føre tilsyn med advokater, som midler-

tidigt har fået frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed i medfør af den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 5.

Ændringerne indebærer endvidere, at Advokatrådets tilsyn er udvidet til også at omfatte advokatselskaber og fællesskaber af advokater, når advokatselskabet eller fællesskabet omdannes eller ændrer formål, samt en forlængelse af varigheden af Advokatrådets tilsyn fra 6 til 12 måneder, og at perioden først gælder fra det tidspunkt, hvor Advokatrådet er blevet bekendt med det forhold, som begrundet tilsynet.

Endelig indebærer ændringerne bl.a., at det udtrykkeligt fremgår af den danske retsplejelovs § 142, at Advokatnævnet har kompetence til at påkende overtrædelser af reglerne vedrørende klientkontomidler, for så vidt angår forhenværende advokater, der har deponeret deres beskikkelse, og at Advokatnævnet har samme kompetence for så vidt angår andre forhenværende advokater, der var omfattet af den danske retsplejelovs § 142, og advokater der er blevet frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, samt advokater der midlertidigt er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed.

Justitsministeriet finder, at de ændringer, der er foretaget i den danske retsplejelovs § 142 ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 med hensyn til tilsynet med forhenværende advokaters og advokatselskabers klientmidler, også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund at ændre retsplejelovens § 182 på samme måde, som den danske retsplejelovs § 142 blev ændret ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 med hensyn til tilsynet med forhenværende advokaters og advokatselskabers klientmidler.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5 (retsplejelovens § 182), og bemærkningerne hertil.

2.5.3. Periode for genoptagelse

2.5.3.1. Gældende ret

Det følger af retsplejelovens § 184, stk. 1, at klager over vederlag, som en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, som er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anpartar i et advokatselskab, har forlangt

for sit arbejde – dvs. salærklager – indbringes for Advokatnævnet. Klagen behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 146.

Den danske retsplejelovs § 146 blev ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 ændret, og det følger således nu heraf, at Advokatnævnet af egen drift eller på begæring kan beslutte at genoptage behandlingen af en klage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særligt hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der forventes at kunne føre til et andet resultat, jf. stk. 3. Efter stk. 4 i den danske retsplejelovs § 146 skal en begæring om genoptagelse af en klage indgives inden 1 år efter, at parten er blevet meddelt nævnets afgørelse. Nævnet kan behandle en begæring om genoptagelse, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Det følger af retsplejelovens § 185, stk. 2, at en adfærdsklage skal indgives inden 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Advokatnævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Der er ikke fastsat en tidsfrist for fremsættelse af genoptagelsesansøgningen i forhold til adfærdssager.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 185, stk. 2, svarer til den danske retsplejelovs § 147 b, stk. 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Derudover følger det af § 25, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1630 af 19. december 2024 om Advokatnævnets virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v., at Advokatnævnet af egen drift eller på begæring kan beslutte at genoptage behandlingen af en sag, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særligt hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der forventes at kunne føre til et andet resultat. Efter stk. 2 kan sekretariatet i en sag, der skønnes ikke at blive genoptaget, undlade at anmode modparten i klagesagen om en udtalelse og indstille til nævnet, at genoptagelsesansøgningen afvises.

2.5.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 blev der foretaget ændringer i den danske retsplejelovs regler om genoptagelse i salær- og adfærdssager.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om disse ændringer også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Ændringerne af den danske retsplejelovs regler om genoptagelse i salær- og adfærdssager indebærer, at Advokatnævnet af egen drift eller på begæring nu kan beslutte at genoptage behandlingen af en salær- eller disciplinærklage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særligt hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, som kan forventes at kunne føre til et andet resultat.

Ændringerne indebærer endvidere, at en begæring om genoptagelse af en salær- eller adfærdssage skal indgives inden 1 år efter, at parten er blevet meddelt Advokatnævnets afgørelse. Advokatnævnet kan dog behandle en begæring om genoptagelse i en salær- eller adfærdssag, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af den danske retsplejelovs regler om genoptagelse i salær- og adfærdssager ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 16-17.

For så vidt angår ændringerne af den danske retsplejelov med hensyn til genoptagelse i salærsager bemærkes, som også anført ovenfor under pkt. 2.5.3.1, at salærklager, jf. retsplejelovs § 184, stk. 1, 2. pkt., behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 146, og at de ændringer, der ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 er foretaget heraf med hensyn til genoptagelse, således allerede er gældende for behandlingen af salærklager efter den færøske retsplejelov.

For så vidt angår ændringerne, der blev foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 med hensyn til genoptagelse i adfærdssager, finder Justitsministeriet, at disse ændringer også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund at ændre § 185 i retsplejelov for Færøerne på samme måde, som den danske retsplejelovs § 147 b blev ændret ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 med hensyn til genoptagelse i sager om adfærdssager.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7 (retsplejelovens § 185), og bemærkningerne hertil.

2.5.4. Dekorumkrav for medlemmer af Advokatrådet og Advokatnævnet

2.5.4.1. Gældende ret

Efter retsplejelovens § 183, stk. 1, finder den danske retsplejelovs § 143, stk. 1, også anvendelse for advokater på Færøerne. For advokatsamfundets forhold og virke gælder den danske retsplejelovs kapitel 15, jf. retsplejelovens § 183, stk. 2.

Retsplejelovens § 183, stk. 1, indebærer således, at den danske retsplejelovs § 143, stk. 1, om at Det Danske Advokatsamfund udgøres af alle danske advokater, også gælder for færøske advokater, og at reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 15 om Advokatsamfundet og Advokatnævnet tilsvarende er gældende.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 183 bl.a., at bestemmelsen viderefører retstilstanden forud for retsplejelov for Færøerne, lov nr. 964 af 26. juni 2020, og at det med bestemmelsens indførelse er forudsat, at Advokatsamfundet ved varetagelsen af sine opgaver i relation til advokaterne på Færøerne tager skyldigt hensyn til de færøske forhold. Det overlades til Advokatsamfundet og advokaterne på Færøerne indbyrdes at foretage de nærmere overvejelser af, hvorledes hensynet til færøske interesser og indsigten med færøske forhold kan sikres i forbindelse med medlemskabet og advokatmyndigheders behandling af sager vedrørende Færøerne. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 177.

Retsplejeloven indeholder ikke aktuelt regler om Advokatnævnets kompetence m.v. til at behandle sager om valgbarhed til Advokatsamfundets organer.

Dette svarer til retstilstanden efter den tidligere gældende danske retsplejelov – dvs. forud for lov nr. 1464 af 10. december 2024 – hvorefter Advokatnævnet ikke havde kompetence til at træffe afgørelse i sager om en advokats valgbarhed til Advokatsamfundets organer.

2.5.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 blev der i den danske retsplejelovs første bog, syvende afsnit indsat et nyt kapitel 15 c, herunder indsat nye bestemmelser i §§ 147 h og 147 i, vedrørende sager om valgbarhed, der giver Advokatnævnet kompetence til, under visse nærmere betingelser, at fratage en advokat valgbarheden til Advokatnævnet og Advokatrådet, jf. den danske retsplejelovs § 147 h, mens § 147 i indeholder regler om muligheden for at indbringe Advokatnævnets afgørelser for retten.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om disse ændringer også er relevante at gennemføre for Færøerne.

De pågældende ændringer af den danske retsplejelov bygger ifølge forarbejderne til lov nr. 1464 af 10. december 2024 på en anbefaling fra et strukturudvalg nedsat af Advokatrådet om at indføre et dekorumkrav for medlemmer af Advokatsamfundets organer, som kan medføre, at en advokat kan frakendes valgbarheden til Advokatnævnet og Advokatrådet.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag indsættelsen af kapitel 15 c i den danske retsplejelovs første bog, syvende afsnit, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 19-20.

Som anført under pkt. 2.5.4.1, er reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 15 om Advokatsamfundet og Advokatnævnet tilsvarende gældende for færøske advokater, jf. retsplejelovens § 183. Færøske advokater er således – på linje med danske advokater – omfattet af de samme regler vedrørende Advokatsamfundets organer, herunder omfattet af Advokatsamfundets vedtægter.

Justitsministeriet finder, at der for Færøerne bør indføres samme regler vedrørende muligheden for at fratage en advokat valgbarheden til Advokatnævnet og Advokatrådet, som der blev indført i Danmark ved lov nr. 1464 af 10. december 2024.

Det foreslås på den baggrund at indsætte et nyt kapitel vedrørende sager om valgbarhed i retsplejeloven, der – med den foreslåede henvisning til den danske retsplejelovs kapitel 15 c – vil indebære, at der kommer til at gælde de samme regler for Færøerne vedrørende muligheden for at fratage en advokat valgbarheden til Advokatsamfundet og Advokatnævnet, som der gælder i Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8 (retsplejelovens kapitel 23 a), og bemærkningerne hertil.

2.6. Værgers betaling af sagsomkostninger for en mindreårig part

2.6.1. Gældende ret

Det følger af retsplejelovens § 303, stk. 1, at en umyndig ikke kan optræde på egen hånd i retssager, jf. 1. pkt. Det er værger, der møder på den umyndiges vegne.

Det bemærkes, at for Færøerne gælder værgemålsloven, som affattet ved kongelig anordning nr. 397 af 20. april 2010, som senest ændret ved lagtingslov nr. 159 af 10. december 2021.

Det fremgår af værgemålslovens § 24, at værger inden for hvervets omfang skal varetage interesserne for den, der er under værgemål. Værger kan som udgangspunkt anlægge retssag og træffe beslutninger under sagen uden at indhente samtykke til sagsanlægget eller beslutningen hos den umyndige eller offentlige myndigheder.

Visse typer af sager kan efter retsplejelovens § 303, stk. 2, ikke anlægges uden samtykke fra den, der er umyndig. Værger kan således ikke uden samtykke fra den umyndige anlægge retssag, der angår formuerettigheder, hvorover den pågældende har rådigheden, eller som vedrører en aftale, som den pågældende gyldigt har indgået på egen hånd. Værger kan heller ikke uden samtykke fra den, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, anlægge retssag, som vedrører en legemskrænkelser eller en freds- og æreskrænkelser, der er tilføjet den pågældende, medmindre den, der er under værgemål, som følge af manglende forståelse for sagens betydning ikke kan tage stilling hertil.

Anlægger værger en retssag på den umyndiges vegne, er det den umyndige selv, der er part i sagen. Under sagen udøver værger partsbeføjelserne på egen hånd, mens proceshandling, der måtte blive foretaget af den umyndige selv, er uden betydning. Det er f.eks. værger, der træffer beslutning om, hvilken påstand der skal nedlægges i sagen, hvilken bevisførelse der skal begæres ført, og om sagen eller spørgsmål i sagen skal ankes eller kæres.

Reglerne om fordeling og betaling af sagsomkostninger er fastsat i retsplejelovens kapitel 40, der med redaktionelle ændringer svarer til reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 30, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det følger af reglerne i retsplejelovens kapitel 40 bl.a., at den tabende part skal erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført modparten, medmindre parterne har aftalt andet, jf. retsplejelovens § 340, stk. 1. Hvis en sag afvises, betragtes den med hensyn til sagsomkostninger som tabt af sagsøgeren, jf. § 340, stk. 5. Hvis en sag hæves af en af parterne, kan retten pålægge en af parterne at betale fulde eller delvise sagsomkostninger til modparten eller bestemme, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til modparten, jf. § 342

Med hensyn til opgørelsen af sagsomkostningerne erstattes udgifter til advokatbistand m.v. med et passende beløb, og øvrige udgifter erstattes fuldt ud, jf. retsplejelovens § 344. Det beløb, der tilkendes som erstatning for udgifter til advokatbistand, fastsættes som udgangspunkt ud fra landsretternes vejledende takster herom, hvilket ikke nødvendigvis svarer til det salær, parten har aftalt med sin advokat.

Retsplejelovens kapitel 40 indeholder også en række regler, der modificerer udgangspunktet om, at den tabende part skal betale sagens omkostninger.

Det fremgår således f.eks. af retsplejelovens § 340, stk. 3, at retten kan bestemme, at den tabende part ikke eller kun delvis skal erstatte modparten de påførte udgifter, hvis særlige grunde taler for det.

Det fremgår af retsplejelovens § 347, at advokater og andre rettergangsfuldmægtige ifølge modpartens påstand under sagen kan pålægges at bære de omkostninger, som de ved pligtstridig opførsel har forårsaget.

Retsplejelovens § 347 svarer til den danske retsplejelovs § 319 og skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne hertil og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 195.

I relation til den danske retsplejelovs § 319 er det antaget i den juridiske litteratur, at værger formentlig efter en analogi af bestemmelsen kan dømmes til at erstatte de særlige omkostninger, som vedkommende ved pligtstri-

dig opførsel måtte have forårsaget. Det vil sige, at retten efter en påstand herom fra modparten formentlig kan pålægge en værge at betale omkostninger, der er forårsaget af pligtstridig opførsel fra værgens side.

Der gælder herudover ikke særlige regler om sagsomkostninger i forhold til umyndige parter. Retten vil således træffe beslutning om sagsomkostninger ud fra de ovenfor beskrevne regler, uanset om en eller flere parter i sagen er umyndige.

Dømmes en umyndig til at betale sagsomkostninger i en sag, som er anlagt af værgen på den umyndiges vegne, og hvor værgen f.eks. allerede fra sagsanlægget har været bekendt med, at sagen er udsigtsløs, vil den umyndige efter omstændighederne kunne rette et erstatningskrav mod værgen, jf. værgemålslovens § 31. Det fremgår således af denne bestemmelse, at hvis værgen tilsidesætter sine forpligtelser, er værgen erstatningsansvarlig over for den, der er under værgemål, for skade, der forvoldes ved forsætligt eller uagtsomt forhold.

2.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 blev der indført en ny bestemmelse i den danske retsplejelov, hvorefter retten kan bestemme, at værgen for en mindreårig, der har anlagt retssag på den mindreåriges vegne, skal betale de sagsomkostninger, som det ellers ville påhvile den mindreårige part at betale.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om denne ændring også er relevant at gennemføre for Færøerne.

Baggrunden for den pågældende ændring af den danske retsplejelov ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 var ifølge forarbejderne, at Justitsministeriet fandt, at den danske retsplejelovs dagældende regler om sagsomkostninger i sjældne tilfælde kunne føre til mindre rimelige resultater, hvor en mindreårig blev pålagt at betale sagsomkostninger i en sag, som var anlagt af en værge på den mindreåriges vegne, hvor værgen ikke evnede eller ønskede at betale sagsomkostningerne for den mindreårige.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringen af den danske retsplejelovs regler med hensyn til sagsomkostninger ved indførelsen af

den danske retsplejelovs § 319 ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 22-23.

Justitsministeriet finder, at ændringen af den danske retsplejelov ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 med hensyn til værgers betaling af sagsomkostninger for en mindreårig part også er relevant at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund at indsætte en ny bestemmelse i retsplejeloven, hvorefter retten kan beslutte, at den, der som værge for en mindreårig part har anlagt eller appelleret en sag, helt eller delvis skal betale de sagsomkostninger, som det ellers ville påhvile den mindreårig part at betale, på samme måde, som der blev indsat en bestemmelse herom i den danske retsplejelov ved lov nr. 1464 af 10. december 2024.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 23 (retsplejelovens § 347 a), og bemærkningerne hertil.

2.7. Adgang for politiet til at fremstille og dele uægte seksuelt materiale med personer under 18 år

2.7.1. Gældende ret

Retsplejelovens §§ 774-778 indeholder regler om politiets brug af agenter som led i efterforskningen af lovovertrædelser.

Reglerne i §§ 774-778, som ændret ved lov nr. 660 af 11. juni 2024, svarer til den danske retsplejelovs §§ 754 a-754 e, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 967 af 26. juni 2020, og skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne hertil og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 240, og Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 145 som fremsat, side 45.

Ved agentvirksomhed forstås, at politiet som led i efterforskningen af en lovovertrædelse foranlediger, at der tilbydes bistand til eller træffes foranstaltninger med henblik på at tilskynde nogen til at udføre eller fortsætte en lovovertrædelse, jf. retsplejelovens § 774, stk. 1.

Ved første led i agentbegrebet om »tilbydes bistand« udgår initiativet fra politiet eller agenten. Ved andet led om »træffes foranstaltninger« udgår ini-

tiativet derimod fra en anden person end politiet. Andet led forudsætter, at der foreligger et tilrettelagt arrangement, og at dette arrangement specifikt tilsigter at fremme lovovertrædelsens udførelse eller fortsættelse ved at tilskynde nogen dertil, og at der ikke er tale om en tilfældigt opstået situation. Er der tale om en tilfældigt opstået situation, falder forholdet uden for agentbegrebet. Retsplejelovens § 774, stk. 1, skal som anført ovenfor, fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 754 a, stk. 1, og der henvises på dette punkt til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1023/1984 om politiets indgreb i meddelelshemmeligheden og anvendelse af agenter, side 157, og Folketingstidende 1985-86, tillæg A, spalte 349 f.

Efter retsplejelovens § 774, stk. 1, nr. 1 og 2, må agentvirksomhed kun finde sted, hvis der foreligger en begrundet mistanke om, at lovovertrædelsen er ved at blive begået eller forsøgt, og efterforskningsskridtet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen. Desuden er det et krav efter § 774, stk. 1, nr. 3, at efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, eller at der er tale om en overtrædelse af straffelovens § 236, stk. 1 eller 2, § 279, jf. § 285, § 279 a, jf. § 285, § 281, jf. § 285, § 290, stk. 1, eller § 290 a, stk. 1, af lovgivningen om euforiserende stoffer eller af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, i det omfang overtrædelsen begås ved brug af internettet.

Ved lov nr. 660 af 11. juni 2024 blev retsplejelovens § 774, stk. 1, ændret, idet politiet herved fik mulighed for at benytte agenter i efterforskningen af sager om bl.a. overtrædelse af straffelovens § 236, stk. 1 og 2, om udbredelse og besiddelse af seksuelt materiale af personer under 18 år med henblik på bl.a. at indgå i en videre dialog med mistænkte gerningspersoner på internettet. Inden lovændringen kunne politiet kun anvende agenter i efterforskningen, når efterforskningen vedrørte en lovovertrædelse, som kunne straffes med fængsel i 6 år eller derover. Politiet fik derimod ikke mulighed for at anvende agenter til at udveksle eller på anden måde videredistribuere seksuelt materiale af personer under 18 år, navnlig under henvisning til, at politiet ikke må risikere at bidrage til en krænkelse eller fortsat krænkelse af et barn, samt det forhold, at politiet ikke vil kunne føre kontrol med eventuel videredistribuering af sådant materiale. Politiet kan således ikke udveksle seksuelt materiale af personer under 18 år – heller ikke i de tilfælde, hvor den mistænkte kræver dette, for at politiet overhovedet kan komme til at indgå i en dialog med denne person. Retsplejelovens § 774, stk. 1, som ændret ved lov nr. 660 af 11. juni 2024, skal som anført ovenfor fortolkes i

overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 754 a, og der henvises på dette punkt til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 104 som fremsat, side 6.

Den nedre grænse for agentvirksomhed fastlægges i retsplejelovens § 774, stk. 2, hvorefter foranstaltninger, der træffes med henblik på at tilskynde nogen til at udføre eller fortsætte en lovovertrædelse, ikke omfattes af agentbegrebet, hvis politiet ikke herved påvirker væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen, eller hvis en sådan tilskyndelse alene består i politiets erhvervelse af rettigheder, genstande eller andet materiale, der i et nærmere bestemt omfang er udbudt på internettet.

Bestemmelsens første led tager navnlig sigte på såkaldte kontrollerede leverancer, der gør det muligt for politiet i begrænset omfang at påvirke gennemførelsen af eksempelvis en narkotikaleverance, uden at aktiviteterne bliver omfattet af agentreglerne. Politiet vil f.eks. kunne udskifte leverancen med ufarligt materiale, indlogere kureren på hotel, aflytte kurerens samtale med bagmænd eller lignende. Uden for agentreglerne vil desuden falde tilfælde, hvor politiet foranlediger, at nogen eller noget bliver genstand for en lovovertrædelse, hvis den pågældende person kun er offer og derfor ikke udøver en aktivitet, der er omfattet af straffelovens § 23 om medvirken. Som eksempel kan nævnes den såkaldte lokkeduesituation, hvor f.eks. en kvindelig betjent i civil optræder som lokkedue i en park, hvor der tidligere er begået en række voldtægter. Det samme gælder endvidere tilfælde af infiltration, hvor en person efter aftale med politiet søger kontakt i et kriminelt miljø for at kunne observere og give politiet oplysninger, men hvor den pågældende ikke tager del i den lovovertrædelse som efterforskningen angår. Bestemmelsens sidste led om erhvervelse af rettigheder, genstande eller andet materiale, der er udbudt i et nærmere bestemt omfang på internettet gør det muligt for politiet f.eks. at komme i besiddelse af hælervarer, der er udbudt til salg på internettet, uden at der er tale om agentvirksomhed.

Den øvre grænse for agentvirksomhed, også kaldet provokationsforbuddet, fastlægges i retsplejelovens § 775, stk. 1, hvorefter agentvirksomhed efter § 774, stk. 1, ikke må bevirke en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed.

Som anført ovenfor skal retsplejelovens § 775 fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 754 b.

Det fremgår af forarbejderne til den danske retsplejelovs § 754 b, at der ved fastsættelse af grænsen mellem tilladelig og utilladelig agentvirksomhed vil indgå hypotetiske elementer, hvor det faktiske begivenhedsforløb sammenlignes med et hypotetisk begivenhedsforløb, som må antages at ville have fundet sted, hvis politiet ikke havde grebet ind i begivenhedernes gang. Det afgørende er i den forbindelse graden af politiets indgriben i begivenhedsforløbet.

Grænsedragningen indebærer, at politiet ikke ved agentens virksomhed må anstifte en lovovertrædelse, som ikke i forvejen er ved at blive begået eller forsøgt, eller øve en sådan indflydelse på en lovovertrædelse, som er ved at blive begået eller forsøgt, at denne ændrer sig til en lovovertrædelse af en sådan art, hvorved lovovertrædelsens omfang eller grovhed forøges. Grænsedragningen er ifølge forarbejderne i en del tilfælde ikke til hinder for, at agenten ved sin virksomhed bringer en lovovertrædelse, der er på forsøgsstadiet, nærmere til fuldbyrdelsen, eventuelt således at fuldbyrdelsen faktisk indtræffer. I nogle tilfælde vil der altså ikke ske en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed, selv om agenten ved sin virksomhed bringer en lovovertrædelse, der er på forsøgsstadiet, nærmere til fuldbyrdelsen. Der henvises til betænkning nr. 1023/1984, side 163 ff.

I situationer, hvor initiativet udgår fra den mistænkte, vil der efter omstændighederne slet ikke foreligge agentvirksomhed. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis en narkohandler henvender sig til en civilklædt polititjenestemand og tilbyder denne at købe narkotika, hvilket polititjenestemanden forregiver at være interesseret i. Der kan her være tale om en tilfældigt opstået situation, som politiet ikke har nogen indflydelse på, idet de hverken tilbyder bistand eller træffer foranstaltninger. Der henvises til betænkning nr. 1023/1984, side 158.

Det fremgår desuden af forarbejderne til den danske retsplejelovs § 754 b, at den omstændighed, at politiet har overskredet grænserne for lovlig agentvirksomhed, ikke kan fritage hovedmanden for strafansvar ud over i helt særlige tilfælde. Dog vil det ifølge forarbejderne være naturligt, at retten ved strafudmålingen tager hensyn til overskridelse af provokationsforbudet ved eventuelt at nedsætte straffen eller – navnlig ved mindre alvorlige lovovertrædelser – efter omstændighederne ved at træffe bestemmelse om strafbortfald. Der henvises til betænkning nr. 1023/1984, side 193 f.

Som eksempel fra retspraksis vedrørende provokationsforbuddet efter den danske retsplejelov kan der henvises til Højesterets dom af 15. november 2001 i sag nr. II 106/2001, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2002, side 340 ff., der angik indførsel af kokain og forsøg herpå. Højesterets flertal udtalte vedrørende sagens forhold 10, at forsøget på indførslen af kokainen var fremkaldt af en person, der var agent for det østrigske politi, og at agentens adfærd ville have været i strid med provokationsforbuddet, hvis den havde været udøvet på initiativ af dansk politi. Flertallet udtalte desuden, at det ved den strafferetlige vurdering ikke kunne tillægges betydning, at provokationen var foretaget af en udenlandsk myndighed uden medvirken af dansk politi, samt at overskridelse af provokationsforbuddet efter forarbejderne til agentreglerne ikke skal fritage gerningspersonen for ansvar, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, men at der eventuelt kunne tages hensyn hertil ved strafudmålingen. Flertallet fandt ikke grundlag for at lade straffen bortfalde i den konkrete sag, men udtalte, at mængden af kokain i forhold 10 var væsentlig større end i de øvrige forhold, og at det derfor ikke kunne udelukkes, at agentens overskridelse af provokationsforbuddet havde forøget lovovertrædelsens grovhed. Flertallet tiltrådte derfor, at agentvirksomheden var tillagt betydning ved strafudmålingen, mens en enkelt dommer ville frifinde de tiltalte for det nævnte forhold.

Det følger desuden af retsplejelovens § 776, stk. 1 og 2, at agentvirksomhed sker efter rettens kendelse, og at de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for agentvirksomhed er opfyldt, skal anføres i kendelsen. Forsvareren skal underrettes om foretagen agentvirksomhed, såfremt der rejses tiltale i sagen, jf. retsplejelovens § 777, 1. pkt.

2.7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 722 af 20. juni 2025 blev der foretaget en ændring af den danske retsplejelovs § 754 a ved indsættelse af et nyt stk. 3, der indførte en adgang for politiet til at fremstille og dele uægte seksuelt materiale med personer under 18 år med henblik på at styrke politiets muligheder for effektivt at kunne efterforske og identificere mistænkte gerningspersoner i bl.a. sager om seksuelle overgreb mod børn.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om denne ændring også er relevant at gennemføre for Færøerne.

Det fremgår af forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 754 a, at udvidelsen af agentreglerne, der indførte en adgang for politiet til at fremstille og dele uægte seksuelt materiale af personer under 18 år, var forbundet med en række principielle og etiske overvejelser. Det drejede sig navnlig om de etiske problemstillinger, der generelt er forbundet med, at en offentlig myndighed, der fremstiller og deler sådant materiale, herunder politiet, ikke vil kunne forhindre eventuel videredistribuering af det ulovlige materiale.

Endvidere fremgår det, at Rigspolitiet havde oplyst, at deling af seksuelt materiale med personer under 18 år, herunder overgrebsmateriale, ofte vil være påkrævet for at få adgang til fora med seksuelt materiale med børn på internettet, ligesom løbende deling af nyt materiale vil være påkrævet for at forblive en del af de nævnte fora. I tilfælde, hvor det uden deling af seksuelt materiale med personer under 18 år var lykkedes politiet at få adgang til internetfora med seksuelt materiale med børn, var politiet således hurtigt blevet nægtet fortsat adgang hertil, idet politiet ikke efter dagældende ret havde adgang til at dele seksuelt materiale med personer under 18 år. Dette havde betydet, at politiet i flere tilfælde ikke havde været i stand til at indhente tilstrækkeligt detaljerede oplysninger til at identificere mistænkte gerningspersoner.

Det var i forlængelse heraf Rigspolitiets vurdering, at adgang til at dele uægte seksuelt materiale med personer under 18 år som led i agentvirksomhed vil give politiet mulighed for i bl.a. internetfora med seksuelt materiale med børn at kommunikere med personer, der mistænkes for udbredelse og besiddelse af sådant materiale eller for seksuelt misbrug af børn, med det formål at få tilstrækkeligt detaljerede oplysninger til at identificere gerningspersonen og indsamle beviser til brug for en straffesag.

Deling af materialet kan således være en forudsætning for, at politiet effektivt kan efterforske og identificere gerningspersonen i sager om bl.a. seksuelt misbrug af virkelige børn, herunder hvor de seksuelle overgreb bliver begået af den mistænkte selv.

Det var på den baggrund samlet set Justitsministeriets vurdering, at det var forsvarligt at udvide agentreglerne, så politiet efter danske retsplejelov fik mulighed for at dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af den danske retsplejelov ved lov nr. 722 af 20. juni 2025 med hensyn til politiets adgang til at fremstille og dele uægte seksuelt materiale med personer under 18 år, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 184 som fremsat, side 12-13.

Ændringen af den danske retsplejelovs § 754 a ved lov nr. 722 af 20. juni 2025 indebærer, at politiet har fået mulighed for som led i agentvirksomhed at dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år med henblik på at indsamle beviser til brug for en straffesag, herunder få tilstrækkeligt detaljerede oplysninger til at identificere gerningspersonerne.

Justitsministeriet finder, at ændringen, der er foretaget i den danske retsplejelovs § 754 a ved lov nr. 722 af 20. juni 2025, også er relevant at gennemføre for Færøerne med henblik på at styrke politiets muligheder for effektivt at kunne efterforske og identificere mistænkte gerningspersoner i bl.a. færøske sager om seksuelle overgreb mod børn.

Det foreslås på den baggrund at ændre retsplejelovens § 774 på samme måde, som den danske retsplejelovs § 754 a blev ændret ved lov nr. 722 af 20. juni 2025.

Det foreslås således at udvide anvendelsesområdet for retsplejelovens § 774 ved at indsætte et nyt stk. 3, hvorefter politiet ved foranstaltninger som nævnt i denne paragraf må dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at politiet får mulighed for som led i agentvirksomhed at dele sådant materiale med henblik på at indsamle beviser til brug for en straffesag, herunder få tilstrækkeligt detaljerede oplysninger til at identificere gerningspersonerne.

Politiets adgang til at dele seksuelt materiale vil være begrænset til at angå uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år. Ved »uægte seksuelt materiale« skal i den forbindelse forstås seksuelt materiale, der f.eks. er skabt ved brug af kunstig intelligens eller en anden form for digital manipulation eller ved hjælp af andre tekniske metoder, og som afbilder et fiktivt barn, der ikke findes i virkeligheden. Politiet må således ikke manipulere med billeder eller videoer af virkelige børn, som f.eks. er blevet delt

på internettet eller på anden måde er blevet gjort tilgængelige for offentligheden, så materialet med de virkelige børn får en seksuel karakter, ligesom politiet fortsat ikke må dele seksuelt materiale med virkelige børn.

Det forudsættes, at politiet med den foreslåede bestemmelse har mulighed for at fremstille uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år, samt at være i besiddelse af det pågældende materiale med henblik på deling af materialet som led i agentvirksomhed, når dette konkret vurderes at være nødvendigt. Politiet bør i videst muligt omfang dele allerede fremstillet uægte seksuelt materiale, herunder materiale, som f.eks. tidligere er blevet fremstillet og delt af politiet som led i efterforskningen af en anden sag, eller materiale, som er blevet konfiskeret, hvis politiet med sikkerhed kan afgøre, at materialet ikke er ægte, fremfor at fremstille og dele nyt materiale, hvis dette konkret vurderes at være tilstrækkeligt for, at politiet effektivt kan efterforske den konkrete forbrydelse.

Det forudsættes, at der i politiet fastsættes nærmere retningslinjer for registrering af det uægte seksuelle materiale, der forestiller personer under 18 år, som politiet selv har fremstillet og delt, f.eks. registrering i en database eller lignende, som kan tilgås både lokalt og internationalt.

Der foreslås ingen ændringer i de øvrige betingelser for at udføre agentvirksomhed i retsplejelovens §§ 774-778. Det betyder bl.a., at der fortsat stilles krav om politiets indhentelse af retskendelse forud for iværksættelse af agentvirksomhed, jf. retsplejelovens § 776. Derudover betyder det, at det fortsat er provokationsforbuddet i § 775, stk. 1, der sætter den øvre grænse for, hvad der udgør lovlig agentvirksomhed. Politiet må således ikke bevirke en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed, hvilket vil være tilfældet, hvis politiet fremprovokerer en forbrydelse, der ellers ikke ville være begået.

Vurderingen af, om provokationsforbuddet i retsplejelovens § 775, stk. 1, er overholdt, vil i overensstemmelse med gældende ret bero på en sammenligning mellem det faktiske begivenhedsforløb og et hypotetisk begivenhedsforløb, som må antages at ville have fundet sted, hvis politiet ikke havde grebet ind i begivenhedernes gang.

Grænsedragningen indebærer således, at politiet ikke ved agentens virksomhed må anstifte en lovovertrædelse, som ikke i forvejen er ved at blive begået eller forsøgt, eller øve en sådan indflydelse på en lovovertrædelse, som

er ved at blive begået eller forsøgt, at denne ændrer sig til en lovovertrædelse af en sådan art, hvorved lovovertrædelsens omfang eller grovhed forøges. Grænsedragningen er i en del tilfælde ikke til hinder for, at agenten ved sin virksomhed bringer en lovovertrædelse, der er på forsøgsstadiet, nærmere til fuldbyrdelsen, eventuelt således at fuldbyrdelsen faktisk indtræffer.

Politiets deling af uægte seksuelt materiale efter den foreslåede bestemmelse vil således ikke i sig selv indebære en overtrædelse af provokationsforbuddet i retsplejelovens § 775, stk. 1. Dette gælder også, hvis personen, der har modtaget det ulovlige materiale fra politiet, videredistribuerer dette.

Derimod vil der efter en konkret vurdering eksempelvis kunne foreligge en overtrædelse af provokationsforbuddet, hvis politiet tilbyder at dele mere materiale eller materiale af grovere karakter end nødvendigt, eller hvis materialet tilbydes en person, der ikke er grundlag for at mistænke for at være i f.eks. et forum på internettet med henblik på at anskaffe sig overgrebsmateriale.

I det omfang, der i en konkret sag måtte foreligge en overtrædelse af provokationsforbuddet i retsplejelovens § 775, stk. 1, vil dette i overensstemmelse med gældende ret kunne tages i betragtning ved strafudmålingen og efter omstændighederne ved afgørelsen af skyldsspørgsmålet.

Det forudsættes, at politiet også kan dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år, i tilfælde, hvor den pågældende situation falder uden for agentbegrebet. Hvis en person således f.eks. efterspørger seksuelt materiale fra en polititjenestemand i den tro, at vedkommende er en anden, mod til gengæld at tilbyde adgang til eksempelvis en server med yderligere materiale, uden at initiativet er udgået fra politiet, eller at politiet i øvrigt har truffet foranstaltninger med henblik på at tilrettelægge et arrangement, vil der ofte ikke være tale om agentvirksomhed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 38 (§ 774, stk. 3), og bemærkningerne hertil.

2.8. Indførelse af genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet

2.8.1. Gældende ret

2.8.1.1. Politiloven

Lov om politiets virksomhed, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 1624 af 17. november 2020 (politiloven), er det retlige grundlag for politiets virksomhed, og politiet er i medfør af politiloven pålagt en række opgaver, herunder at efterforske og forfølge strafbare forhold, jf. politilovens § 2, nr. 3. Bestemmelsen henviser til politiets virksomhed inden for strafferetsplejen, der er nærmere reguleret i retsplejeloven.

Varetagelsen af politiets opgaver forudsætter, at politiet indsamler, videregiver, anvender, analyserer m.v. oplysninger – herunder i vidt omfang personoplysninger – om bl.a. mistænkte og ofre. Dette er navnlig tilfældet inden for strafferetsplejen, hvor der systematisk indsamles og behandles bl.a. følsomme personoplysninger om de berørte personer i forbindelse med den strafferetlige efterforskning og eventuelle efterfølgende strafforfølgning ved domstolene.

Politiloven suppleres af regler i den øvrige lovgivning, herunder navnlig retsplejeloven, ligesom lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, jf. nedenfor, regulerer rammerne for bl.a. politiets behandling af personoplysninger til retshåndhævelsesformål.

2.8.1.2. Retsplejeloven

Politiets opgave med at efterforske og forfølge strafbare forhold er genstand for udførlig regulering i retsplejeloven. Retsplejeloven fastsætter bl.a. rammerne for, hvordan og under hvilke omstændigheder politiet må foretage konkrete indgreb over for borgerne som led i strafferetlig forfølgning.

Retsplejelovens kapitel 80 og 81 indeholder almindelige bestemmelser om politiets efterforskning og regler om afhøringer og særlige efterforskningskridt. Det fremgår bl.a. af lovens § 758, at politiets efterforskning har til formål at klarlægge, om betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge er til stede, og at tilvejebringe oplysninger til brug for sagens afgørelse samt forberede sagens behandling ved retten. Retsplejeloven indeholder desuden regler om straffeprocessuelle tvangsindgreb, der kan iværksættes af politiet, eventuelt efter rettens kendelse, i forbindelse med efterforskning af strafbare forhold. Disse efterforskningsmidler medfører i vidt omfang behandling af personoplysninger om f.eks. mistænkte og ofre.

Retsplejelovens kapitel 85 vedrører legemsindgreb. Reglerne giver politiet hjemmel til mod sigtede eller andre at foretage besigtigelse af legemets ydre, optagelse af fotografier, aftryk og lignende af legemets ydre samt visitation af det tøj, som den pågældende er iført (legemsbesigtigelse) samt nærmere undersøgelse af legemet, herunder af dets hulrum, udtagelse af spyt- eller blodprøver eller andre tilsvarende prøver, røntgenundersøgelse eller lignende (legemsundersøgelse).

Politiets sikring af eksempelvis fingeraftryk samt blod- og spytspor, der ikke involverer besigtigelse eller undersøgelse af et legeme, er ikke reguleret i retsplejeloven. Sikring af sådanne spor fra eksempelvis et gerningssted er ikke reguleret af retsplejelovens regler, medmindre de indebærer eksempelvis beslaglæggelse eller ransagning.

Retsplejeloven indeholder ikke i dag bestemmelser, som fastsætter en særskilt retlig ramme for politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel.

2.8.1.3. Lov om Det Centrale Dna-profil-register

Det Centrale Dna-profil-register (dna-profilregisteret) fungerer som centralt redskab for politiet i forbindelse med efterforskningen af konkrete straffesager, herunder til at fastslå en persons identitet, udelukke mistænkte og identificere gerningspersoner til forbrydelser.

Dna-profilregisteret er reguleret ved lov om Det Centrale Dna-profil-register, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning, jf. bekendtgørelse nr. 1158 af 28. oktober 2014 af anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om Det Centrale Dna-profil-register (dna-profilregisterloven).

Efter dna-profilregisterlovens § 1, stk. 1, opbevarer og fører rigspolitichefen Det Centrale Dna-profil-register, der tjener som internt arbejdsregister for politiet i forbindelse med identifikation af personer. I registeret må der kun optages oplysninger, der er af politimæssig betydning i forbindelse med personidentifikation, jf. § 2, stk. 1.

Af § 1, stk. 2, fremgår det, at dna-profilregisteret inddeles i en persondel og en spordel. Persondelen består efter § 2, stk. 2, nr. 1, af personidentificerede dna-profiler af personer, som er eller har været sigtet for en lovovertrædelse,

der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller for en overtrædelse af straffelovens § 235, stk. 2 (om besiddelse af og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale mod børn), hvis dna-analysen er udført i den pågældende sag på grundlag af biologisk materiale udtaget efter reglerne i retsplejelovens kapitel 71 a om legemsindgreb (nu retsplejelovens kapitel 85).

Spordelen består efter § 2, stk. 2, nr. 2, af ikke-personidentificerede dna-profiler, der er fundet på gerningssteder eller på effekter, personer eller steder med tilknytning til en forbrydelse.

Videre følger det af dna-profilregisterlovens § 2, stk. 3, at registeret ud over de i stk. 2 nævnte oplysninger, kun må indeholde oplysninger af betydning for registerets praktiske anvendelse og førelse.

2.8.1.4. Politiets behandling af personoplysninger til retshåndhævende formål

Lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 1034 af 29. juni 2022 (retshåndhævelsesloven), fastsætter rammerne for retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, når behandlingen foretages med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner. Retshåndhævelsesloven gælder således for bl.a. politiets behandling af oplysninger om mistænkte og sigtede i forbindelse med strafferetlig efterforskning.

Efter retshåndhævelseslovens § 10, stk. 2, må politiet behandle personoplysninger om genetiske data, når behandlingen af oplysningerne er strengt nødvendig, og behandlingen sker af hensyn til bl.a. at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger, herunder for at beskytte den registreredes eller en anden fysisk persons vitale interesser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 om forholdet til retshåndhævelsesloven og databeskyttelseslovgivningen.

2.8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 725 af 20. juni 2025 blev der ved indført en ny bestemmelse i den danske retsplejelovs § 754 f, som giver politiet mulighed for under visse

nærmere omstændigheder at sammenligne oplysninger om dna fra et dna-spor med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase (genetisk slægtsforskning) i forbindelse med efterforskningen af nogle af de mest alvorlige forbrydelser, herunder terror, voldtægt og drab.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om det er relevant at indføre en tilsvarende bestemmelse for Færøerne.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 725 af 20. juni 2025, at baggrunden for indførelsen af § 754 f i den danske retsplejelov bl.a. var, at erfaringer fra udlandet havde vist, at genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase kunne være et effektivt redskab til at opklare meget alvorlige forbrydelser, som ikke har kunnet opklares ved brug af andre efterforskningsmetoder.

Det var Justitsministeriets vurdering, at politiet efter reglerne i retshåndhævelsesloven, herunder lovens § 10, stk. 2, under visse betingelserne kunne anvende genetisk slægtsforskning i efterforskningen af strafbare forhold, men at der burde indføres et særskilt retligt grundlag for politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase.

Videre fremgår det, at brugen af genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase skulle anvendes i sager, hvor politiet – selv om der er fundet dna-spor på gerningsstedet – ikke kan komme videre med efterforskningen, f.eks. fordi den mistænkte eller dennes nærtstående slægtninge ikke er registreret i politiets eget dna-register. Samtidig skulle det sikres, at der er en særskilt ramme, der sikrer, at efterforskningsskridtet anvendes i de sager, hvor den samfundsmæssige interesse i at anvende genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase overstiger hensynet til privatlivets fred.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af den danske retsplejelov ved lov nr. 725 af 20. juni 2025 med hensyn til indførelsen af den danske retsplejeloys § 754 f, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 197 som fremsat, side 5-7.

Ændringen af den danske retsplejelov ved lov nr. 725 af 20. juni 2025 indebærer, at der er indført en regulering af politiets sammenligning af oplys-

ninger om dna fra et dna-spor med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase som et efterforskningsmiddel i dansk politi.

Færøernes Politi har oplyst, at indførelsen af en bestemmelse, der regulerer politiets brug af genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel også er relevant for Færøerne, idet genetisk slægtsforskning kan være afgørende for efterforskningen i sager på Færøerne på samme måde som i Danmark.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at der bør indføres en bestemmelse i retsplejeloven, der regulerer politiets sammenligning af oplysninger om dna fra et dna-spor med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase som et efterforskningsmiddel i Færøernes Politi, på samme måde, som der ved lov nr. 725 af 20. juni 2025 blev indført en sådan bestemmelse i den danske retsplejelovs § 754 f.

2.8.2.1. Genetisk slægtsforskning

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i retsplejelovens § 778 a, som giver politiet mulighed for under visse nærmere omstændigheder at sammenligne oplysninger om dna fra et dna-spor med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase i forbindelse med efterforskningen af nogle af de mest alvorlige forbrydelser, herunder terror, voldtægt og drab.

Brugen af genetisk slægtsforskning vil ske som led i en verserende efterforskning, og der vil således være tale om et efterforskningsskridt inden for strafferetsplejen.

Genetisk slægtsforskning er en metode inden for slægtsforskning, hvor dna-analyser anvendes til at fastslå slægtskab mellem enkeltpersoner. Metoden indebærer, at en person får lavet en dna-analyse, og resultatet lægges i en dna-baseret slægtsforskningsdatabase, hvor det sammenlignes med resultater fra andre brugere af databasen. Metoden anvendes bl.a. af privatpersoner, som ønsker at finde ukendte slægtninge.

Politiets forventede brug af genetisk slægtsforskning vil kunne beskrives som inddelt i fire faser.

I første fase (dna-analysen) udarbejdes der en dna-analyse af et biologisk spor (dna-spor), hvis der er bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra den uidentificerede gerningsperson. Det er således en forudsætning

for at kunne anvende genetisk slægtsforskning som efterforskningsmetode, at der findes et dna-spor i efterforskningen, som er af tilstrækkelig mængde, og som har den fornødne kvalitet til, at der kan udarbejdes en dna-analyse. Dna-analysen udarbejdes af Retsgenetisk Afdeling under Retsmedicinsk Institut ved Københavns Universitet. Gennem analysen opnås et detaljeret dna-resultat (sporprofil), idet der ud fra analysen bl.a. kan udledes oplysninger om en persons genetiske karakteristika, arveanlæg m.v. Analysen adskiller sig derved fra de dna-profiler, som politiet registrerer i dna-profilregisteret, og den dna-profil, der udarbejdes til brug for genetisk slægtsforskning, vil derfor ikke kunne indlæses og sammenlignes med de dna-profiler, der registreres i politiets eget dna-profilregister.

I anden fase (sammenligning i en slægtsforskningsdatabase) søges sporprofilen op imod andre dna-profiler i en dna-baseret slægtsforskningsdatabase. Politiet vil få adgang til oplysninger om, hvorvidt gerningspersonens dna-profil har et match i databasen og almindelige personoplysninger (navn m.v.) om de udfundne slægtsrelationer, men vil ikke i øvrigt få adgang til oplysninger om brugerne af databasen.

For at kunne anvende slægtsforskningsmetoden er det på nuværende tidspunkt nødvendigt, at der overføres sporprofiler til kommercielle dna-baserede slægtsforskningsdatabaser i USA. Det skyldes, at disse databaser tillader søgninger som led i efterforskning af strafbare forhold (bl.a. sager med uopklarede drab). Overførelsen vil f.eks. kunne ske ved, at anklagemyndigheden sender en retshjælpsanmodning til myndighederne i USA.

I tredje fase (traditionel slægtsforskning) bearbejder politiet de match, som er fundet ved sammenligning af data i slægtsforskningsdatabasen. Politiets videre bearbejdning af data sker gennem traditionelle slægtsforskningsmetoder med henblik på at kortlægge slægtsrelationer tilbage i tid og forsøge at finde fælles forfædre til matchene for derefter at udarbejde et stamtræ frem til nutiden. Slægtsforskningsmetoden vil således kunne berøre mange personer. Kortlægningen vil bl.a. ske ved brug af traditionelle hjælpemidler til slægtsforskning, f.eks. søgninger i kirkebøger og andre offentligt tilgængelige arkivalier, navnlig fra Rigsarkivet. Formålet med kortlægningen er at få en begrænset liste over personer, der har en relevant slægtsrelation med de match, som er fundet via slægtsforskningsdatabasen, og som derfor vil være relevante for politiet at undersøge videre i deres efterforskning. Det bemærkes, at politiet i forhold til dette arbejde eventuelt kan lade sig bistå af en ekstern slægtsforsker.

I fjerde fase (identifikation af en mulig gerningsperson) vil politiet på baggrund af resultaterne fra slægtsforskningen arbejde videre med traditionelle efterforskningsmetoder med henblik på at kunne nå frem til identifikation af en mulig gerningsperson. Hvis politiets efterforskning fører til identifikation af en mulig gerningsperson, vil politiet i medfør af retsplejelovens regler kunne tage en dna-prøve (referenceprøve) fra vedkommende og sammenligne resultatet med dna-sporet (sporprofilen) fra gerningsstedet. Dette sker ved anvendelse af dna-metoder, som politiet har adgang til i forbindelse med efterforskning af straffesager. Det vil – på samme måde som i andre straffesager – i givet fald være et match mellem disse dna-profiler, der sammen med de øvrige sagsoplysninger vil kunne anvendes som bevis i en straffesag mod den pågældende.

Det skal bemærkes, at såfremt sammenligning i slægtsforskningsdatabasen (anden fase) ikke blot medfører et match med slægtninge, men med den formodede gerningsperson, kan politiet også anvende disse oplysninger i den videre efterforskning og identifikation af gerningspersonen.

2.8.2.2. Betingelserne for at kunne anvende genetisk slægtsforskning

Der lægges op til, at der skal gælde samme betingelser for politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning som led i efterforskningen af et strafbart forhold, som der gælder efter den danske retsplejelov. Der er redegjort nærmere for de foreslåede betingelser i det følgende.

2.8.2.2.1. Bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen

Det vil efter forslaget være en betingelse for, at politiet kan anvende genetisk slægtsforskning som led i en efterforskning af et strafbart forhold, at der er bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen.

Det vil i den forbindelse være en forudsætning, at der er fundet et biologisk spor, og at der foreligger sådanne faktiske omstændigheder, at der er konkrete og rimelige grunde, som peger på, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen bag den alvorlige forbrydelse.

2.8.2.2.2. Kriminalitetens alvor

Der lægges med lovforslaget op til, at politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning som led i en efterforskning kun kan finde sted i forhold til efterforskning af terror, voldtægt, drab eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter.

Anvendelsesområdet for politiets brug af genetisk slægtsforskning foreslås således begrænset til ganske få meget alvorlige forbrydelser, hvor offentlighedens interesse i en effektiv kriminalitetsbekæmpelse vurderes at veje tungere end det indgreb i privatlivets fred, som metoden indebærer for den enkelte.

Der lægges på den baggrund op til, at politiet kan anvende genetisk slægtsforskning til brug for efterforskningen af en overtrædelse af straffelovens §§ 114-114 h, 216, § 225, jf. § 216 og § 237.

Der lægges endvidere op til, at politiet kan anvende genetisk slægtsforskning til brug for efterforskningen af en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter.

Afgrænsningen af anvendelsesområdet har til formål at sikre, at politiet har mulighed for at bruge genetisk slægtsforskning i de sager, hvor der er tale om en meget alvorlig forbrydelse, og hvor offentlighedens interesse i en effektiv kriminalitetsbekæmpelse vurderes at veje tungere end det indgreb i privatlivets fred, som metoden indebærer for den enkelte.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at der kan forekomme sager, der ikke angår straffelovens §§ 114-114 h, 216, § 225, jf. § 216 og § 237, men hvor de konkrete omstændigheder i sagen tilsiger, at politiet skal kunne bruge genetisk slægtsforskning som led i efterforskningen.

Hvorvidt en lovovertrædelse vil kunne karakteriseres som værende kriminalitet af særdeles alvorlig karakter beror på en konkret vurdering af en sags faktiske omstændigheder. Dette vil efter omstændighederne kunne omfatte brandstiftelse efter straffelovens § 180 med en strafferamme på indtil livstid), vold med døden til følge efter straffelovens § 246 med en strafferamme på 10 år, samt røveri af særligt grov beskaffenhed efter straffeloven § 288, stk. 2, med en strafferamme på 10 år.

Der er ikke tale om en udtømmende opregning, men idet der skal være tale om kriminalitet af særdeles alvorlig karakter, forudsættes det, at der skal

være tale om en overtrædelse af straffeloven med en strafferamme på mindst 8 års fængsel. Det forudsættes endvidere, at der som altovervejende udgangspunkt er tale om personfarlig kriminalitet.

Derudover kan der ved vurderingen af, om der er tale om kriminalitet af særdeles alvorlig karakter, bl.a. lægges vægt på, om den pågældende er mistænkt for flere lovovertrædelser, og om der vurderes at foreligge en gentagelsesrisiko. Der kan også lægges vægt på, om gerningen er særligt planlagt eller udført som led i omfattende eller organiseret kriminalitet, og om gerningspersonen har udvist særlig hensynsløshed.

2.8.2.2.3. Efterforskningsskridtet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen

Der lægges desuden op til, at politiet kun kan anvende genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase, hvis det vurderes at være af afgørende betydning for efterforskningen.

Heri ligger bl.a., at der skal være en vis grund til at forvente, at anvendelsen af genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase vil medføre afgørende resultater for efterforskningen i den forstand, at efterforskningen bringes videre. Det er ikke et krav, at genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase skal anses for det eneste mulige efterforskningsskridt, men andre efterforskningsskridt skal i relevant omfang være afsøgt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 39 (retsplejelovens § 778 a), og bemærkningerne hertil.

2.9. Pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder til at udlevere tv-overvågningsmateriale til Den Uafhængige Politiklagemyndighed til brug for behandlingen af adfærdsklager

2.9.1. Gældende ret

2.9.1.1. Den Uafhængige Politiklagemyndigheds behandling af adfærdsklager

Politiklagemyndighedens behandling af klager over personale i politiet og anklagemyndigheden er reguleret i retsplejelovens kapitel 107.

Det følger af retsplejelovens § 1060, stk. 1, at Politiklagemyndigheden undersøger en adfærdsklage og sørger for, at alt relevant materiale tilvejebringes. Politiet og anklagemyndigheden stiller det materiale og de oplysninger til rådighed, som Politiklagemyndigheden anmoder om. Politiklagemyndigheden kan indhente oplysninger fra klageren, indklagede og andre. Efter stk. 2 kan Politiklagemyndigheden indhente en udtalelse fra Det Færøske Sprogråd (Málráðnum) om sproglige spørgsmål.

Juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder har ikke i dag pligt til at udlevere tv-overvågningsmateriale til Politiklagemyndigheden som led i behandlingen af adfærdsklagesager.

Politiklagemyndighedens behandling af straffesager mod personale i politiet og anklagemyndigheden er reguleret i retsplejelovens kapitel 108.

Det følger af retsplejelovens § 1076, at anmeldelser om strafbare forhold begået i tjenesten af politipersonale eller af andet personale i politiet og anklagemyndigheden, som varetager politimæssige opgaver eller opgaver, der relaterer sig til retshåndhævelse og strafforfølgning, indgives til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Indgives anmeldelsen til politiet eller anklagemyndigheden, videresendes den straks til Politiklagemyndigheden. Derudover følger det af retsplejelovens § 1077, at Politiklagemyndigheden efter anmeldelse eller af egen drift iværksætter efterforskning, når der er rimelig formodning om, at der er begået et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige.

Det fremgår af retsplejelovens § 1079, stk. 1, at ved behandlinger af de sager, der er nævnt i §§ 1076 og 1077, udøver Politiklagemyndigheden under efterforskningen de beføjelser, der ellers tilkommer politiet.

Retsplejelovens § 1079, stk. 1, svarer til den danske retsplejelovs § 1020 c, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne hertil og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 268.

Af bemærkningerne til den danske retsplejelovs § 1020 c, stk. 1, fremgår det, at Politiklagemyndigheden kan foretage straffeprocessuelle tvangsindgreb, som normalt er omfattet af politiets kompetence, og fremsætte begæring til retten om de indgreb, som kræver retskendelse (f.eks. telefonaflytning og ransagning), jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 88 som fremsat, side 54.

Retsplejelovens fjerde bog, andet afsnit om efterforskning, tvangsindgreb m.v. indeholder regler om edition i kapitel 87. Det følger af retsplejelovens § 848, stk. 1, at der som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, kan meddeles en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande (edition), hvis der er grund til at antage, at en genstand, som den pågældende har rådighed over, kan tjene som bevis.

Det fremgår derudover af retsplejelovens § 848, stk. 4, at der ikke kan meddeles pålæg om edition, hvis der derved vil fremkomme oplysning om forhold, som den pågældende ville være udelukket fra eller fritaget for at afgive forklaring om som vidne, jf. §§ 215-218. Der henvises i den forbindelse til reglerne om vidneudelukkelses- eller vidnefritagelsesgrunde i retsplejeloven. Det fremgår eksempelvis af retsplejelovens § 217, stk. 2, nr. 1, at pligt til at afgive forklaring ikke foreligger, hvis forklaringen antages at ville udsætte vidnet selv for straf eller tab af velfærd.

2.9.1.2. Juridiske personers og enkeltmandsvirksomheders adgang til at foretage tv-overvågning

Efter § 2 i lagtingslov nr. 178 af 17. december 2020 om tv-overvågning må private ikke foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Forbuddet mod privates tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, gælder både for private enkeltpersoner og for private juridiske personer, herunder private virksomheder og foreninger, jf. forarbejderne til lagtingslov nr. 178 af 17. december 2020 om tv-overvågning (LM-044/2020 om forslag til ændring af lagtingslov om tv-overvågning).

Lagtingslov om tv-overvågning indeholder i § 3 en række undtagelser til forbuddet i lovens § 2.

Det følger af § 5 i lagtingslov om tv-overvågning, at behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, jf. lagtingslovens §§ 3 og 4, er omfattet lagtingslov nr. 80 af 7. juni 2020 om beskyttelse af personoplysninger, som ændret ved lagtingslov nr. 29. af 10. maj 2024 (databeskyttelsesloven).

Behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, som de færøske myndigheder står for, er omfattet databeskyttelsesloven, mens rigsmyndighedernes behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning er omfattet af persondataloven som sat i kraft for rigsmyndighederne ved anordning nr. 754 af 19. juni 2017.

Det følger af § 8 i lagtingslov om tv-overvågning, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kun må videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, videregivelsen følger af lov, eller videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed. Det følger endvidere af § 8, stk. 2, at sådanne optagelser skal slettes senest 30 dage efter at optagelserne er foretaget, medmindre optagelserne kan opbevares i et længere tidsrum i medfør af lagtingslov om tv-overvågning § 8, stk. 3.

Dátueftirlitið (det færøske datatilsyn) fører tilsyn med enhver behandling af personoplysninger omfattet af § 8.

Overtrædelse af visse af lagtingslovens bestemmelser om tv-overvågning straffes med bøde og i nogle tilfælde fængsel indtil 6 måneder, jf. § 10 i lagtingslov om TV-overvågning. Virksomheder og andre juridiske personer ifalder strafansvar efter bestemmelserne i kapitel 5 i den færøske straffelov.

2.9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 733 af 20. juni 2025 blev der foretaget ændringer i den danske retsplejelovs § 1019 c, således at der nu er indført en pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed for Politiklagemyndigheden ved behandling af adfærdsklager.

Justitsministeriet har i dialog med Færøernes landsstyre overvejet, om disse ændringer også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 733 af 20. juni 2025, at baggrunden for ændringerne af den danske retsplejelovs § 1019 c bl.a. var, at Politiklagemyndigheden havde oplyst, at det ville være med til at styrke behandlingen af adfærdsklager, hvis der blev indført en hjemmel, således at juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder har pligt til at udlevere tv-overvågningsmateriale til Politiklagemyndigheden. Politiklagemyndigheden vurderede endvidere, at tv-overvågningsmateriale efter en konkret vurdering kan anses for et objektivt bevis, der afhængigt af videooptagelsens længde og kvalitet kan være med til at belyse hændelsesforløbet i en sag på en anden måde end f.eks. forklaringer fra sagens parter.

For nærmere om de overvejelser m.v., der ligger bag ændringerne af den danske retsplejelov ved lov nr. 733 af 20. juni 2025 med hensyn til indførelsen af en pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed for Politiklagemyndigheden ved behandling af adfærdsklager henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 219 som fremsat, side 9.

Ændringerne af den danske retsplejelov ved lov nr. 733 af 20. juni 2025 indebærer, at der nu gælder en pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed for Politiklagemyndigheden ved behandling af adfærdsklager.

Ændringerne indebærer dog samtidig, at en juridisk person og en enkeltmandsvirksomhed ikke har pligt til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed, hvis der derved vil fremkomme oplysninger om forhold, som vil udsætte den juridiske person eller indehaveren af enkeltmandsvirksomheden for straf.

Endelig indebærer ændringerne, at manglende efterkommelse af denne pligt kan straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Justitsministeriet finder, at ændringerne med hensyn til indførelsen af en pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed for Politiklagemyndigheden ved behandling af adfærdsklager også er relevante at gennemføre for Færøerne.

Det foreslås på denne baggrund at ændre retsplejelov for Færøerne, således at der fremover vil gælde en pligt for juridiske personer og enkeltmands-

virksomheder til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed for Politiklagemyndigheden ved behandling af adfærdsklager, på samme måde som der ved lov nr. 733 af 20. juni 2025 blev indført regler herom i den danske retsplejelov.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 54 (retsplejelovens § 1060), og bemærkningerne hertil.

2.10. Overførelse af kompetencen til at meddele tilladelse til genoptagelse af afgjorte sager om faderskab og medmoderskab efter udløbet af 3-års fristen fra Østre Landsret til Retten på Færøerne

2.10.1. Gældende ret

Retsplejelovens kapitel 52 indeholder regler om behandlingen af sager om faderskab og medmoderskab, herunder om genoptagelse af afgjorte sager.

Det følger i den forbindelse af retsplejelovens § 504, stk. 1, at en sag, der er afsluttet ved anerkendelse for landsstyrets familieforvaltning, forlig i retten eller upåankelig dom, på begæring af en af parterne kan genoptages, når andrageren godtgør senere at være kommet til kundskab om omstændigheder, der kan antages at ville give sagen et andet udfald, eller der i øvrigt foreligger særlig anledning til at antage, at sagen efter en genoptagelse vil få et andet udfald.

Videre følger det af § 504, stk. 3, at begæring om genoptagelse må fremsættes for retten senest tre år efter barnets fødsel. Det gælder dog ikke en begæring, som fremsættes af barnet, efter at det er fyldt 18 år. Begæringen rettes til den ret, der senest har behandlet sagen, eller, hvis sagen ikke tidligere har været behandlet af retten, til den ret, der er nævnt i § 490.

Endvidere følger det af § 504, stk. 4, at genoptagelse efter udløbet af den i stk. 3 nævnte frist kan tillades af Østre Landsret, når der anføres ganske særlige grunde for, at kravet om ny prøvelse ikke er rejst tidligere, og omstændighederne i øvrigt i høj grad taler for genoptagelse og det endvidere må antages, at fornyet behandling af sagen ikke vil medføre væsentlige ulemper for barnet. Er sagen senest behandlet ved Højesteret, meddeles tilladelse til genoptagelse af denne ret. Under de i 1. pkt. angivne betingelser kan Østre Landsret endvidere tillade anke af en ellers upåankelig dom fra Retten på Færøerne. Landsrettens afgørelse i henhold til foranstående be-

stemmelser kan påkæres til Højesteret i overensstemmelse med reglerne om kære i kapitel 47. Ved afgørelse af kæremålet kan Højesteret i stedet for genoptagelse tillade anke af en ellers upåankelig dom.

Efter § 504, stk. 5, træffer den ret, over for hvilken der fremsættes begæring om genoptagelse eller anketilladelse, bestemmelse om, hvorvidt de angivne oplysningers rigtighed skal søges fastslået ved afhøring i et retsmøde eller ved politiets bistand.

Hvis sagen senest er behandlet ved Østre Landsret eller Højesteret, kan det ved genoptagelsen bestemmes, at sagens fortsatte behandling og nye afgørelse finder sted ved Retten på Færøerne, jf. retsplejelovens § 504, stk. 6.

Endelig følger det af § 504, stk. 7, at ved genoptagelse og tilladelse til anke efter nærværende paragraf finder bestemmelserne i § 438, stk. 4, om ekstraordinær genoptagelse og anke, tilsvarende anvendelse. Ved sagens afgørelse kan der træffes bestemmelse om tilbagebetaling af bidrag, som er erlagt eller inddrevet i henhold til den tidligere afgørelse.

Retsplejelovens § 504 svarer med redaktionelle ændringer til den dagældende færøske retsplejelovs § 456 r, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004.

2.10.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Domstolsstolsstyrelsen har efter forslag fra Østre Landsret og Retten på Færøerne anmodet om, at kompetencen efter retsplejelovens § 504, stk. 4, 1. pkt., til at træffe afgørelse om genoptagelse efter udløbet af 3-års fristen i stk. 3 flyttes fra Østre Landsret til Retten på Færøerne. Baggrunden for forslaget er, at det i lyset af sagernes karakter, dvs. genoptagelse af sager om faderskab og medmoderskab ud fra de i § 504, stk. 4, 1. pkt., nævnte betingelser, vil være mest hensigtsmæssigt, at kompetencen til at meddele tilladelse til genoptagelse overføres til Retten på Færøerne.

Justitsministeriet har – i dialog med Færøernes landsstyre – overvejet forslaget og kan tilslutte sig dette.

Det foreslås på den baggrund at ændre retsplejelovens § 504, stk. 4, således at afgørelser om tilladelse til genoptagelse i sager vedrørende faderskab og medmoderskab efter udløbet af 3-års fristen af en sag om faderskab og med-

moderskab, der er afsluttet ved anerkendelse for landsstyrets familieförvaltning, förilig i retten eller upåankelig dom, fremadrettet vil skulle træffes af Retten på Færøerne.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 28-31 (retsplejelovens § 504), og bemærkningerne hertil.

2.11. Ændring af møderetskriteriet for det færøske advokatmedlem af Procesbevillingsnævnet m.v.

2.11.1. Gældende ret

Det følger af retsplejelovens § 17, stk. 1, at Procesbevillingsnævnet, jf. den danske retsplejelovs kapitel 1 a, behandler ansøgninger om meddelelse af anden- og tredjeinstansbevilling efter regler i denne lov og anden lovgivning. Procesbevillingsnævnet behandler endvidere klager over afslag på fri proces efter regler i denne lov, jf. retsplejelovens § 17, stk. 2.

Videre følger det af retsplejelovens § 18, stk. 1, at der ved behandling i Procesbevillingsnævnet af sager om procesbevilling efter § 17, stk. 1, skal medvirke en færøsk advokat med møderet for Højesteret i stedet for den danske advokat.

Efter retsplejelovens § 18, stk. 2, sker beskikkelse af den færøske advokat efter indstilling til justitsministeren fra Advokatrådet. Kongen beskikker efter indstilling fra justitsministeren den færøske advokat for en periode på 2 år. Den færøske advokat har ret til genbeskikkelse for yderligere 2 år. Herudover kan genbeskikkelse ikke finde sted.

Videre følger det af retsplejelovens § 18, stk. 3, at der beskikkes mindst 2 suppleanter for den færøske advokat. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

Efter retsplejelovens § 18, stk. 4, finder den danske retsplejelovs § 24, der omhandler betingelserne for at afsætte Procesbevillingsnævnets medlemmer og disses udtræden af nævnet, tilsvarende anvendelse.

Det bemærkes, at kravet om, at den færøske advokat, der skal medvirke ved Procesbevillingsnævnet behandling af sager om anden- og tredjeinstansbevilling, skal have møderet for Højesteret, tilsvarende gælder for det danske

advokatmedlem af Procesbevillingsnævnet, jf. den danske retsplejelovs § 23, stk. 1.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 18, at bestemmelsens stk. 1 om, at der ved behandling af ansøgninger om anden- og tredjeinstansbevilling skal medvirke en færøsk advokat med møderet for Højesteret i stedet for den danske advokat, skal medvirke til, at Procesbevillingsnævnet har kendskab til færøske forhold, idet spørgsmål af samfunds rækkevidde kan have betydning for vurderingen af ansøgningen. Bestemmelsen forudsættes administreret ud fra et stedligt kriterium, således at beskikkelse sker blandt den kreds af advokater, som driver advokatvirksomhed på Færøerne.

Det fremgår videre, at den færøske advokat medvirker i stedet for den danske advokat, både når Procesbevillingsnævnet behandler sager om appeltilladelse med alle fem medlemmer, og når Procesbevillingsnævnet i medfør af den danske retsplejelov § 23, stk. 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 1711 af 27. december 2018, behandler sager om appeltilladelse i en afdeling med tre medlemmer.

Endvidere fremgår det, at retsplejelovens § 18, stk. 3, med en enkelt undtagelse svarer til den danske retsplejelovs § 23, stk. 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, idet der – med henblik på at sikre, at nævnets arbejde kan tilrettelægges på en smidig og hensigtsmæssig måde – beskikkes mindst to suppleanter for den færøske advokat. I tilfælde, hvor det ikke er muligt at beskikke en advokat på Færøerne, der har møderet for Højesteret, som suppleant, kan der ske beskikkelse af en advokat med praksis i Danmark og møderet for Højesteret. I sådanne tilfælde forudsættes bestemmelsen administreret således, at der sker beskikkelse af en advokat, som så vidt muligt har kendskab til færøske forhold. Bestemmelsen skal i øvrigt fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 23, stk. 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018 og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til retsplejelovens § 18 henvises til Folketings tidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 160.

Det bemærkes, at ordningen efter retsplejelovens § 18 i praksis har været administreret således, at både det beskikkede færøske advokatmedlem af Procesbevillingsnævnet og dennes suppleanter har været advokater, der driver advokatvirksomhed på Færøerne, med møderet for Højesteret.

2.11.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Procesbevillingsnævnet har oplyst, at der aktuelt er et begrænset antal færøske advokater med møderet for Højesteret, og at samtlige af disse advokater allerede er eller har været beskikket som medlem eller suppleant til at medvirke i Procesbevillingsnævnets behandling af ansøgninger om meddelelse af anden- og tredjeinstansbevilling efter reglerne i retsplejeloven efter retsplejelovens § 18, stk. 2 og 3.

Som følge heraf vil der ifølge Procesbevillingsnævnet i fremtiden kunne opstå en udfordring med hensyn til muligheden for at kunne beskikke færøske advokater, der lever op til kravet om møderet for Højesteret, til at medvirke som medlem eller suppleant i Procesbevillingsnævnets behandling af færøske sager om anden- og tredjeinstansbevilling.

Med henblik på at imødegå denne udfordring og at sikre et tilstrækkeligt grundlag for rekrutteringen af et færøsk advokatmedlem og suppleant for dette medlem i Procesbevillingsnævnet har nævnet foreslået, at kravet om, at den færøske advokat skal have møderet for Højesteret, ændres, så der bliver mulighed for at beskikke en færøsk advokat med møderet for landsretten i tilfælde, hvor det ikke er muligt at beskikke en færøsk advokat med møderet for Højesteret. Procesbevillingsnævnet har endvidere foreslået, at antallet af suppleanter, der skal beskikkes for den færøske advokat, nedsættes fra mindst to til mindst én færøsk advokat.

Justitsministeriet har – i dialog med Færøernes landsstyre – overvejet forslagene og kan tilslutte sig disse.

Det foreslås på den baggrund at ændre retsplejelovens § 18, stk. 1, således at der ved Procesbevillingsnævnets behandling af sager om procesbevilling efter § 17, stk. 1, skal medvirke en færøsk advokat med enten møderet for Højesteret eller landsretten. Den foreslåede ændring tilsigter at tage højde for det tilfælde, at det ikke er muligt at beskikke en færøsk advokat med møderet for Højesteret som medlem af Procesbevillingsnævnet eller som suppleant herfor, idet der i så fald vil kunne ske beskikkelse af en færøsk advokat med møderet for landsretten.

Endvidere foreslås en ændring af antallet af suppleanter for det færøske advokatmedlem i Procesbevillingsnævnet, således at der fremadrettet alene vil

skulle beskikkes mindst én suppleant frem for de nuværende mindst to suppleanter.

Bestemmelserne i § 18, stk. 1 og 3, forudsættes med de foreslåede ændringer fremadrettet administreret således, at der som færøsk advokatmedlem eller som suppleant for det færøske advokatmedlem i Procesbevillingsnævnet så vidt muligt skal ske beskikkelse af en færøsk advokat med møderet for Højesteret, og at der alene i de tilfælde, hvor dette ikke er muligt, vil kunne ske beskikkelse af en færøsk advokat med møderet for landsretten.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2 (retsplejelovens § 18), og bemærkningerne hertil.

3. Forholdet til retshåndhævelsesloven og databeskyttelseslovgivningen

3.1. Indførelse af genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet

Forslaget om at indføre en ny bestemmelse i retsplejelovens § 778 a, som giver politiet mulighed for under visse nærmere omstændigheder at sammenligne oplysninger om dna fra et dna-spor med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase i forbindelse med efterforskningen af nogle af de mest alvorlige forbrydelser, herunder terror, voldtægt og drab, vil indebære, at bl.a. politiet og Retsgenetisk Afdeling under Retsmedicinsk Institut ved Københavns Universitet behandler almindelige og følsomme personoplysninger, herunder genetisk data. Der henvises til beskrivelsen i pkt. 2.7.2.1 af politiets forventede brug af genetisk slægtsforskning som indtelt i fire faser.

Politiets behandling af personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 778 a vil skulle ske i overensstemmelse med retshåndhævelsesloven.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at politiets behandling af personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 778 a vil være i overensstemmelse med §§ 9 og 10 i retshåndhævelsesloven, idet behandlingen af personoplysninger i medfør af den foreslåede bestemmelse må anses for at være strengt nødvendig og vil ske med henblik på at efterforske strafbare handlinger.

Politiet vil i hvert enkelt tilfælde skulle vurdere, om der er bestemte grunde for at antage, at dna-sporet stammer fra den uidentificerede gerningsperson, og om efterforskningsskridtet må antages at være af afgørende betydning.

Spørgsmålet om, hvordan oplysningerne fra dna-sporet kan overføres til en dna-baseret slægtsforskningsdatabase i et tredjeland, reguleres forsat alene af reglerne i retshåndhævelsesloven.

Hvis der ved anvendelsen af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase overføres spor-profiler (personoplysninger) til lande, som ikke indgår i Den Europæiske Union, skal der være et overførselsgrundlag efter retshåndhævelseslovens afsnit VII. Det forudsættes, at det nødvendige overførselsgrundlag er til stede, inden der som led i ordningen overføres personoplysninger til et tredjeland.

Eksempelvis vil personoplysninger på baggrund af en international retshjælpsanmodning til det amerikanske justitsministerium og efter en konkret vurdering kunne overføres til myndighederne i USA inden for rammerne af retshåndhævelseslovens § 35, stk. 1, nr. 4. Efter denne bestemmelse kan personoplysninger overføres i enkeltsager med henblik på retshåndhævende formål.

Der er herved navnlig lagt vægt på, at politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase ikke er udgangspunktet, men alene er forbeholdt sager om terror, voldtægt, drab og overtrædelser af straffeloven af særdeles alvorlig karakter, samt at det forudsættes at være et efterforskningsskridt, der kun anvendes, hvor det er nødvendigt for efterforskningen af de strafbare handlinger, og hvor det således ikke vurderes relevant at anvende andre efterforskningsskridt. Endvidere er der lagt vægt på, at der skal være bestemte grunde for at antage, at dna-sporet, der danner grundlag for de oplysninger, der videregives om den formodede gerningspersonens dna-profil, stammer fra den uidentificerede formodede gerningsperson til forbrydelsen.

Det forudsættes, at politiet, inden overførsel sker, har vurderet, at hensynet til den registreredes rettigheder (den potentielle gerningsperson), jf. retshåndhævelseslovens § 35, stk. 2, ikke går forud for den samfundsmæssige interesse i overførslen. Dette må – navnlig henset til de alvorlige kriminalitetsformer, som efterforskningsskridtet er begrænset til – forventes som udgangspunkt ikke at være tilfældet.

Hvis der findes match ved sammenligning med data i slægtsforskningsdatabasen, vil politiet bearbejde matchene gennem traditionelle slægtsforskningsmetoder med henblik på at kortlægge slægtsrelationer tilbage i tid og finde fælles forfædre til matchene for derefter at udarbejde et stamtræ frem til nutiden. I tilfælde af, at en slægtsforsker bistår politiet, forudsættes det med den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 778 a, at der vil skulle indgås en databehandleraftale mellem politiet og slægtsforskeren, som indebærer, at slægtsforskeren udelukkende må behandle personoplysninger efter instruks fra politiet.

Det forudsættes, at slægtsforskerens behandling af personoplysninger ikke vil omfatte dna-oplysninger eller andre følsomme personoplysninger. Endvidere forudsættes det, at slægtsforskeren vil have tavshedspligt med hensyn til de oplysninger, som vedkommende i den forbindelse har fået kendskab til, ligesom slægtsforskeren vil skulle sikkerhedsgodkendes, og den pågældendes adgang til politiets systemer m.v. eventuelt vil skulle begrænses på baggrund af en vurdering af, om adgang til systemerne er nødvendige for den pågældende arbejdsopgave. Straffelovens §§ 152 og 152 c-f vil således kunne finde anvendelse, hvilket indebærer, at enhver uberettiget videregivelse eller udnyttelse af oplysningerne vil kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder og under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år.

Det bemærkes endvidere, at de øvrige bestemmelser i retshåndhævelsesloven skal iagttages, herunder de grundlæggende principper i retshåndhævelseslovens § 4, reglerne om konsekvensanalyse i retshåndhævelseslovens § 25 og reglerne om behandlingssikkerhed i retshåndhævelseslovens § 27. Det indebærer bl.a., at omfanget af de personoplysninger, som overføres til brug for genetisk slægtsforskning, ikke må omfatte mere, end hvad der kræves for at kunne opfylde formålet med ordningen.

3.2. Pligt for juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder til at udlevere tv-overvågningsmateriale til Den Uafhængige Politiklagemyndighed til brug for behandlingen af adfærdsklager

I medfør af den foreslåede bestemmelse i § 1060, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 47, vil juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder blive pålagt at videregive tv-overvågningsmateriale til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, når Den Uafhængige Politiklagemyndighed anmoder om det.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse kunne videregives ikke-følsomme personoplysninger og efter omstændighederne følsomme personoplysninger og oplysninger om strafbare forhold afhængig af, hvad der fremgår på videoen.

Juridiske personer omfatter både private og offentlige myndigheder.

Rigsmyndigheders behandling af personoplysninger er reguleret i lov om behandling af personoplysninger, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 754 af 19. juni 2017 (persondataloven), og i lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 1034 af 29. juni 2022 (retshåndhævelsesloven).

Det er vurderingen, at behandlingen af ikke-følsomme personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse kan ske i medfør af persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 3, idet behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtigelse, som følger af den foreslåede bestemmelse i § 1060, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 47.

Det er endvidere vurderingen, at en eventuel behandling af følsomme personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse kan ske i medfør af persondatalovens § 7, stk. 6, idet behandlingen er nødvendig af hensyn til en rigsmyndigheds varetagelse af sine opgaver på det strafferetlige område, da det er reguleret i retsplejeloven, at Politiklagemyndigheden skal behandle adfærdsklagesager. Der lægges i den forbindelse vægt på, at behandling af følsomme personoplysninger vil være til brug for sagsbehandlingen af en konkret adfærdsklagesag hos Politiklagemyndigheden, og Politiklagemyndigheden konkret vil vurdere behov for at inddrage tv-overvågningen i deres sagsbehandling.

Det er endelig vurderingen, at behandlingen af personoplysninger om strafbare forhold kan ske inden for rammerne af persondatalovens § 8, stk. 1, og § 8, stk. 2, nr. 2 og 3. Der lægges i den forbindelse vægt på samme momenter som ovenfor.

I de tilfælde, hvor videregivelse af oplysninger vil være omfattet af retshåndhævelsesloven, er det vurderingen, at behandlingen af personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 1060, stk. 2, vil

være i overensstemmelse med §§ 9 og 10 i retshåndhævelsesloven, idet Politiklagemyndigheden vil behandle personoplysninger, når det er nødvendigt for at efterforske strafbare handlinger i forbindelse med en straffesag, samt behandle følsomme personoplysninger, når det er strengt nødvendigt og sker af hensyn til at efterforske strafbare handlinger.

Det forudsættes, at de øvrige bestemmelser i persondataloven og retshåndhævelsesloven, herunder de grundlæggende principper i persondatalovens § 5 og retshåndhævelseslovens § 4, også iagttages, når rigsmyndigheder behandler personoplysninger i medfør af den foreslåede bestemmelse. Det bemærkes i øvrigt, at i det omfang tv-overvågningsmateriale er omfattet af persondatalovens § 26 a, stk. 1, så vil den foreslåede § 1060, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 47, udgøre lovgrundlaget som omhandlet i persondatalovens § 26 a, stk. 1, nr. 2

Behandling af personoplysninger hos færøske myndigheder og virksomheder er reguleret i lagtingslov nr. 80 af 20. juni 2020, som ændret ved lagtingslov nr. 29. af 10. maj 2024, om beskyttelse af personoplysninger (databeskyttelsesloven).

Der vil efter den foreslåede bestemmelse kunne videregives ikke-følsomme personoplysninger, jf. § 6, nr. 1, i databeskyttelsesloven og efter omstændighederne følsomme personoplysninger, jf. § 11 i databeskyttelsesloven, og oplysninger om strafbare forhold, jf. § 13 i databeskyttelsesloven, afhængig af, hvad der fremgår på videoen.

Det er vurderingen, at behandlingen af ikke-følsomme personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse kan ske i medfør af databeskyttelseslovens § 8, stk. 1, nr. 3 idet behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtigelse, som følger af den foreslåede bestemmelse i § 1060, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 47.

Det er endvidere vurderingen, at en eventuel behandling af følsomme personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse kan ske i medfør af § 12, stk. 1, nr. 2, i databeskyttelsesloven, da bestemmelsen hjemler videregivelse af følsomme personoplysninger, såfremt videregivelsen er hjemlet i lov. Den foreslåede bestemmelse i § 1060, stk. 2, jf. lovforslaget § 1, nr. 47, udgør den fornødne lovhjemmel til videregivelse.

Vedrørende strafbare forhold er vurderingen, at databeskyttelsesloven § 13, stk. 2, nr. 2, hjemler offentlige myndigheders videregivelse af oplysninger såfremt videregivelsen er nødvendig for at forfølge private eller offentlige interesser der klart overstiger de registreredes interesse i fortrolighed.

Private kan, jf. databeskyttelsesloven § 13, stk. 4, videregive oplysninger om strafbare forhold med samme begrundelse som offentlige myndigheder kan ifølge databeskyttelsesloven § 13, stk. 2, nr. 2.

Det vurderes, at behandlingen af personoplysninger står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser. Der lægges i den forbindelse vægt på, at behandling af følsomme personoplysninger vil være til brug for sagsbehandlingen af en konkret adfærdsklagesag hos Politiklagemyndigheden, og at Politiklagemyndigheden konkret vil vurdere behovet for at inddrage tv-overvågningen i deres sagsbehandling.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser på Justitsministeriets område, som afholdes inden for eksisterende økonomiske rammer.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den [dato] til den [dato] 2026 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

[...]

[...]

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser på Justitsministeriets område, som afholdes inden for eksisterende økonomiske rammer.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for	Ingen	Ingen

erhvervslivet m.v.		
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og natur- mæssige konse- kvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU- retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implemente- ring af erhvervs- rettet EU-regule- ring (der i rele- vant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervs- rettet EU-regule- ring) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2 (§ 18, stk. 1 og 3)

Det følger af retsplejelovens § 17, stk. 1, at Procesbevillingsnævnet, jf. den danske retsplejelovs kapitel 1 a, behandler ansøgninger om meddelelse af anden- og tredjeinstansbevilling efter regler i denne lov og anden lovgivning. Procesbevillingsnævnet behandler endvidere klager over afslag på fri proces efter regler i denne lov, jf. retsplejelovens § 17, stk. 2.

Videre følger det af retsplejelovens § 18, stk. 1, at der ved behandling i Procesbevillingsnævnet af sager om procesbevilling efter § 17, stk. 1, skal medvirke en færøsk advokat med møderet for Højesteret i stedet for den danske advokat.

Efter retsplejelovens § 18, stk. 2, sker beskikkelse af den færøske advokat efter indstilling til justitsministeren fra Advokatrådet. Kongen beskikker efter indstilling fra justitsministeren den færøske advokat for en periode på 2 år. Den færøske advokat har ret til genbeskikkelse for yderligere 2 år. Herudover kan genbeskikkelse ikke finde sted.

Videre følger det af retsplejelovens § 18, stk. 3, at der beskikkes mindst 2 suppleanter for den færøske advokat. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

Efter retsplejelovens § 18, stk. 4, finder den danske retsplejelovs § 24, der omhandler betingelserne for at afsætte Procesbevillingsnævnets medlemmer og disses udtræden af nævnet, tilsvarende anvendelse.

Det bemærkes, at kravet om, at den færøske advokat, der skal medvirke ved Procesbevillingsnævnet behandling af sager om anden- og tredjeinstansbevilling, skal have møderet for Højesteret, tilsvarende gælder for det danske advokatmedlem af Procesbevillingsnævnet, jf. den danske retsplejelovs § 23, stk. 1.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 18, at bestemmelsens stk. 1, hvorefter der ved behandling af ansøgninger om anden- og tredjeinstansbevilling skal medvirke en færøsk advokat med møderet for Højesteret i stedet for den danske advokat, skal medvirke til, at Procesbevillingsnævnet har

kendskab til færøske forhold, idet spørgsmål af samfunds rækkevidde kan have betydning for vurderingen af ansøgningen. Bestemmelsen forudsættes administreret ud fra et stedligt kriterium, således at beskikkelse sker blandt den kreds af advokater, som driver advokatvirksomhed på Færøerne.

Det fremgår videre, at den færøske advokat medvirker i stedet for den danske advokat, både når Procesbevillingsnævnet behandler sager om appeltilladelse med alle fem medlemmer, og når Procesbevillingsnævnet i medfør af den danske retsplejelov § 23, stk. 2, 2. pkt., jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 1711 af 27. december 2018, behandler sager om appeltilladelse i en afdeling med tre medlemmer.

Videre fremgår det, at retsplejelovens § 18, stk. 3, med en enkelt undtagelse svarer til den danske retsplejelovs § 23, stk. 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, idet der – med henblik på at sikre, at nævnets arbejde kan tilrettelægges på en smidig og hensigtsmæssig måde – beskikkes mindst to suppleanter for den færøske advokat. I tilfælde, hvor det ikke er muligt at beskikke en advokat på Færøerne, som har møderet for Højesteret, som suppleant, kan der ske beskikkelse af en advokat med praksis i Danmark og møderet for Højesteret. I sådanne tilfælde forudsættes bestemmelsen administreret således, at der sker beskikkelse af en advokat, som så vidt muligt har kendskab til færøske forhold. Bestemmelsen skal i øvrigt fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 23, stk. 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018 og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til retsplejelovens § 18 henvises til Folketings tidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 160.

Det bemærkes, at ordningen efter retsplejelovens § 18 i praksis har været administreret således, at både det beskikkede færøske advokatmedlem af Procesbevillingsnævnet og dennes suppleanter har været advokater, der driver advokatvirksomhed på Færøerne, med møderet for Højesteret.

Det foreslås i retsplejelovens § 18, stk. 1, efter »Højesteret« at indsætte: »eller landsretten«.

Den foreslåede ændring af § 18, stk. 1, vil indebære, at der ved behandling af sager om procesbevilling efter § 17, stk. 1, skal medvirke en færøsk advokat med enten møderet for Højesteret eller landsretten. Den foreslåede

ændring tilsigter at tage højde for det tilfælde, at det ikke er muligt at beskikke en færøsk advokat med møderet for Højesteret, idet der i så fald vil kunne ske beskikkelse af en færøsk advokat med møderet for landsretten.

Bestemmelsen i § 18, stk. 1, forudsættes med den foreslåede ændring fremadrettet administreret således, at der så vidt muligt skal ske beskikkelse af en færøsk advokat med møderet for Højesteret, og at der alene i tilfælde, hvor dette ikke er muligt, vil kunne ske beskikkelse af en færøsk advokat med møderet for landsretten.

Bestemmelsen i § 18, stk. 1, forudsættes med den foreslåede ændring fortsat administreret ud fra et stedligt kriterium, således at beskikkelse sker blandt den kreds af advokater, som driver advokatvirksomhed på Færøerne.

Det foreslås i retsplejelovens § 18, stk. 3, 1. pkt., at ændre »2« til: »1«, og at ændre »suppleanter« til: »suppleant«.

De foreslåede ændringer vil indebære, at der fremadrettet alene vil skulle beskikkes mindst én suppleant for den færøske advokat frem for de nuværende to suppleanter.

Bestemmelsen i § 18, stk. 3, forudsættes med de foreslåede ændringer administreret således, at der som suppleant for advokatmedlemmet i Procesbevillingsnævnet så vidt muligt skal ske beskikkelse af en færøsk advokat med møderet for Højesteret, og at der alene i de tilfælde, hvor dette ikke er muligt, vil kunne ske beskikkelse af en færøsk advokat med møderet for landsretten. For det tilfælde, at det heller ikke er muligt at beskikke en advokat med møderet for landsretten, vil der som suppleant kunne ske beskikkelse af øvrige færøske advokater, der ikke har møderet for landsretten. Der vil desuden som suppleant undtagelsesvist fortsat – i tilfælde af at det ikke er muligt at beskikke en advokat, som driver advokatvirksomhed på Færøerne – kunne ske beskikkelse af en dansk advokat med møderet for Højesteret med kendskab til færøske forhold.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 18, stk. 3, vil – med den foreslåede ændring – i øvrigt fortsat skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 23, stk. 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018 og med den praksis, der findes herom.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 59, stk. 4)

Efter retsplejelovens § 100, stk. 1, vælges for et tidsrum af 4 år regnet fra en 1. januar et antal personer, der må anses for egnede til at virke som nævninger eller domsmænd. Listen over disse personer benævnes grundlisten. Udtagelsen til grundlisten foretages inden for hvert syssel af et grundlisteudvalg på mindst 5 medlemmer, jf. retsplejelovens § 104.

Efter modtagelsen af grundlisten affatter sorenskriveren Retten på Færøernes nævninge- og domsmandsliste ved lodtrækning blandt de personer, der er optaget på grundlisten, jf. retsplejelovens § 106, stk. 1. Efter § 106, stk. 2 danner sorenskriveren Østre Landsrets nævninge- og domsmandsliste ved lodtrækning blandt de personer, der herefter er tilbage på grundlisten.

Det følger af retsplejelovens § 58, stk. 1, at Dommerudnævnelsesrådet for Færøerne afgiver indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger ved Retten på Færøerne som 1) sorenskriver og dommer, 2) midlertidigt beskikket dommer i henhold til § 64 og 3) midlertidigt beskikket dommer i henhold til § 65. Endvidere afgiver Dommerudnævnelsesrådet for Færøerne indstilling til Domstolsstyrelsen om, hvilke fuldmægtige der skal have tjenestested ved Retten på Færøerne, jf. retsplejelovens § 58, stk. 2.

Det følger af retsplejelovens § 59, stk. 1, at Dommerudnævnelsesrådet for Færøerne består af seks medlemmer, én højesteretsdommer (formand), én landsdommer, én byretsdommer, én advokat og to repræsentanter for offentligheden.

Efter retsplejelovens § 59, stk. 4, 1. pkt., beskikkes offentlighedsrepræsentanterne af justitsministeren efter indstilling fra og blandt de personer, der er optaget på grundlisten, jf. § 104. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indstilling af repræsentanterne for den færøske offentlighed, jf. § 59, stk. 4, 2. pkt. Der er ikke udstedt regler i medfør af justitsministerens bemyndigelse i § 59, stk. 4, 2. pkt., jf. nærmere herom nedenfor.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 59, at bestemmelsen med redaktionelle ændringer svarer til § 43 b i den dagældende retsplejelov for Færøerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004 med senere ændringer, og skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne hertil og

med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 164.

Af § 43 b, stk. 5, 1. pkt., i den dagældende retsplejelov for Færøerne følger, at i forbindelse med Dommerudnævnelsesrådets behandling af sager vedrørende besættelsen af stillinger som administrerende sorenskriver (dommer) eller sorenskriver (dommer) ved retten på Færøerne medvirker to repræsentanter for den færøske offentlighed. Efter § 43 b, stk. 5, 3. pkt., beskikkes repræsentanterne for den færøske offentlighed af justitsministeren efter indstilling fra og blandt de personer, der er optaget på nævningelisten for Retten på Færøerne, jf. § 74. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indstilling af repræsentanter for den færøske offentlighed, jf. § 43 b, stk. 5, 4. pkt., jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004 med senere ændringer

I medfør af ovennævnte bemyndigelse i § 43 b, stk. 5, 4. pkt., i den dagældende retsplejelov for Færøerne, er der ved bekendtgørelse nr. 849 af 19. november 1999 fastsat nærmere regler om fremgangsmåden ved indstilling af repræsentanter for den færøske offentlighed til Dommerudnævnelsesrådet.

Det bemærkes, at det følger af den gældende retsplejelovs § 1099, stk. 3, at regler fastsat i medfør af § 43 b, stk. 5, 4. pkt., i den dagældende retsplejelov for Færøerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af den gældende retsplejelovs § 59, stk. 4, 2. pkt. Ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 1099, stk. 3, drejer det sig om bekendtgørelse nr. 849 af 19. november 1999 om fremgangsmåden ved indstilling af repræsentanter for den færøske offentlighed til Dommerudnævnelsesrådet, der er udstedt i medfør af § 43 b, stk. 5, 4. pkt., i den dagældende retsplejelov for Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 272.

Bekendtgørelse nr. 849 af 19. november 1999 om fremgangsmåden ved indstilling af repræsentanter for den færøske offentlighed til Dommerudnævnelsesrådet er således fortsat gældende, idet reglerne ikke er ophævet eller afløst af forskrifter udstedt i medfør af § 59, stk. 4, 2. pkt., i den gældende retsplejelov, jf. § 1099, stk. 3.

Det følger af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at de to repræsentanter for den færøske offentlighed, som i medfør af § 43 b, stk. 5, 3. pkt., i den dagæl-

dende retsplejelov for Færøerne skal beskikkes af justitsministeren til Dommerudnævnelsesrådet efter indstilling fra og blandt de personer, der er optaget på nævningelisten, samt de to suppleanter for disse, jf. § 43 b, stk. 8, i den dagældende retsplejelov for Færøerne, vælges ved direkte valg. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 2, skal der stemmes på to kandidater svarende til antallet af færøske offentlighedsrepræsentanter i Dommerudnævnelsesrådet. Videre følger det af bekendtgørelsen bl.a., at det påhviler den administrerende sorenskriver ved almindeligt brev til samtlige personer på nævningelisten at opfordre disse til inden for en af valgbestyrelsen fastsat frist skriftligt at anmelde deres eventuelle kandidatur til den administrerende sorenskriver, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Sammenfattende følger det således af § 43 b i den dagældende retsplejelov for Færøerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004 med senere ændringer, som retsplejelovens § 59 ifølge forarbejderne – med redaktionelle ændringer – svarer til og skal forstås i overensstemmelse med, og af bekendtgørelse nr. 849 af 19. november 1999, der fortsat er gældende, at de to repræsentanter for den færøske offentlighed beskikkes blandt de personer, der er optaget på nævningelisten.

Domstolsstyrelsen har gjort Justitsministeriet opmærksom på, at det efter styrelsens og Retten på Færøernes opfattelse er en fejl, at det af retsplejelovens § 59, stk. 4, 1. pkt., fremgår, at beskikkelsen af offentlighedsrepræsentanterne i Dommerudnævnelsesrådet for Færøerne sker blandt de personer, der er optaget på grundlisten, jf. § 104, og ikke blandt de personer, der er optaget på Retten på Færøernes nævninge- og domsmandsliste, jf. § 106, stk. 1.

Domstolsstyrelsen og Retten på Færøerne har i den forbindelse henvist til, at retsplejelovens § 59 ifølge bestemmelsens forarbejder med redaktionelle ændringer svarer til § 43 b i den tidligere gældende retsplejelov for Færøerne, hvorefter færøske offentlighedsrepræsentanter beskikkes blandt personer, der er optaget på nævningelisten og ikke grundlisten. Det bemærkes hertil, at der i henhold til § 68, stk. 3, i den tidligere gældende retsplejelov for Færøerne alene blev udarbejdet en nævningeliste for Retten på Færøerne, jf. § 74.

Domstolsstyrelsen og Retten på Færøerne har endvidere peget på, at der i bekendtgørelse nr. 849 af 19. november 1999 om fremgangsmåden ved indstilling af repræsentanter for den færøske offentlighed til Dommerud-

nævnelserådet, som fortsat er gældende, ligeledes henvises til nævningelysten og ikke grundlisten.

Justitsministeriet kan tilslutte sig Domstolsstyrelsens og Retten på Færøernes bemærkninger og er således enig i, at det må anses for en fejl, at der i retsplejelovens § 59, stk. 4, henvises til grundlisten, jf. § 104, idet der rettelig burde være henvist til Retten på Færøernes nævninge- og domsmandsliste, jf. § 106, stk. 1, i overensstemmelse med § 43 b, stk. 5, i den dagældende retsplejelov for Færøerne og reglerne i bekendtgørelse nr. 849 af 19. november 1999, der fortsat er gældende.

Det foreslås på den baggrund i § 59, stk. 4, 1. pkt., at ændre »grundlisten, jf. § 104« til »Retten på Færøernes nævninge- og domsmandsliste, jf. § 106, stk. 1«.

Der er tale om en ændring af teknisk karakter uden indholdsmæssig betydning i forhold til den hidtidige administration ved Retten på Færøerne af reglerne om fremgangsmåden ved indstilling af repræsentanterne for den færøske offentlighed til Dommerudnævnelserådet.

Retsplejelovens § 59, stk. 4, vil fortsat skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til § 43 b i den dagældende retsplejelov for Færøerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004 med senere ændringer, og med den praksis, der findes herom.

Til nr. 4 (§ 166, stk. 1)

Af retsplejelovens § 166, stk. 1, fremgår det, at §§ 163-165 også gælder for advokatselskaber.

Retsplejelovens § 166 svarer til den danske retsplejelovs § 127 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås, at der i § 166, stk. 1, indsættes efter »gælder også for«: »fællesskaber af advokater og«.

Det foreslås således at ændre § 166, stk. 1, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 127 a, stk. 1, blev ændret ved lov nr. 1464 af 10. december 2024.

Den foreslåede ændring vil medføre, at de særlige advokatpligter i §§ 163 og 164 samt reglerne om advokaters pligter med hensyn til behandling af betroede midler, dvs. klientkontoreglerne, i § 165 fremover også vil gælde for fællesskaber af advokater.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 127 a, stk. 1, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 127 a, stk. 1, ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 39.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 (§ 182)

Det fremgår af retsplejelovens § 182, stk. 1, 1. pkt., at for personer, der er udelukket fra at udøve advokatvirksomhed, eller hvis ret hertil er ophørt i medfør af §§ 176-178, gælder de regler, der er fastsat i medfør af § 165 om behandlingen af betroede midler, og at Advokatrådet fører tilsyn med reglernes overholdelse. Dette omfatter eksempelvis den advokat, der under en straffesag er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, jf. retsplejelovens § 177. Reglerne gælder, indtil Advokatrådet bestemmer, at de skal ophøre hermed, dog højst i 6 måneder fra udelukkelsen eller ophøret. Advokatrådet kan underrette den pågældendes klienter om udelukkelsen eller ophøret og om betydningen heraf, jf. § 182, stk. 1, 2. og 3. pkt.

Af retsplejelovens § 182, stk. 2, fremgår det, at overtrædelse af reglerne som nævnt i stk. 1 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Retsplejelovens § 182 svarer til den danske retsplejelovs § 142, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås, at § 182 nyaffattes på samme måde, som den danske retsplejelovs § 142, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018 blev nyaffattet ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, jf. dog nedenfor vedrørende det foreslåede § 182, stk. 1, nr. 3, og stk. 5.

Det foreslås således, at det i § 182, stk. 1, fastsættes, at de regler, der er fastsat i medfør af § 165 om behandlingen af betroede midler, gælder for personer:

- 1) hvis ret til at udøve advokatvirksomhed er ophørt i medfør af §§ 176-178,
- 2) der har deponeret sin beskikkelse i Justitsministeriet i medfør af § 181, eller
- 3) der er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed i medfør af den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 5 eller 8, jf. § 185, stk. 1, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 1, vil medføre, at de regler, der er fastsat i medfør af retsplejelovens § 165, vil gælde for personer, hvis ret til at udøve advokatvirksomhed er opført i medfør af § 176 om bortfald af retten til at udøve advokatvirksomhed, fordi den pågældende person ikke længere opfylder betingelserne i retsplejelovens § 151, stk. 2, nr. 1, og 2, § 177 om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed under en straffesag, og § 178 om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed ved dom. Der er med det foreslåede ikke tilsigtet ændringer af gældende ret.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 2, vil medføre, at de regler, der er fastsat i medfør af retsplejelovens § 165, fremover også vil gælde for en advokat, der har deponeret sin beskikkelse i Justitsministeriet i medfør af § 181.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 3, vil medføre, at de regler, der er fastsat i medfør af retsplejelovens § 165, vil finde anvendelse for personer, der midlertidigt er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed efter den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 5, og for personer, der er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed efter den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 8. For så vidt angår personer, der er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed efter den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 8, er der ikke tilsigtet ændringer af gældende ret.

Det bemærkes, at henvisningerne til den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 5 og 8, skyldes, at Advokatnævnets behandling af klager over, at en advokat eller et advokatselskab m.v., har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, i henhold til retsplejelovens § 185, stk. 1, 2. pkt., sker efter reglerne i den danske retsplejelovs § 147 c og § 147 f, stk. 1.

Det foreslås, at det i § 182, stk. 2, fastsættes, at Advokatrådet fører tilsyn med, at de personer, der er nævnt i stk. 1, overholder reglerne, som er fastsat i medfør af § 165.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 vil medføre, at Advokatrådet fremover vil kunne udøve tilsyn med overholdelsen af reglerne om betroede midler, efter en advokat har deponeret sin beskikkelse i Justitsministeriet i medfør af § 181, samt med personer, der midlertidigt er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed. Der er herudover ikke tilsigtet ændringer af gældende ret. Således videreføres reglerne for personer, hvis ret til at udøve advokatvirksomhed er ophørt i medfør af §§ 176-178, jf. den foreslåede bestemmelse i § 182, stk. 1, nr. 1, og for personer, der er blevet frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed i medfør af den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 8, jf. den foreslåede bestemmelse i § 182, stk. 1, nr. 3.

Det foreslås endvidere, at det i § 182, stk. 3, fastsættes, at reglerne gælder, indtil Advokatrådet bestemmer, at de skal ophøre hermed, dog højst i 12 måneder fra tidspunktet, hvor Advokatrådet er blevet bekendt med det forhold, som begrunder tilsynet efter stk. 2. Advokatrådet kan underrette den pågældendes klienter om det forhold, som begrunder tilsynet efter stk. 2 og om betydningen heraf.

Det foreslåede vil medføre, at perioden, hvor Advokatrådet kan føre det hjemlede tilsyn, ændres fra 6 til 12 måneder. Udvidelsen medfører både en udvidelse af tilsynsperioden og en forskydning af den dato, hvorfra perioden regnes. Med bestemmelsen vil Advokatrådet få bedre mulighed for at føre tilsyn med klientmidlerne, efter advokaten er ophørt med at udøve advokatvirksomhed, uanset årsagen til ophøret.

Det foreslås endvidere, at det fastsættes i § 182, stk. 4, at stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse for et advokatselskab, jf. § 155, eller et fællesskab af advokater, der omdannes eller ændrer formål. Det foreslåede skal ses i sammenhæng med, at klientkontovedtægten også gælder for advokatselskaber, jf. § 166, stk. 1, og at det med lovforslaget forudsættes, at den også kommer til at gælde for fællesskaber af advokater (interessentskaber), jf. lovforslaget § 1, nr. 4.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 4 vil medføre, at Advokatrådets tilsyn efter retsplejelovens § 182, stk. 1, udvides til tillige at omfatte advokatselskaber, jf. § 155, eller et fællesskab af advokater, når advokatselskabet er

blevet omdannet eller har ændret formål, idet der i sådanne tilfælde skal indleveres en sluterklæring for så vidt angår advokatselskaberne. Det forudsættes, at klientkontovedtægten vil blive ændret, således at den fremover også vil gælde fællesskaber af advokater.

Det foreslås derudover, at det fastsættes i § 182, stk. 5, at de personer og selskaber, der er nævnt i stk. 1 og 4 kan indklages til Advokatnævnet for overtrædelse af de regler, der er fastsat i medfør af § 165, jf. § 182, stk. 1. For sagens behandling i Advokatnævnet finder reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 15 b tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 182, stk. 5, 1. pkt., vil medføre, at Advokatnævnet vil få kompetence til at træffe afgørelser over for de personer og selskaber, som er nævnt i stk. 1 og 4, i sager om klager over tilsidesættelse af reglerne, der er fastsat i medfør af § 165, jf. § 182, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i § 182, stk. 5, 2. pkt., vil medføre, at for en sag for Advokatnævnet om overtrædelse af stk. 1-3, vil de processuelle regler og forskellige sanktioner, der er hjemlet i den danske retsplejelovs kapitel 15 b finde tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede henvisning til den danske retsplejelovs kapitel 15 b vil indebære, at der vil gælde de samme processuelle regler og sanktioner for Advokatnævnets behandling af sager om overtrædelse af stk. 1-3 som i Danmark.

Advokatnævnets kompetence vil eksempelvis gælde for en advokat, der er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, herunder midlertidigt, jf. den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 5 eller 8, men som desuagtet har betroede klientmidler stående i strid med klientkontovedtægten § 15, stk. 1. Det foreslås ikke at videreføre den nugældende straffebestemmelse i retsplejelovens § 182, stk. 2, ved siden af det disciplinære ansvar, der kan pålægges af Advokatnævnet, jf. det foreslåede § 182, stk. 4. Der tilsigtes ikke herved en ændring af, at den færøske straffelovgivnings almindelige regler efter omstændighederne vil kunne finde anvendelse på en forhenværende advokat, der måtte gøre sig skyldig i strafbare forhold med hensyn til betroede midler. En forhenværende advokat, der eksempelvis tilsidesætter reglerne om opbevaring af klientmidler, vil fortsat kunne straffes i tilfælde, hvor den forhenværende advokat har overtrådt regler, der påtales af anklagemyndigheden.

Den foreslåede ændring af § 182 vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 142 og den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 142 ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 40-42.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6 (§ 184, stk. 1, og § 185, stk. 1)

Af retsplejelovens § 184, stk. 1, fremgår det, at klager over vederlag, som en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, som er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har forlangt for sit arbejde, af den, som har retlig interesse heri, kan indbringes for Advokatnævnet. Klagen behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 146.

Endvidere fremgår det af retsplejelovens § 185, stk. 1, at klager over, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for Advokatnævnet. Klagen behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 147 c og § 147 f, stk. 1.

Retsplejelovens § 184, stk. 1, og § 185, stk. 1, er udformet med baggrund i den danske retsplejelovs § 146, stk. 1, og § 147 b, stk. 1, og indebærer, at Advokatnævnet også kan behandle salærklager, jf. § 184, stk. 1, og disciplinærsager, jf. § 185, stk. 1, vedrørende advokater, advokatselskaber eller en af de personer, som er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab på Færøerne.

Det foreslås, at der i § 184, stk. 1, 1. pkt., og § 185, stk. 1, 1. pkt., efter »en advokat,«: »et fællesskab af advokater,«.

Det foreslås således at ændre § 184, stk. 1, 1. pkt., og § 185, stk. 1, 1. pkt., på samme måde, som den danske retsplejelovs § 146, stk. 1, 1. pkt., og § 147 b, stk. 1, blev ændret ved lov nr. 1464 af 10. december 2024.

Det foreslåede vil medføre, at fællesskaber af advokater (interessentskaber) fremover vil være omfattet af retsplejelovens § 184, stk. 1, 1. pkt., og § 185, stk. 1.

Den foreslåede ændring af retsplejelovens § 184, stk. 1, 1. pkt., vil indebære, at Advokatnævnet får kompetence til at behandle klager over det vederlag, som et fællesskab af advokater har forlangt for sit arbejde.

Den foreslåede ændring af retsplejelovens § 185, stk. 1, 1. pkt., vil medføre, at Advokatnævnet får kompetence til at behandle disciplinærsager over fællesskaber af advokater, som derved bliver et selvstændigt disciplinært ansvarssubjekt.

De foreslåede ændringer vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 146, stk. 1, og § 147 b, stk. 1, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 146, stk. 1, og § 147 b, stk. 1, ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 45.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 (§ 185)

Det følger af retsplejelovens § 185, stk. 2, at en adfærdsklage skal indgives inden 1 år, efter at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Efter § 185, stk. 3, kan Advokatnævnet afvise at behandle adfærdsklager fra personer, der ikke har retlig interesse i det forhold, klagen angår, og klager, der på forhånd må skønnes åbenbart grundløse.

Retsplejelovens § 185, stk. 2 og 3, svarer til den danske retsplejelovs § 147 b, stk. 2 og 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås som et nyt *stk. 4* i § 185 at indsætte en regel om, at Advokatnævnet af egen drift eller på begæring kan beslutte at genoptage behandlin-

gen af en klage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særligt hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der kan forventes at kunne føre til et andet resultat.

Det foreslås således at indsætte et nyt stk. 4 i § 185 på samme måde, som der ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 blev indsat et nyt stk. 4 i den danske retsplejelovs § 147 b.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestemmelsen i § 25 i bekendtgørelse nr. 1630 af 19. december 2024 om Advokatnævnets virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v. fremgår af retsplejeloven for så vidt angår adfærdsklager.

Det foreslås endvidere med et nyt stk. 5 i § 185 at indsætte en regel om, at en begæring om genoptagelse af en klage skal indgives inden 1 år efter, at parten er blevet meddelt nævnets afgørelse. Nævnet kan behandle en begæring om genoptagelse, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en part som udgangspunkt skal indgive en begæring om genoptagelse af en adfærdsklage inden 1 år efter, at parten er blevet meddelt Advokatnævnets afgørelse. Nævnet vil dog kunne behandle en begæring om genoptagelse i en adfærdssag, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

En fristoverskridelse vil eksempelvis være rimeligt begrundet, når parten først efter fristen er blevet bekendt med de oplysninger, der begrundet begæringen om genoptagelse.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 147 b, stk. 4 og 5, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs § 147 b, stk. 4 og 5, som indsat ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, henvises til Folketings Tidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 46.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 (kapitel 23 a)

Det følger af retsplejelovens § 183, stk. 1, at den danske retsplejelovs § 143, stk. 1, også finder anvendelse for advokater på Færøerne. Af stk. 2 følger det, at for Advokatsamfundets forhold og virke gælder den danske retsplejelovs kapitel 15.

Bestemmelsen indebærer, at den danske retsplejelovs § 143, stk. 1, om at Det Danske Advokatsamfund udgøres af alle danske advokater, også gælder for færøske advokater, og at reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 15 om Advokatsamfundet og Advokatnævnet tilsvarende er gældende.

Retsplejeloven indeholder ikke aktuelt regler om Advokatnævnets kompetence m.v. til at træffe afgørelse i sager om en advokats valgbarhed til Advokatsamfundets organer.

Dette svarer til retstilstanden efter den tidligere gældende danske retsplejelov – forud for lov nr. 1464 af 10. december 2024 – der således heller ikke gav Advokatnævnet kompetence til at træffe afgørelse i sager om en advokats valgbarhed til Advokatsamfundets organer.

I forhold til den danske retsplejelov blev en sådan kompetence imidlertid tilvejebragt ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, der indsatte et nyt kapitel 15 c i den danske retsplejelov vedrørende sager om valgbarhed, herunder indsatte nye bestemmelser som §§ 147 h og 147 i. Den danske retsplejelovs § 147 h giver således Advokatnævnet kompetence til, under visse nærmere betingelser, at fratage en advokat valgbarheden til Advokatnævnet og Advokatrådet, mens § 147 i indeholder regler om muligheden for at indbringe Advokatnævnets afgørelser herom for retten.

Det foreslås at indsætte et nyt *kapitel 23 a* vedrørende sager om valgbarhed i retsplejelovens første bog syvende afsnit og at indsætte en ny bestemmelse som § 185 a, hvorefter den danske retsplejelovs kapitel 15 c om sager om valgbarhed finder tilsvarende anvendelse for advokater på Færøerne.

Den foreslåede ændring vil indebære, at der – med henvisningen til den danske retsplejelovs kapitel 15 c – indføres samme regler for Færøerne for så vidt angår Advokatnævnets kompetence til at behandle sager om en færøsk advokats valgbarhed til Advokatrådet og Advokatnævnet, og de processuelle regler m.v. herfor, som der gælder for danske advokater efter den danske retsplejelov.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs kapitel 15 c, herunder §§ 147 h og 147 i, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 22 som fremsat, side 47-49.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 (§ 187, stk. 1, 2. pkt.)

Det følger af retsplejelovens § 187, stk. 1, 1. pkt., at borgerlige retssager, sager om forbud eller påbud i en borgerlig sag og sager om optagelse af bevis om borgerlige krav anlægges og behandles ved anvendelse af en digital sagsportal, som domstolene stiller til rådighed. Af 2. pkt. fremgår det, at enhver skriftlig henvendelse om sagen skal ske på domstolens sagsportal, jf. dog stk. 3-6. Reglerne i § 242, stk. 1, § 381, stk. 4, § 384, stk. 5, § 386, stk. 3, § 389, stk. 2, § 391, stk. 1 og 2, § 408, stk. 2, § 411, stk. 4, § 415, stk. 1, § 431, stk. 3, og § 449, stk. 2, om fremsendelse til den anden part og om ekstra kopier finder ikke anvendelse.

Efter § 187, stk. 3, anlægges og behandles sager i medfør af udlændingeloven ikke på domstolens sagsportal.

Efter § 187, stk. 4, kan en part, skønsmand m.v. fritages af retten fra at anvende domstolens sagsportal, hvis retten vurderer, at der foreligger særlige forhold, som gør, at pågældende ikke må forventes at kunne anvende domstolens sagsportal.

Det fremgår af § 187, stk. 5, at retten, når der foreligger særlige forhold, kan beslutte, at en sag ikke skal anlægges og behandles eller et processkrift eller et andet dokument ikke skal fremsendes ved anvendelse af domstolens sagsportal.

Efter § 187, stk. 6, kan vedkommende retspræsident, når der foreligger særlige forhold, beslutte, at rettens sager eller en del heraf i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på domstolens sagsportal.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 187 endnu ikke er sat i kraft, jf. retsplejelovens § 1097, 1. pkt., hvorefter det følger, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af bl.a. § 187. Af forarbejderne til retsplejelovens § 1097 fremgår det, at de teknologiske forudsætninger for at indføre bl.a. §

187 på nuværende tidspunkt ikke er til stede, men at bestemmelserne kan sættes i kraft af justitsministeren, når forudsætningerne er til stede på Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 270.

§ 187, stk. 1, svarer med en enkelt undtagelse, jf. lige nedenfor, til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 370 af 9. april 2019.

Retsplejeloven § 187, stk. 1, adskiller sig fra den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 1, ved, at retsplejelovens § 187, stk. 1, indeholder et 3. pkt., hvorefter en række bestemmelser i loven om fremsendelse til den anden part og om ekstra kopier ikke finder anvendelse. Baggrunden herfor er, at de nævnte bestemmelser om fremsendelse til den anden part og om ekstra kopier ikke vil være relevante efter indførelsen af domstolenes sagsportal for Færøerne.

Det foreslås i § 187, stk. 1, 2. pkt., at ændre »henvendelse« til: »meddelelse«.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre en ændring af gældende ret og foretages med henblik på en sproglig modernisering.

Det foreslås desuden i § 187, stk. 1, 2. pkt., at ændre »dog stk. 3-6« til: »dog stk. 3-7 og 12«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at anlæggelse og behandling af retssager ikke vil skulle ske på sagsportalen, hvis retten har truffet afgørelse efter den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 187, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, eller hvis situationen er omfattet af de generelle regler, Domstolsstyrelsen forventes at fastsætte i medfør af den foreslåede § 187, stk. 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 14.

Det foreslås således at ændre § 187, stk. 1, 2. pkt., på samme måde, som den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 1, 2. pkt., blev ændret ved lov nr. 1553 af 12. december 2023.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 1, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 1, ved lov nr. 1553 af 12. december 2023, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 64.

Den foreslåede ændring ændrer ikke ved, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. henvisningen i retsplejelovens § 1097, 1. pkt., til § 187.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10 (§ 187, stk. 4-6)

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 4, at en part, skønsmand m.v. kan fritages af retten fra at anvende domstolens sagsportal, hvis retten vurderer, at der foreligger særlige forhold, som gør, at pågældende ikke må forventes at kunne anvende domstolens sagsportal.

Af retsplejelovens § 187, stk. 5, fremgår, at retten, når der foreligger særlige forhold, kan beslutte, at en sag ikke skal anlægges og behandles, eller et processkrift eller et andet dokument ikke skal fremsendes ved anvendelse af domstolens sagsportal.

Det fremgår af § 187, stk. 6, at vedkommende retspræsident kan beslutte, at rettens sager eller en del heraf i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på domstolens sagsportal, når der foreligger særlige forhold.

Retsplejelovens § 187, stk. 4-6, svarer til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 4-6, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 187 endnu ikke er sat i kraft, jf. retsplejelovens § 1097, 1. pkt., hvoraf det følger, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af bl.a. § 187. Af forarbejderne til retsplejelovens § 1097 fremgår det, at de teknologiske forudsætninger for at indføre bl.a. § 187 på nuværende tidspunkt ikke er til stede, men at bestemmelserne kan sættes i kraft af justitsministeren, når forudsætningerne er til stede på Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 270.

Det foreslås at nyaffatte § 187, stk. 4, hvorefter retten kan beslutte at undtage en bruger fra at anvende domstolens sagsportal, hvis der foreligger særlige forhold, som gør, at vedkommende må forventes ikke at kunne anvende

sagsportalen. Retten kan endvidere beslutte at udelukke en bruger fra at anvende domstolenes sagsportal, hvis brugeren anvender sagsportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger. Retten beslutter samtidig, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser m.v. skal gives.

Det foreslåede § 187, stk. 4, 1. og 3. pkt., vil, bortset fra det, der er omtalt nedenfor, ikke medføre en ændring af gældende ret, og der er således hovedsagelig tale om, at bestemmelsen vil blive sprogligt moderniseret.

Forslaget vil dog medføre den ændring, at det udtrykkeligt vil komme til at fremgå af loven, at retten, når den efter § 187, stk. 4, skal beslutte at undtage en bruger fra at anvende domstolenes sagsportal, samtidig skal beslutte, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser m.v. skal gives. Den bruger, der ikke skal anvende sagsportalen, vil herefter skulle anlægge og behandle sagen på den måde, der besluttet af retten.

Det foreslåede § 187, stk. 4, 2. pkt., vil indebære, at retten får mulighed for at udelukke en bruger fra at anvende sagsportalen, når brugeren anvender sagsportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger.

Forslaget tager sigte på ekstraordinære tilfælde, hvor en brugers anvendelse af sagsportalen på den angivne måde påfører domstolene og eventuelt modparten eller modparterne en uforholdsmæssig byrde set i forhold til det reelle indhold af den eller de sager, brugeren har på sagsportalen.

Det vil efter forslaget være en betingelse, at den pågældende bruger har anvendt sagsportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger. Det kræves ikke, at det store antal ensartede anmodninger er fremsat i den sag, hvor retten beslutter at udelukke brugeren fra at anvende sagsportalen. De mange ensartede anmodninger kan også bestå i, at brugeren har anlagt mange ensartede retssager eller har fremsat mange ensartede anmodninger i en eller flere tidligere sager.

Det vil være en betingelse, at antallet af anmodninger fra den pågældende bruger er stort, og at anmodningerne er ensartede. Det er ikke et krav, at anmodningerne er identiske. Betingelsen om, at anmodningerne er ensartede, vil være opfyldt, når en anmodning ikke i substansen adskiller sig fra en eller flere tidligere anmodninger.

Når betingelserne er opfyldt, vil det bero på rettens skøn, om brugeren skal udelukkes fra at anvende sagsportalen.

Der foreslås ikke nogen bestemt periode, inden for hvilken en bruger kan udelukkes fra at anvende sagsportalen, når det er konstateret, at brugeren har anvendt sagsportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger. Det forudsættes dog, at hvis en bruger i mere end 2-3 år ikke har anvendt sagsportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger, vil brugeren ikke kunne udelukkes fra at anvende sagsportalen, før brugeren i givet fald på ny anvender sagsportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger. Dette vil gælde i nye sager. Når en bruger med hjemmel i bestemmelsen er udelukket fra at anvende sagsportalen i en konkret sag, vil udelukkelsen kunne opretholdes, indtil sagen er afsluttet og arkiveret, uanset hvor lang tid det måtte vare.

Retten vil til enhver tid kunne omgøre sin beslutning om at udelukke en bruger fra at anvende sagsportalen, hvis det findes hensigtsmæssigt, jf. retsplejelovens § 267, der ikke foreslås ændret.

Retten vil samtidig med udelukkelsen af brugeren fra anvendelsen af sagsportalen skulle beslutte, hvordan meddelelser i sagen skal gives af brugeren, jf. det foreslåede § 187, stk. 4, 3. pkt.

Rettens beslutning om at udelukke brugeren fra anvendelsen af sagsportalen og om, hvordan meddelelser i sagen skal gives af brugeren, vil skulle meddeles brugeren. Brugeren vil herefter kunne indgive meddelelser i sagen på den måde, retten har angivet.

Rettens beslutning om at udelukke brugeren fra anvendelsen af sagsportalen vil ikke kunne indbringes for højere ret, jf. retsplejelovens § 187, stk. 9, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 13.

Det foreslås endvidere at nyaffatte § 187, stk. 5, hvorefter retten kan beslutte, at en sag ikke skal anlægges og behandles, eller at et dokument eller en meddelelse ikke skal gives til retten ved anvendelse af domstolenes sagsportal, hvis navnlig hensynet til statens sikkerhed, personers liv eller helbred eller dokumenternes format eller omfang taler for det. Retten beslutter samtidig, hvordan sagen skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser m.v. skal gives.

Den foreslåede affattelse vil, bortset fra det, der er omtalt nedenfor, ikke medføre en ændring af gældende ret, og der er således hovedsagelig tale om, at bestemmelsen vil blive sprogligt moderniseret.

Forslaget vil dog medføre den ændring, at det udtrykkeligt vil komme til at fremgå af loven, at retten, når den efter § 187, stk. 5, beslutter, at en sag ikke skal anlægges og behandles, eller at et dokument eller en meddelelse ikke skal gives ved anvendelse af domstolenes sagsportal, samtidig skal beslutte, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser m.v. skal gives. Den bruger, der ikke skal anvende sagsportalen, vil herefter skulle anlægge og behandle sagen på den måde, der besluttet af retten.

Det foreslås endelig at nyaffatte § 187, stk. 6, hvorefter vedkommende retspræsident i særlige situationer, herunder hvis brugerne ikke kan anvende domstolenes sagsportal på grund af lokale tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, kan beslutte, at alle eller visse af rettens sager i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på domstolenes sagsportal. Retspræsidenten beslutter samtidig, hvordan de omhandlede sager skal behandles.

Den foreslåede affattelse vil, bortset fra det, der er omtalt nedenfor, ikke medføre en ændring af gældende ret, og der er således tale om, at bestemmelsen vil blive sprogligt moderniseret.

Retspræsidentens beslutning om, at alle eller visse af rettens sager ikke skal behandles på sagsportalen, vil alene gælde i en begrænset periode, indtil de tekniske problemer er løst, og således ikke den fortsatte behandling af de omhandlede sager.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i § 187, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og § 187, stk. 12, jf. lovforslagets 1, nr. 14, hvorefter retten og Domstolsstyrelsen vil kunne henholdsvis beslutte og fastsætte generelle regler om, at sagsportalen ikke skal anvendes ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser.

Forslaget vil medføre den ændring, at det udtrykkeligt vil komme til at fremgå af loven, at retspræsidenten, når vedkommende beslutter, at alle eller visse af rettens sager i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på domstolenes sagsportal, samtidig skal beslutte, hvordan de omhandlede sager skal behandles. Den bruger, der ikke skal anvende sagsportalen, vil herefter skulle anlægge og behandle sagen på den måde, der besluttet af rets-

præsidenten. Når hindringen for at behandle sagerne på sagsportalen ikke længere består, vil sagerne atter skulle behandles på sagsportalen. Retspræsidenten træffer beslutning om, hvornår dette er tilfældet.

Det foreslås således at ændre § 187, stk. 4-6, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 4-6, blev ændret ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 og lov nr. 661 af 11. juni 2024.

De foreslåede ændringer vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 4-6, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringerne af den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 4-6, ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 og lov nr. 661 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 64-67, og Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 56-59.

Den foreslåede ændring ændrer ikke ved, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. henvisningen i retsplejelovens § 1097, 1. pkt., til § 187.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11 (§ 187, stk. 7)

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 1, 1. pkt., at borgerlige retssager, sager om forbud og påbud samt sager om optagelse af bevis vedrørende borgerlige krav skal anlægges og behandles på en digital sagsportal. Af 2. pkt. fremgår, at enhver skriftlig henvendelse om sagen, skal ske på domstolenes sagsportal, jf. dog stk. 3-6. Med lovforslagets § 1, nr. 9, er det foreslået, at ordlyden i 2. pkt. ændres fra »henvendelse« til »meddelelse«.

Retsplejelovens § 187, stk. 4, giver mulighed for at fritage fra at anvende domstolenes sagsportal, hvis retten vurderer, at der foreligger særlige forhold, som gør, at en part, skønsmand m.v. ikke må forventes at kunne anvende sagsportalen.

Retsplejeloven indeholder to bestemmelser, der tager højde for situationer, hvor det kan blive nødvendigt for retten eller retspræsidenten at beslutte, at

domstolenes sagsportal undtagelsesvis ikke skal anvendes til at anlægge og behandle en sag eller fremsende et dokument m.v.

Det fremgår således af retsplejelovens § 187, stk. 5, at retten, når der foreligger særlige forhold, kan beslutte, at en sag ikke skal anlægges og behandles, eller at et processkrift eller et andet dokument ikke skal fremsendes, ved anvendelsen af domstolenes sagsportal.

Endvidere fremgår det af retsplejelovens § 187, stk. 6, at vedkommende retspræsident, når der foreligger særlige forhold, kan beslutte, at rettens sager eller en del heraf i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på domstolenes sagsportal.

Retsplejelovens § 187, stk. 5 og 6, svarer til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 5 og 6, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 187 endnu ikke er sat i kraft, jf. retsplejelovens § 1097, 1. pkt., hvoraf det følger, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af bl.a. § 187. Af forarbejderne til retsplejelovens § 1097 fremgår det, at de teknologiske forudsætninger for at indføre bl.a. § 187 på nuværende tidspunkt ikke er til stede, men at bestemmelserne kan sættes i kraft af justitsministeren, når forudsætningerne er til stede på Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, side 270.

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 7 i § 187*, der vedrører tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, på samme måde, som der i den danske retsplejelov blev indsat et nyt stk. 7 i § 148 a ved lov nr. 1553 af 12. december 2023.

Det foreslås således i § 187, stk. 7, at indføre en regel, hvorefter retten kan beslutte, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan et dokument eller en meddelelse skal gives til retten og sagens øvrige parter m.v. uden at anvende domstolenes sagsportal, hvis teknisk nedbrud eller driftsforstyrrelser gør, at pågældende ikke kan anvende sagsportalen.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at retten, hvis der opstår tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, kan beslutte, at en sag skal anlægges og behandles, eller meddelelser m.v. skal gives til retten og sagens øvrige parter på anden måde end ved anvendelse af sagsportalen, f.eks. ved at sende en e-mail til retten. Hvor en beslutning efter de gældende bestemmelser i retsplejelovens § 187, stk. 4 og 5, som udgangspunkt har retsvirkning for be-

handlingen af hele sagen, vil rettens beslutning efter den foreslåede bestemmelse vedrøre det konkrete sagsskridt og ikke have betydning for sagens behandling i øvrigt.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 187, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 10 og § 187, stk. 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, hvorefter retten vil kunne henholdsvis beslutte og fastsætte generelle regler om, at sagsportalen ikke skal anvendes ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser.

Retten vil efter den foreslåede bestemmelse i § 187, stk. 7, også i andre tilfælde end angivet i regler fastsat af Domstolsstyrelsen efter bemyndigelsesbestemmelsen i § 187, stk. 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, kunne beslutte, hvordan en bruger skal anlægge en sag eller give meddelelser m.v. til retten ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, men vil ikke skulle træffe beslutning herom, hvis retspræsidenten har truffet en generel beslutning om, at sagsportalen ikke skal anvendes.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 7, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 7, ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 67-69.

Den foreslåede ændring ændrer ikke ved, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. henvisningen i retsplejelovens § 1097, 1. pkt., til § 187.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12 (§ 187, stk. 7, der bliver stk. 8)

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 4, 1. pkt., at en part, skønsmand m.v. kan fritages af retten fra at anvende domstolens sagsportal, hvis retten vurderer, at der foreligger særlige forhold, som gør, at pågældende ikke må forventes at kunne anvende domstolens sagsportal. Af 2. pkt. fremgår, at rettens beslutning om fritagelse fra at anvende domstolens sagsportal eller

afslag herpå ikke uden Procesbevillingsnævnets tilladelse kan indbringes for højere ret.

Efter retsplejelovens § 187, stk. 4, 3. pkt., kan Procesbevillingsnævnet meddele tilladelse til kære, hvis beslutningen angår spørgsmål af væsentlig betydning for sagens forløb eller af afgørende betydning for den, der ansøger om kæretilladelse, og der i øvrigt er anledning til at lade afgørelsen prøve af en højere ret. Af 4. pkt. fremgår, at ansøgning om kæretilladelse skal indgives til Procesbevillingsnævnet inden 2 uger efter, at beslutningen er truffet.

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 7, at beslutninger efter stk. 5 og 6 ikke kan indbringes for højere ret.

Retsplejelovens § 187, stk. 4 og 7, svarer til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 4 og 7, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 187 endnu ikke er sat i kraft, jf. retsplejelovens § 1097, 1. pkt., hvoraf det følger, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af bl.a. § 187. Af forarbejderne til retsplejelovens § 1097 fremgår det, at de teknologiske forudsætninger for at indføre bl.a. § 187 på nuværende tidspunkt ikke er til stede, men at bestemmelserne kan sættes i kraft af justitsministeren, når forudsætningerne er til stede på Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, side 270.

Det foreslås, at § 187, stk. 7, der med lovforslaget bliver stk. 8, affattes således, at rettens beslutninger efter stk. 4, 1. pkt., ikke uden Procesbevillingsnævnets tilladelse kan indbringes for højere ret. Procesbevillingsnævnet kan meddele tilladelse til kære, hvis beslutningen angår spørgsmål af væsentlig betydning for sagens forløb eller af afgørende betydning for den, der ansøger om kæretilladelse, og der i øvrigt er anledning til at lade afgørelsen prøve af en højere ret. Ansøgning om kæretilladelse skal indgives til Procesbevillingsnævnet inden 2 uger efter, at beslutningen i medfør af stk. 4, 1. pkt., er truffet.

Det foreslås således at ændre § 187, stk. 7, der med forslaget bliver stk. 8, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 7, blev ændret ved lov nr. 1553 af 12. december 2023, hvorved stk. 7 blev stk. 8.

Forslaget vil indebære, at reglen i retsplejelovens § 187, stk. 4, 2. pkt., om kærebegrænsning flyttes til det nye stk. 7. Den foreslåede affattelse vil ikke

medføre en ændring af gældende ret. Der er hovedsagelig tale om, at reglerne om kære samles i én bestemmelse, og at reglerne bliver sprogligt moderniseret.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 8, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 8, ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 69.

Den foreslåede ændring ændrer ikke ved, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. henvisningen i retsplejelovens § 1097, 1. pkt., til § 187.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13 (§ 187, stk. 9)

Det følger af retsplejelovens § 187, stk. 7, at beslutninger efter stk. 5 og 6 ikke kan indbringes for højere ret.

Retsplejelovens § 187, stk. 7, svarer til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 7, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 187 endnu ikke er sat i kraft, jf. retsplejelovens § 1097, 1. pkt., hvoraf det følger, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af bl.a. § 187. Af forarbejderne til retsplejelovens § 1097 fremgår det, at de teknologiske forudsætninger for at indføre bl.a. § 187 på nuværende tidspunkt ikke er til stede, men at bestemmelserne kan sættes i kraft af justitsministeren, når forudsætningerne er til stede på Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, side 270.

Det foreslås som et nyt stk. 9 i § 187 at indsætte en regel om, at beslutninger efter stk. 4, 2. og 3. pkt., og stk. 5-7 ikke kan indbringes for højere ret.

Det foreslås således at indsætte et nyt § 187, stk. 9, på samme måde, som der blev indsat et nyt § 148 a, stk. 9, i den danske retsplejelov ved lov nr.

1553 af 12. december 2023, og med den ændring, der blev foretaget i den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 9, ved lov nr. 661 af 11. juni 2024.

Forslaget vil indebære, at reglen i retsplejelovens § 187, stk. 7, om kærebe-
grænsning flyttes til det nye stk. 9.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen vil indebære, at bestemmelsens
anvendelsesområde udvides, således at kredsen af afgørelser, som ikke kan
indbringes for højere ret, bliver større. Der vil dermed heller ikke være ad-
gang til at kære rettens beslutninger efter § 187, stk. 4, 2. og 3. pkt., og stk.
7, om at udelukke en bruger fra at anvende domstolenes sagsportal, og hvor-
dan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser m.v. skal
gives, uden at anvende sagsportalen.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle fortolkes i overensstemmelse med
forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 9, og med den praksis,
der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs §
148 a, stk. 9, ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 og lov nr. 661 af 11.
juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som frem-
sat, side 69, og Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat,
side 59.

Den foreslåede ændring ændrer ikke ved, at justitsministeren fastsætter tids-
punktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. henvisningen i retsplejelovens §
1097, 1. pkt., til § 187.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14 (§ 187, stk. 12)

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 9, at Domstolsstyrelsen kan fast-
sætte nærmere regler om anvendelse af domstolenes sagsportal.

Retsplejelovens § 187, stk. 9, svarer til den danske retsplejelovs § 148 a, stk.
9, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og skal ifølge be-
mærkningerne til retsplejelovens § 187 forstås i overensstemmelse med for-
arbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a og den praksis, der findes
herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, side 178.

Det fremgår af bemærkningerne til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 9, at Domstolsstyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler, som skal fastlægge sagsportalens anvendelse, herunder særligt i forhold til hvordan de oplysninger, som en part efter den danske retsplejelov skal indlevere, skal udfyldes på sagsportalen, og hvilke formater og standarder indleverede dokumenter og beviser kan have, jf. Folketingstidende 2015-2016, tillæg A, L 22 som fremsat, side 16. Det fremgår derudover af bemærkningerne, at Domstolsstyrelsen kan regulere, hvordan dokumenter og beviser, som ikke kan behandles på sagsportalen, skal indleveres og behandles. Bemyndigelsen i den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 9, er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1173 af 21. september 2016 om anvendelse af domstolens sagsportal i borgerlige retssager og sager om optagelse af bevis om borgerlige krav.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 187 endnu ikke er sat i kraft, jf. retsplejelovens § 1097, 1. pkt., hvoraf det følger, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af bl.a. § 187. Af forarbejderne til retsplejelovens § 1097 fremgår det, at de teknologiske forudsætninger for at indføre bl.a. § 187 på nuværende tidspunkt ikke er til stede, men at bestemmelserne kan sættes i kraft af justitsministeren, når forudsætningerne er til stede på Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, side 270.

Det foreslås at indføre et nyt stykke i § 187, hvorefter Domstolsstyrelsen bemyndiges til at fastsætte regler om, at domstolens sagsportal ikke skal anvendes, på samme måde, som der blev indsat et nyt § 148 a, stk. 12, i den danske retsplejelov ved lov nr. 1553 af 12. december 2023.

Det foreslås således i § 187, *stk. 12*, at Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvordan en sag skal anlægges, eller hvordan en meddelelse eller et dokument skal gives til retten ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser på domstolens it-systemer, der gør, at domstolens sagsportal ikke kan anvendes.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil give Domstolsstyrelsen hjemmel til at fastsætte generelle regler, der angiver, hvornår sagsportalen ikke skal anvendes i tilfælde af tekniske problemer på domstolens it-systemer eller problemer på offentlige og private infrastrukturløsninger, som domstolens it-systemer er afhængige af.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 187, stk. 6 (lovforslagets § 1, nr. 10), og § 187, stk. 7 (lovforslagets § 1, nr. 11), hvorefter vedkommende retspræsident henholdsvis retten kan beslutte, at sagsportalen ikke skal anvendes ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 12, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 a, stk. 12, som indsat ved lov nr. 1553 af 12. december 2023, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 69-70.

Den foreslåede ændring ændrer ikke ved, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. henvisningen i retsplejelovens § 1097, 1. pkt., til § 187.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15 (§ 188)

Det fremgår af retsplejelovens § 187, stk. 4, at en bruger kan fritages af retten fra at anvende domstolens sagsportal, hvis retten vurderer, at der foreligger særlige forhold, som gør, at pågældende ikke må forventes at kunne anvende domstolens sagsportal. Med lovforslagets § 1, nr. 10 (retsplejelovens § 187, stk. 4-6), er det foreslået, at ordlyden i denne bestemmelse ændres, bl.a. således at »fritage« ændres til »undtage«.

Det foreslås i § 188, stk. 2, 1. pkt., stk. 3, 1. og 2. pkt., og stk. 5, 1. pkt., at ændre »fritaget« til: »undtaget«.

Det foreslås således at ændre retsplejelovens § 188, der med en ændring i rækkefølgen af stykkerne svarer til den danske retsplejelovs § 148 b, jf. lovbe kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 370 af 9. april 2019, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 148 b blev ændret ved lov nr. 1553 af 12. december 2023.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre nogen ændring af gældende ret men vil medføre, at ordlyden i § 188 bringes i overensstemmelse med ord-

lyden i § 187, stk. 4, som foreslås ændret tilsvarende, jf. lovforslagets § 1 nr. 10.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 148 b og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 148 b ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 70.

Den foreslåede ændring ændrer ikke ved, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. henvisningen i retsplejelovens § 1097, 1. pkt., til § 188, stk. 2-5.

Til nr. 16 (§ 305)

Det følger af retsplejelovens § 305, stk. 1, at enhver både som sagsøger og som sagsøgt kan føre sin egen sag.

Det fremgår dog af § 305, stk. 2, at retten kan pålægge en part at lade sagen udføre af en advokat, dersom den ikke finder det muligt at behandle sagen på hensigtsmæssig måde, uden at parten har sådan bistand. Pålægget kan ikke indbringes for højere ret.

Det følger af § 305, stk. 3, at hvis et advokatpålæg efter § 305, stk. 2, ikke efterkommes, betragtes processkrifter, der indgives af parten efter pålæggets meddelelse, som ikke indgivne, og parten anses for udeblevet fra de retsmøder, der afholdes efter pålæggets meddelelse. Hvor særlige hensyn taler derfor, kan retten dog beskikke parten en advokat.

Retsplejelovens § 305 svarer med en sproglig opdatering til den danske retsplejelovs § 259, jf. lovebkendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 305 skal bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 259 og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 191. Tilsvarende skal reglerne om småsagsprocessen i retsplejelovens kapitel 49 ifølge bemærkningerne til bestemmelserne herom forstås i overensstemmelse med forarbejderne til reglerne herom i

den danske retsplejelov og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 204-205.

Det fremgår af forarbejderne til reglerne i den danske retsplejelov om småsagsprocessen, at processen er indrettet, med henblik på at parterne ikke har behov for advokatbistand under sagens forberedelse, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 5294-5295. Dansk retspraksis har draget den konsekvens heraf, at der ikke kan meddeles advokatpålæg under forberedelsen af en sag, der behandles efter den danske retsplejelovs kapitel 39 om den forenklede proces.

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 3* i § 305, der fastsætter, at i sager, der behandles efter kapitel 49, kan pålæg efter stk. 2 gives, hvis særlige grunde undtagelsesvis gør det nødvendigt.

Det foreslås således at indsætte et nyt stk. 3 i § 305 på samme måde, som der ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 blev indsat et nyt stk. 3 i den danske retsplejelovs § 259.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der fremover vil være en snæver mulighed for at give et advokatpålæg i en sag, der behandles efter den forenklede proces.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 259, stk. 3, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 259, stk. 3, ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 64-66.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17-21 (§ 306, stk. 3)

Det fremgår af retsplejelovens § 306, stk. 2, at advokater er eneberettigede til at møde i retten som fuldmægtige for parterne, medmindre andet følger af bestemmelserne i stk. 3, 5, 6, 7, 9 og 10.

Af § 306, stk. 3, fremgår det, at der dog kan mødes for en part i retten ved personer, der er 1) værge for en part, der er umyndig, under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7, 2) beslægtet eller besvogret med en part i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller er partens ægtefælle, adoptiv- eller plejeforælder eller adoptiv- eller plejebarn eller 3) tilhørende samme husstand som parten eller 4) ansat hos parten for et tidsrum, der ikke er kortere end 1 måned, og, når parten ikke selv er advokat, ikke med det særlige formål at møde i retten.

Retsplejelovens § 306, stk. 2 og 3, svarer med redaktionelle ændringer til den danske retsplejelovs § 260, stk. 2 og 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås at ændre retsplejelovens § 306, stk. 3, og stk. 3, nr. 1 og 2, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 260, stk. 3, og stk. 3, nr. 1 og 2, blev ændret ved lov nr. 1553 af 12. december 2023. Som konsekvens af den foreslåede ændring af § 306, stk. 3, foreslås endvidere enkelte justeringer af retsplejelovens § 306, stk. 3, nr. 3 og 4, som herved – med enkelte redaktionelle ændringer – vil få samme ordlyd, som den danske retsplejelovs § 260, stk. 3, nr. 3 og 4.

Samtlige af de foreslåede ændringer er af rent sproglig karakter og vil ikke medføre ændringer af gældende ret.

De foreslåede ændringer vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 260, stk. 3, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringerne af den danske retsplejelovs § 260, stk. 3, ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 70-71, og Folketingstidende 2023-24, tillæg B, Retsudvalgets betænkning nr. 51/2023 over Forslag til lov om ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgemålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love, side 3-4.

Til nr. 22 (§ 306, stk. 5, og § 313, stk. 1, nr. 1)

Retsplejelovens § 306 angår en parts mulighed for at lade andre møde for sig i retten i civile sager. Det fremgår af retsplejelovens § 306, stk. 2, at

advokater er eneberettigede til at møde i retten som fuldmægtige for parterne, medmindre andet følger af stk. 3, 5, 6, 7, 9 og 10.

Det fremgår af retsplejelovens § 306, stk. 5, at en part i sager om mindre krav efter reglerne i kapitel 49 og under udlægsforretninger i fogedretten kan møde i retten ved andre end de personer, der er nævnt i stk. 2 og 3.

Retsplejelovens § 313, stk. 1, fastsætter, at den, som uden at være omfattet af § 306, stk. 2, 3, 6, 7, 9 og 10, samt § 175, stk. 8, i medfør af § 306, stk. 5, repræsenterer en part i sager om mindre krav efter reglerne i kapitel 49 og under udlægsforretninger i fogedretten, skal udvise en adfærd, som er i overensstemmelse med god skik for rettergangsfuldmægtige.

Retsplejelovens § 306, stk. 5, svarer med en enkelt undtagelse og redaktionelle ændringer til den danske retsplejelovs § 260, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 306 skal bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 260 og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 191. Retsplejelovens § 306, stk. 5, adskiller sig dog fra den danske retsplejelovs § 260, stk. 5, ved ikke at indeholde en henvisning til sager om inddrivelse af pengekrav efter reglerne i den danske retsplejelovs § 44 a, da disse regler ikke er overført til den færøske retsplejelov.

Retsplejelovens § 313, stk. 1, svarer med en enkelt undtagelse til den danske retsplejelovs § 267 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 313 skal bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 267 a og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 192. Retsplejelovens § 313, stk. 1, adskiller sig dog fra den danske retsplejelovs § 267 a, stk. 1, ved, at der – ligesom i § 306, stk. 1 – ikke henvises til sager om inddrivelse af pengekrav efter reglerne i den danske retsplejelovs § 44 a, da disse regler ikke er overført til den færøske retsplejelov.

Det foreslås i § 306, stk. 5, og § 313, stk. 1, 1. pkt., at ændre ”om mindre krav” til ”i den forenklaede proces” på samme måde, som den danske retsplejelovs § 260, stk. 5, og § 267 a, stk. 1, 1. pkt., blev ændret ved lov nr. 661 af 11. juni 2024.

Forslaget er en konsekvens af, at betegnelsen for småsagsprocessen foreslås ændret til den forenklede proces, jf. lovforslagets § 1, nr. 24 om at ændre overskriften til kapitel 49 fra ”Behandling af sager om mindre krav” til ”Den forenklede proces”. De foreslåede ændringer af § 306, stk. 5, og § 313, stk. 1, 1. pkt., medfører ingen realitetsændringer.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 260, stk. 5, og § 267 a, stk. 1, 1. pkt., ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 66.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 23 (§ 347 a)

Retsplejelovens kapitel 40 indeholder regler om sagsomkostninger, herunder navnlig om en parts erstatning af modpartens sagsomkostninger.

Hovedreglen er, at den tabende part skal erstatte modparten de udgifter, retsagen har påført modparten, dog at udgifter til advokatbistand erstattes med et passende, dvs. standardiseret, beløb, der kan være lavere end modpartens faktiske udgifter til advokatbistand.

Der er forskellige undtagelser til hovedreglen, bl.a. kan retten gøre undtagelse fra reglen om, at den tabende part skal erstatte den vindende part dennes sagsomkostninger, hvis særlige grunde taler for det, og i familieretlige sager m.v. skal parterne som udgangspunkt ikke betale sagsomkostninger.

Reglerne om sagsomkostninger i retsplejelovens kapitel 40 svarer med redaktionelle ændringer til reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 30, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i § 347 a, hvorefter retten kan beslutte, at den, der som værgе for en mindreårig part, dvs. en person under 18 år, har anlagt eller appelleret en sag, helt eller delvis skal betale de sagsomkostninger, som det ellers ville påhvile den mindreårige part at betale.

Det foreslås således at indsætte en ny bestemmelse i § 347 a på samme måde, som der ved lov nr. 1464 af 10. december 2024 blev indsat en ny § 319 a i den danske retsplejelov.

Forslaget vil indebære, at retten vil få mulighed for af egen drift at pålægge værgeren for en mindreårige part at betale sagsomkostninger til modparten i stedet for, at den mindreårige, der er part i sagen, skal betale dem.

Den foreslåede regel vil kun være relevant, i det omfang den mindreårige parts betaling af sagsomkostninger til modparten ikke er dækket af fri proces eller retshjælpsforsikring. Der vil endvidere alene kunne træffes bestemmelse efter den foreslåede regel, hvis en mindreårig part ellers helt eller delvist ville skulle betale sagsomkostninger til modparten eller statskassen. Bestemmelsen vil dermed som udgangspunkt ikke være relevant i sager om ægteskab eller forældremyndighed, faderskabssager, værgemålssager m.v., hvor en part som udgangspunkt ikke skal betale sagsomkostninger til nogen anden part, jf. retsplejelovens § 340, stk. 7.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 319 a og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs § 319 a, som indsat ved lov nr. 1464 af 10. december 2024, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 22 som fremsat, side 49-51.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24 (Overskriften til kapitel 49)

Retsplejelovens kapitel 49 har overskriften ”Behandling af sager om mindre krav”.

Det foreslås at ændre *overskriften* til kapitel 49 til ”Den forenklede proces” på samme måde som overskriften til kapitel 39 i den danske retsplejelov blev ændret ved lov nr. 661 af 11. juni 2024.

Forslaget skal ses i lyset af, at beløbsgrænsen for sager, der kan behandles efter reglerne i kapitel 49, foreslås forhøjet til 100.000 kr. bortset fra i sager om leje af hus eller husrum, hvor grænsen på 50.000 kr. fastholdes, jf. lovforslagets § 1, nr. 25, og det derfor kan blive opfattet som misvisende at tale om ”mindre” krav. Med ændringen fremhæves også det aspekt, at kapitlet indeholder bestemmelser om en forenklet procesform.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25 (§ 439, stk. 1, nr. 1)

Retsplejelovens § 439 angår anvendelsesområdet for lovens kapitel 49. Kapitellet angår i dag behandling af sager om mindre krav, hvilket foreslås ændret til den forenklede proces, jf. lovforslagets § 1, nr. 24.

Det fremgår af § 439, stk. 1, nr. 1, at reglerne i kapitel 49 anvendes på sager ved Retten på Færøerne om krav, der ikke har økonomisk værdi, eller har en økonomisk værdi af højst 50.000 kr.

Retsplejelovens § 439 svarer til den danske retsplejelovs § 400, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Ifølge forarbejderne til rets- plejelovens § 306 skal bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med for- arbejderne til den danske retsplejelovs § 260 og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 204.

Det foreslås i § 439, *stk. 1, nr. 1*, at ændre 50.000 kr. til 100.000 kr. bortset fra i sager om leje af hus eller husrum, hvor grænsen på 50.000 kr. fasthol- des, på samme måde som beløbsgrænsen i den danske retsplejelovs § 400, stk. 1, nr. 1, blev ændret ved lov nr. 661 af 11. juni 2024.

Forslaget indebærer, at reglerne i kapitel 49 fremover som udgangspunkt anvendes på sager ved Retten på Færøerne, om krav, der ikke har økonomisk værdi, eller har en økonomisk værdi af højst 100.000 kr. Det gælder dog ikke i sager om leje af hus eller husrum, hvor grænsen på 50.000 kr. fasthol- des.

Som hidtil vil parterne i sager med en økonomisk værdi over beløbsgrænsen, efter at tvisten er opstået, kunne aftale, at reglerne i kapitel 49 skal anvendes, og som hidtil vil erhvervsdrivende indbyrdes kunne aftale, allerede før tvi- sten er opstået, at de vil bruge den forenklede proces, jf. retsplejelovens § 439, stk. 1, nr. 2, der ikke foreslås ændret.

Omvendt vil retten efter anmodning fra en part eller af egen drift kunne be- stemme, at sagens videre behandling ved retten skal ske uden anvendelse af reglerne i kapitel 49, hvis sagen angår komplicerede faktiske eller retlige

spørgsmål eller har særlig betydning for en part ud over påstanden, jf. retsplejelovens § 441, stk. 1, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 26.

Det foreslås, at den foreslåede ændring af § 439, stk. 1, skal finde anvendelse i sager, der anlægges efter lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 2, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af beløbsgrænsen i den danske retsplejelovs § 400, stk. 1, nr. 1 ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 77 og tillæg B, betænkning over L 115, side 2 f.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26 (§ 441, stk. 1, nr. 1)

Retsplejelovens § 441, stk. 1, fastsætter, at retten efter anmodning fra en part eller af egen drift kan bestemme, at sagens videre behandling ved retten skal ske uden anvendelse af reglerne i kapitel 49 om småsagsprocessen, hvis sagen 1) angår særlig komplicerede faktiske eller retlige spørgsmål eller 2) har særlig betydning for en part ud over påstanden.

Bestemmelsen giver retten mulighed for at skønne over, om sagen til trods for, at den er omfattet af § 439, efter sin karakter ikke egner sig til behandling under den forenklede procesform, som småsagsreglerne indebærer.

Retsplejelovens § 441 svarer til den danske retsplejelovs § 402, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 306 skal bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 260 og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 204.

Det foreslås i § 441, stk. 1, nr. 1, at ”særlig” udgår på samme måde, som det udgik af den danske retsplejelovs § 402, stk. 1, nr. 1, ved lov nr. 661 af 11. juni 2024.

Forslaget indebærer en sproglig justering af kriteriet i § 441, stk. 1, nr. 1, for at retten kan løfte en sag ud af småsagsprocessen – fremover den forenklede proces, jf. lovforslagets § 1, nr. 24 – idet ”særlig komplicerede faktiske eller retlige spørgsmål” ændres til ”komplicerede faktiske eller retlige spørgs-

mål”. Der er med forslaget ikke tilsigtet ændringer i den eksisterende brug af muligheden for at løfte sager, der i dag er omfattet af småsagsprocessen, ud af den forenkede proces.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at beløbsgrænsen for den forenkede proces foreslås forhøjet fra 50.000 kr. til 100.000 kr., dog ikke i sager om leje af hus eller husrum, jf. lovforslagets § 1, nr. 25, hvilket kan betyde, at relativt flere sager om f.eks. personskaade efter sagens værdi hører under den forenkede proces.

Det må i tilknytning hertil forventes, at relativt flere sager vil kunne angå faktiske eller retlige forhold af en så kompliceret beskaffenhed, at sagen ikke egner sig til den forenkede procesform, men i stedet bør behandles efter de almindelige procesregler.

Det bemærkes, at sagens værdi ikke indgår i vurderingen efter § 441, stk. 1, nr. 1. Bestemmelsen er ikke møntet på parternes økonomiske interesse i sagen, men alene på karakteren af de faktiske eller retlige spørgsmål, som sagen angår.

Tilfælde, hvor sagen har særlig betydning for en part ud over påstanden, er omfattet af § 441, stk. 1, nr. 2, der ikke foreslås ændret. Denne bestemmelse kan f.eks. anvendes, hvor sagens reelle, men indirekte værdi for en part overstiger beløbsgrænsen på fremover 100.000 kr. og på 50.000 kr. i sager om leje af hus eller husrum.

Det foreslås, at den foreslåede ændring af § 441, stk. 1, skal finde anvendelse i sager, der anlægges efter lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 2, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 402, stk. 1, nr. 1 ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 77-78 og tillæg B, betænkning over L 115, side 2 f.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27 (§ 471, § 478, stk. 2 og § 1023)

Retsplejelovens kapitel 51 indeholder regler om sager om ægteskab og forældremyndighed, herunder behandlingen af sager om omstødelse, jf. § 470, nr. 3.

Det fremgår af § 471, at når Ankenævnet for social-, familie- og sundheds-sager (Kærunevndin í almanna-, familju- og heilsu- málum) eller ægtefællen i et tidligere ægteskab anlægger sag til omstødelse af et ægteskab, skal sagen anlægges mod begge ægtefæller. Sagen kan anlægges ved Retten på Færøerne, hvis en af ægtefællerne kan sagsøges der efter § 473.

Det fremgår endvidere af § 478, stk. 2, at i sager om omstødelse af ægteskab, der anlægges af Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager, skal de sagsøgte give møde efter samme regler, som gælder for vidner.

Retsplejelovens kapitel 100 indeholder desuden regler om behandlingen af private straffesager og om forfølgning af borgerlige krav under straffesager, herunder straffesager vedrørende forhold, der giver grundlag for omstødelse af ægteskab.

Det fremgår af § 1023, at under straffesager vedrørende forhold, der giver grundlag for omstødelse af ægteskab efter § 23 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, skal påtalemyndigheden efter anmodning fra Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager nedlægge påstand om ægteskabets omstødelse. Bestemmelserne i §§ 1016-1022 finder tilsvarende anvendelse

Det foreslås i § 471, at ændre »Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager (Kærunevndin í almanna-, familju- og heilsumálum)»« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)», og i § 478, stk. 2, og § 1023 at ændre »Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«.

De foreslåede ændringer er en konsekvensændring af, at Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager (Kærunevndin í almanna-, familju- og heilsumálum) ved lagtingslov nr. 147 af 25. november 2021 om Føroya Kærustovn blev nedlagt pr. 1. januar 2022, og dets beføjelser blev overført til Føroya Kærustovn. Føroya Kærustovnur er en uafhængig myndighed, som bl.a. behandler klager i social-, familie- og sundhedssager og træffer endelige forvaltningsmæssige afgørelser. Ankenævnets afgørelser kan indbringes for Retten På Færøerne, inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt vedkommende.

Til nr. 28-31 (retsplejelovens § 504, stk. 4)

Retsplejelovens kapitel 52 indeholder regler om behandlingen af sager om faderskab og medmoderskab, herunder om genoptagelse af afgjorte sager.

Det følger i den forbindelse af retsplejelovens § 504, stk. 1, at en sag, der er afsluttet ved anerkendelse for landsstyrets familieforvaltning, forlig i retten eller upåankelig dom, på begæring af en af parterne kan genoptages, når andrageren godtgør senere at være kommet til kundskab om omstændigheder, der kan antages at ville give sagen et andet udfald, eller der i øvrigt foreligger særlig anledning til at antage, at sagen efter en genoptagelse vil få et andet udfald.

Videre følger det af § 504, stk. 3, at begæring om genoptagelse må fremsættes for retten senest tre år efter barnets fødsel. Det gælder dog ikke en begæring, som fremsættes af barnet, efter at det er fyldt 18 år. Begæringen rettes til den ret, der senest har behandlet sagen, eller, hvis sagen ikke tidligere har været behandlet af retten, til den ret, der er nævnt i § 490.

Endvidere følger det af § 504, stk. 4, at genoptagelse efter udløbet af den i stk. 3 nævnte frist kan tillades af Østre Landsret, når der anføres ganske særlige grunde for, at kravet om ny prøvelse ikke er rejst tidligere, og omstændighederne i øvrigt i høj grad taler for genoptagelse og det endvidere må antages, at fornyet behandling af sagen ikke vil medføre væsentlige ulemper for barnet. Er sagen senest behandlet ved Højesteret, meddeles tilladelse til genoptagelse af denne ret. Under de i 1. pkt. angivne betingelser kan Østre Landsret endvidere tillade anke af en ellers upåankelig dom fra Retten på Færøerne. Landsrettens afgørelse i henhold til foranstående bestemmelser kan påkæres til Højesteret i overensstemmelse med reglerne om kære i kapitel 47. Ved afgørelse af kæremålet kan Højesteret i stedet for genoptagelse tillade anke af en ellers upåankelig dom.

Efter § 504, stk. 5, træffer den ret, over for hvilken der fremsættes begæring om genoptagelse eller anketilladelse, bestemmelse om, hvorvidt de angivne oplysningers rigtighed skal søges fastslået ved afhøring i et retsmøde eller ved politiets bistand.

Hvis sagen senest er behandlet ved Østre Landsret eller Højesteret, kan det ved genoptagelsen bestemmes, at sagens fortsatte behandling og nye afgørelse finder sted ved Retten på Færøerne, jf. retsplejelovens § 504, stk. 6.

Endelig følger det af § 504, stk. 7, at ved genoptagelse og tilladelse til anke efter nærværende paragraf finder bestemmelserne i § 438, stk. 4, om ekstraordinær genoptagelse og anke, tilsvarende anvendelse. Ved sagens afgørelse kan der træffes bestemmelse om tilbagebetaling af bidrag, som er erlagt eller inddrevet i henhold til den tidligere afgørelse.

Retsplejelovens § 504 svarer med redaktionelle ændringer til den dagældende færøske retsplejelovs § 456 r, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004.

Det foreslås i § 504, stk. 4, 1. pkt., at ændre »Østre Landsret« til: »Retten på Færøerne«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at afgørelser om tilladelse til genoptagelse efter udløbet af 3-års fristen af en sag, der er afsluttet ved anerkendelse for landsstyrets familieforvaltning, forlig i retten eller upåankelig dom vil skulle træffes af Retten på Færøerne.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre ændringer af betingelserne for genoptagelse efter udløbet af 3-års fristen.

Det foreslås i § 504, stk. 4, 2. pkt., efter »ved« at indsætte: »Østre Landsret eller«, og at ændre »denne« til »den pågældende«.

De foreslåede ændringer vil indebære, at i sager, der senest er behandlet ved Østre Landsret eller Højesteret, meddeles tilladelse til genoptagelse af den af disse retter, der senest har behandlet sagen.

Forslagene er en konsekvens af forslaget om at overføre kompetencen til at meddele tilladelse til genoptagelse efter udløbet af 3-års fristen i § 504, stk. 3, fra Østre Landsret til Retten på Færøerne.

For så vidt angår sager, der senest er behandlet ved Højesteret, bemærkes, at der er tale om en uændret videreførelse af gældende ret.

Det foreslås i § 504, stk. 4, 4. pkt., at ændre »Landsrettens afgørelse« til »Retten på Færøernes og landsrettens afgørelser«, og efter »til« at indsætte: »henholdsvis landsretten og«.

De foreslåede ændringer vil indebære, at Retten på Færøernes afgørelser om genoptagelse efter udløbet af 3-års fristen, jf. § 504, stk. 4, 1. pkt., som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 28, vil kunne påkæres til Østre Landsret i overensstemmelse med reglerne i kapitel 47, mens Østre Landsrets afgørelser om tilladelse til genoptagelse, når sagen senest er behandlet ved landsretten, jf. § 504, stk. 4, 2. pkt., som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 29, og tilladelse til anke af en ellers upåankelig dom fra Retten på Færøerne, jf. § 504, stk. 4, 3. pkt., vil kunne påkæres til Højesteret i overensstemmelse med reglerne i kapitel 47.

Forslagene er en konsekvens af forslaget om at overføre kompetencen til at træffe afgørelse om genoptagelse efter udløbet af 3-års fristen i § 504, stk. 3, fra Østre Landsret til Retten på Færøerne, og den som følge heraf foreslåede ændring af § 504, stk. 4, 2. pkt., hvorefter tilladelse til genoptagelse af sager, der senest er behandlet ved Østre Landsret, meddeles af landsretten.

For så vidt angår adgangen til at kære Østre Landsrets afgørelser om tilladelse til anke af en ellers upåankelig dom fra Retten på Færøerne bemærkes, at der er tale om en uændret videreførelse af gældende ret.

Det foreslås i § 504, stk. 4, 5. pkt., efter »kan« at indsætte: »landsretten henholdsvis«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at Østre Landsret ved afgørelse af et kæremål vedrørende Retten på Færøernes afgørelse om genoptagelse efter udløbet af 3-års fristen i § 504, stk. 3, i stedet for genoptagelse vil kunne tillade anke af en ellers upåankelig dom.

Forslaget er en konsekvens af forslaget om at overføre kompetencen til at træffe afgørelse om genoptagelse efter udløbet af 3-års fristen i § 504, stk. 3, fra Østre Landsret til Retten på Færøerne, og den som følge heraf foreslåede ændring af § 504, stk. 4, 4. pkt., hvorefter Retten på Færøernes afgørelse herom vil kunne påkæres til Østre Landsret i overensstemmelse med reglerne i kapitel 47.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 32-34 (overskriften til kapitel 54, § 516, stk. 1, og § 517, stk. 4, 3.pkt.)

Retsplejelovens kapitel 54 (§§ 515-523) indeholder regler om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse og afgørelser truffet af Hovedbørneværnsudvalget.

Det følger af retsplejelovens § 515, at reglerne i kapitlet finder, når andet ikke er bestemt ved lov, anvendelse ved frihedsberøvelse uden for straffetsplejen, der ikke er besluttet af en dømmende myndighed. Af retsplejelovens § 516, stk. 1, følger det, at reglerne i kapitlet endvidere finder anvendelse i sager om prøvelse af afgørelser truffet af Hovedbørneværnsudvalget (Høvuðsbarnaverndarnevndin).

Retsplejelovens § 517, stk. 4, angår frister for begæring om rettens prøvelse af sager om administrativt bestemt frihedsberøvelse. Det følger af § 517, stk. 4, at begæring om sagens indbringelse for retten efter reglerne i kapitlet skal fremsættes inden 4 uger efter frihedsberøvelsens ophør. Senere fremsættelse af begæringen kan indtil 6 måneder efter frihedsberøvelsens ophør undtagelsesvis tillades af retten, når der foreligger særlig grund til at afvige fra fristen. I sager om tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvungen opfølgning efter udskrivning, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen i henhold til lov om anvendelse af tvang i psykiatrien regnes fristerne fra det psykiatriske patientklagenævns afgørelse i sagen.

Det foreslås i *overskriften* til kapitel 54 at ændre »Hovedbørneværnsudvalget« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)« og i § 516, *stk. 1*, at ændre »Hovedbørneværnsudvalget (Høvuðsbarnaverndarnevndin)« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«.

Det foreslås endvidere i § 517, *stk. 4, 3. pkt.*, at ændre »det psykiatriske patientklagenævns« til: »Det Færøske Ankenævns (Føroya Kærustovnurs)«.

De foreslåede ændringer er konsekvensændringer af, at Hovedbørneværnsudvalget (Høvuðsbarnaverndarnevndin) og det psykiatriske patientklagenævn (psykiatriska sjúklingakærunevndin) ved lagtingslov nr. 147 af 25. november 2021 om Føroya Kærustovn blev nedlagt pr. 1. juli 2023, og deres beføjelser blev overført til Føroya Kærustovn.

Til nr. 35 (§ 530, stk. 3)

Retsplejelovens § 530 angår sager om prøvelse af adoption uden samtykke.

Af retsplejelovens § 530, stk. 3, følger det, at hvis forældrene eller værgeren ikke kender den, der søger adoption, må den adoptionssøgendes og vidners navne ikke optages i udskrifter af retsbogen eller rettens afgørelser.

Retsplejelovens § 530 svarer til den danske retsplejelovs § 475 g, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås i § 530, *stk. 3*, efter »afgørelser« at indsætte: »eller i øvrigt videregives til forældrene eller værgeren«.

Det foreslås således at ændre § 530, stk. 3, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 475 g, stk. 3, blev ændret ved lov nr. 661 af 11. juni 2024.

Forslaget lovfæster, at i sager om prøvelse af adoption uden samtykke, hvor forældrene eller værgeren ikke kender den, der søger adoption, må den adoptionssøgendes og vidners navne heller ikke i øvrigt videregives til forældrene eller værgeren.

Det vil bl.a. betyde, at forældrene eller værgeren i disse tilfælde ikke må få oplyst navnene på den adoptionssøgende eller på vidner, som har en sådan tilknytning til den adoptionssøgende, at kendskab til deres navne kan bryde den adoptionssøgendes anonymitet.

Den foreslåede ændring af § 530, stk. 3, vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 475 g, stk. 3, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 475 g, stk. 3 ved lov nr. 661 af 11. juni 2024, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 81.

Til nr. 36 (§ 583, stk. 3 og 4)

Retsplejelovens § 583, stk. 1 og 2, vedrører forskellige retsvirkninger af udlæg i løsøre, herunder prioritetsstillingen mellem flere udlæg.

Efter retsplejelovens § 583, stk. 3, finder stk. 1 og 2 ikke anvendelse ved udlæg i fast ejendom, registrerede skibe eller luftfartøjer samt fondsaktiver, jf. § 59, stk. 2, i lov om værdipapirhandel m.v. eller § 3, nr. 34, i lov om kapitalmarkeder

Efter retsplejelovens § 583, stk. 4, 1. pkt., bortfalder udlæg i løsøre bortset fra registrerede skibe og luftfartøjer et år efter foretagelsen, medmindre udlægshaveren forinden har forlangt tvangsauktion afholdt eller har været hindret heri ved anke, kære eller tredjemands ret. Udlægget bortfalder i så fald 8 uger efter hindringens ophør, jf. 2. pkt. Det samme gælder efter 3. pkt. bl.a. udlæg i fondsaktiver, jf. § 59, stk. 2, i lov om værdipapirhandel m.v. eller § 3, nr. 34, i lov om kapitalmarkeder.

Retsplejelovens § 583, stk. 3 og 4, svarer med redaktionelle ændringer til den danske retsplejelovs § 526, stk. 3 og 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Definitionen af et fondsaktiv efter lov om kapitalmarkeder blev ved § 4, nr. 3, i lov nr. 2382 af 14. december 2021 rykket fra § 3, nr. 34, i lov om kapitalmarkeder til § 3, nr. 32, i lov om kapitalmarkeder.

Det foreslås derfor at ændre henvisningen til lov om kapitalmarkeder i retsplejelovens § 583, stk. 3 og stk. 4, 3. pkt., så der henvises til § 3, nr. 32, i lov om kapitalmarkeder, på samme måde som dette blev ændret i den danske retsplejelovs § 526, stk. 3 og 4, 3. pkt., ved lov nr. 1553 af 12. december 2023.

De foreslåede ændringer vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 526, stk. 3 og 4, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringerne af den danske retsplejelovs § 526, stk. 3 og 4, ved lov nr. 1553 af 12. december 2023 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 71.

Til nr. 37 (§ 727, stk. 2)

Det følger af retsplejelovens § 727, stk. 2, at hvis der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, kan strafforfølgning mod den, der har været sigtet, kun fortsættes efter den overordnede anklagemyndigheds be-

stemmelse, hvis afgørelsen er meddelt den pågældende med Digital Post eller anbefalet brev inden 2 måneder fra afgørelsens dato, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse eller betingelserne for genoptagelse efter § 999 er til stede.

Retsplejelovens § 727, stk. 2, som ændret ved § 1, nr. 61, i lov nr. 660 af 11. juni 2024, svarer til § 724, stk. 2, i den danske retsplejelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 1169 af 8. juni 2021.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 727, stk. 2, at bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, og med den praksis, der findes herom, dog med den undtagelse, at Lov om Digital Post fra offentlige afsendere ikke gælder for Færøerne. Muligheden for at fremsende meddelelse om omgørelse af påtaleopgivelse eller tiltalefrafald til sigtede med Digital Post vil kun være relevant, i det omfang der på Færøerne indføres regler om digitale postkasser til sikker kommunikation med det offentlige, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 149 som fremsat, side 44.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 727, *stk. 2*, at »2 måneder« ændres til »4 måneder«.

Det foreslås således at ændre § 727, *stk. 2*, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, blev ændret ved lov nr. 658 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring vil medføre, at en omgørelse af en afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald fremover vil kunne meddeles den sigtede inden 4 måneder fra afgørelsens dato. Fristen vil som hidtil blive forlænget, hvis sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 724, stk. 2, ved lov nr. 658 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 130 som fremsat, side 3-4 og 7.

Der henvises til i øvrigt til pkt. 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 38 (§ 774, stk. 3)

Retsplejelovens §§ 774-778 indeholder regler om politiets brug af agenter som led i efterforskningen af lovovertrædelser.

Efter retsplejelovens § 774, stk. 1, må politiet ikke som led i efterforskningen af en lovovertrædelse foranledige, at der tilbydes bistand til eller træffes foranstaltninger med henblik på at tilskynde nogen til at udføre eller fortsætte lovovertrædelsen, medmindre der 1) foreligger en begrundet mistanke om, at lovovertrædelsen er ved at blive begået eller forsøgt, 2) efterforskningsskridtet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen, og 3) efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, eller en overtrædelse af straffelovens § 236, stk. 1 eller 2, § 279, jf. § 285, § 279 a, jf. § 285, § 281, jf. § 285, § 290, stk. 1, eller § 290 a, stk. 1, af lovgivningen om euforiserende stoffer eller af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, i det omfang overtrædelsen begås ved brug af internettet.

Retsplejelovens § 775, stk. 1, fastlægger den øvre grænse for agentvirksomhed, også kaldet provokationsforbuddet, hvorefter foranstaltninger, som er nævnt i § 774, ikke må bevirke en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed.

Retsplejelovens §§ 774 og 775, som ændret ved henholdsvis § 1, nr. 71 og 72, og § 1, nr. 73, i lov nr. 660 af 11. juni 2024, svarer til §§ 754 a og 754 b i den danske retsplejelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 967 af 26. juni 2020.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.7.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 3* i retsplejelovens § 774, hvorefter politiet ved foranstaltninger som nævnt i denne paragraf må dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år.

Det foreslås således at ændre retsplejelovens § 774 på samme måde, som den danske retsplejelovs § 754 a blev ændret ved lov nr. 722 af 20. juni 2025.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at politiet vil få mulighed for som led i agentvirksomhed at dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år, med henblik på at indsamle beviser til brug for en straffesag, herunder få tilstrækkeligt detaljerede oplysninger til at identificere gerningspersonen.

Politiets adgang til at dele seksuelt materiale vil være begrænset til at angå uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år. Ved »uægte seksuelt materiale« skal i den forbindelse forstås seksuelt materiale, der f.eks. er skabt ved brug af kunstig intelligens eller en anden form for digital manipulation eller ved hjælp af andre tekniske metoder, og som afbilder et fiktivt barn, der ikke findes i virkeligheden. Politiet må således ikke manipulere med billeder eller videoer af virkelige børn, som f.eks. er blevet delt på internettet eller på anden måde er blevet gjort tilgængelige for offentligheden, så materialet med de virkelige børn får en seksuel karakter, ligesom politiet fortsat ikke må dele seksuelt materiale med virkelige børn.

Det forudsættes, at politiet med den foreslåede bestemmelse har mulighed for at fremstille uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år, samt at være i besiddelse af det pågældende materiale med henblik på deling af materialet som led i agentvirksomhed, når dette konkret vurderes at være nødvendigt. Det vil eksempelvis være tilfældet, hvis den mistænkte gerningsperson stiller krav om deling af nyt materiale, som ikke findes i forvejen, eller hvis deling af nyt materiale er påkrævet for, at politiet overhovedet kan komme ind i f.eks. et forum med seksuelt materiale med børn. Politiet bør således i videst muligt omfang dele allerede fremstillet uægte seksuelt materiale, herunder materiale, som f.eks. tidligere er blevet fremstillet og delt af politiet som led i efterforskningen af en anden sag, eller materiale, som er blevet konfiskeret, hvis politiet med sikkerhed kan afgøre, at materialet ikke er ægte, fremfor at fremstille og dele nyt materiale, hvis dette konkret vurderes at være tilstrækkeligt for, at politiet effektivt kan efterforske den konkrete forbrydelse.

Selve politiets fremstilling og besiddelse af det uægte seksuelle materiale vil ikke være genstand for en retlig prøvelse.

Det forudsættes, at der i politiet fastsættes nærmere retningslinjer for registrering af det uægte seksuelle materiale, der forestiller personer under 18 år, som politiet selv har fremstillet og delt, f.eks. registrering i en database eller lignende, som kan tilgås både lokalt og internationalt.

Der foreslås ingen ændringer i de øvrige betingelser for at udføre agentvirksomhed i retsplejelovens §§ 774-778. Det betyder bl.a., at der fortsat stilles krav om politiets indhentelse af retskendelse forud for iværksættelse af agentvirksomhed, jf. retsplejelovens § 776. Derudover betyder det, at det fortsat er provokationsforbuddet i § 775, stk. 1, der sætter den øvre grænse for, hvad der udgør lovlig agentvirksomhed. Politiet må således ikke bevirke en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed, hvilket vil være tilfældet, hvis politiet fremprovokerer en forbrydelse, der ellers ikke ville være begået.

Agentvirksomhed vil som efter gældende ret omfatte situationer, hvor initiativet udgår fra politiet, eksempelvis hvis politiet for at få adgang til et netværk, hvor der deles overgrebsmateriale med børn, tilbyder at dele uægte seksuelt materiale.

Den foreslåede ordning vil ligeledes gælde situationer, hvor initiativet ikke udgår fra politiet, men hvor den mistænkte gerningsperson f.eks. opfordrer til udveksling af det ulovlige materiale.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne bruges både til efterforskning af materiale vedrørende seksuelle overgreb på børn, der allerede har fundet sted, samt efterforskning af overgreb, der aktuelt finder sted. Det første kan eksempelvis være tilfældet, hvis politiet har mistanke om, at der findes en server, hvorfra overgrebsmateriale gøres tilgængeligt, uden at der er mistanke om, at der stadig foregår seksuelle overgreb mod det pågældende barn. Det andet vil være tilfældet, hvis politiet har mistanke om, at der aktuelt foregår et misbrug af et barn, hvorfra materiale løbende deles, eller når der begås seksuelle overgreb mod et barn på bestilling, hvor overgrebet kan livestreames. I det førstnævnte tilfælde vil politiet efterforske en overtrædelse af straffelovens § 236, stk. 1, mens politiet i det sidstnævnte tilfælde f.eks. vil efterforske en overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 2.

Vurderingen af, om provokationsforbuddet i retsplejelovens § 775, stk. 1, er overholdt, vil i overensstemmelse med gældende ret bero på en sammenligning mellem det faktiske begivenhedsforløb og et hypotetisk begivenheds-

forløb, som må antages at ville have fundet sted, hvis politiet ikke havde grebet ind i begivenhedernes gang.

Grænsedragningen indebærer således, at politiet ikke ved agentens virksomhed må anstifte en lovovertrædelse, som ikke i forvejen er ved at blive begået eller forsøgt, eller øve en sådan indflydelse på en lovovertrædelse, som er ved at blive begået eller forsøgt, at denne ændrer sig til en lovovertrædelse af en sådan art, hvorved lovovertrædelsens omfang eller grovhed forøges. Grænsedragningen er i en del tilfælde ikke til hinder for, at agenten ved sin virksomhed bringer en lovovertrædelse, der er på forsøgsstadiet, nærmere til fuldbyrdelsen, eventuelt således at fuldbyrdelsen faktisk indtræffer.

Politiets deling af uægte seksuelt materiale efter den foreslåede bestemmelse vil ikke i sig selv indebære en overtrædelse af provokationsforbuddet i retsplejelovens § 775, stk. 1. Dette gælder også, hvis personen, der har modtaget det ulovlige materiale fra politiet, videredistribuerer dette.

Derimod vil der efter en konkret vurdering eksempelvis kunne foreligge en overtrædelse af provokationsforbuddet, hvis politiet tilbyder at dele mere materiale eller materiale af grovere karakter end nødvendigt, eller hvis materialet tilbydes en person, der ikke er grundlag for at mistænke for at være i f.eks. et forum på internettet med henblik på at anskaffe sig overgrebsmateriale.

Der vil eksempelvis kunne foreligge en overtrædelse af provokationsforbuddet, hvis politiet via et chatforum på internettet bliver kontaktet af en person, der er villig til at fremskaffe og sælge seksuelt materiale med personer under 18 år, og politiet ved sin adfærd bevirker, at personen fremskaffer en større mængde eller materiale af en grovere karakter end den pågældende ellers ville have fremskaffet på eget initiativ.

I det omfang, der i en konkret sag måtte foreligge en overtrædelse af provokationsforbuddet i retsplejelovens § 775, stk. 1, vil dette i overensstemmelse med gældende ret kunne tages i betragtning ved strafudmålingen og efter omstændighederne ved afgørelsen af skyldsspørgsmålet.

Det forudsættes, at politiet også kan dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år, i tilfælde, hvor den pågældende situation falder uden for agentbegrebet. Hvis en person således f.eks. efterspørger seksuelt materiale fra en polititjenestemand i den tro, at vedkommende er en anden,

mod til gengæld at tilbyde adgang til eksempelvis en server med yderligere materiale, uden at initiativet er udgået fra politiet, eller at politiet i øvrigt har truffet foranstaltninger med henblik på at tilrettelægge et arrangement, vil der ofte ikke være tale om agentvirksomhed.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 754 a, stk. 3, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 754 a ved lov nr. 722 af 20. juni 2025 henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 184 som fremsat, side 20-22.

Det bemærkes endelig, at for Færøerne gælder straffeloven, jf. lagtingslovbekendtgørelse nr. 8. af 20. februar 2024, som ændret ved lagtingslov nr. 83 af 2. maj 2025.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 39 (§ 778 a)

Politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning som led i efterforskningen er i dag ikke særskilt reguleret i lovgivningen for Færøerne.

Politiets kan efter § 10, stk. 2, i retshåndhævelsesloven, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 1034 af 29. juni 2022, behandle personoplysninger om genetiske data, når behandlingen af oplysningerne er strengt nødvendig, og behandlingen sker af hensyn til bl.a. at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger, herunder for at beskytte den registreredes eller en anden fysisk persons vitale interesser.

Det foreslås, at der i retsplejeloven indsættes en ny bestemmelse i § 778 a på samme måde, som der blev indsat en ny § 754 f i den danske retsplejelov ved lov nr. 725 af 20. juni 2025.

Efter den foreslåede bestemmelse vil politiet til brug for efterforskningen af et strafbart forhold kunne sammenligne oplysninger om dna fra et dna-spor med oplysninger i en dna-baseret slægtsforskningsdatabase, hvis betingelserne i nr. 1-3 er opfyldt.

Med den foreslåede bestemmelse lægges der op til, at tre betingelser vil skulle være opfyldt for, at politiet kan anvende genetisk slægtsforskning som led i efterforskning af strafbare forhold.

Det foreslås i *nr. 1*, at der vil skulle foreligge bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen.

Det vil i den forbindelse være en forudsætning, at der er fundet et biologisk spor – eksempelvis hår, blod eller sæd. Det vil ikke nødvendigvis være en forudsætning, at det pågældende spor er fundet direkte på gerningsstedet.

Derudover vil det være en forudsætning, at der er bestemte grunde til at antage, at det pågældende biologiske spor stammer fra gerningspersonen, og ikke fra forurettede eller vidner m.v. Dette vil sige, at der vil skulle foreligge sådanne faktiske omstændigheder, der godtgør, at der er konkrete og rimelige grunde, som peger på, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen til den alvorlige forbrydelse.

Betingelsen vil i almindelighed forudsættes at være opfyldt, hvis det pågældende spor er fundet f.eks. på et gerningsvåben eller på forurettede, og det kan udelukkes, at sporet stammer fra forurettede. Det bemærkes, at betingelsen i det foreslåede om, at der skal ”være bestemte grunde til at antage”, vil skulle forstås på samme måde, som den tilsvarende betingelse i retsplejelovens § 813, stk. 1, nr. 1.

Det foreslås i *nr. 2*, at politiet vil kunne anvende genetisk slægtsforskning til opklaring af terror, jf. §§ 114-114 h, voldtægt, jf. § 216 og § 225, jf. § 216, drab, jf. § 237, eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter.

Dette vil også gælde, når efterforskningen angår efterforskning af forsøg og medvirken, jf. straffelovens §§ 21 og 23, af de nævnte lovovertrædelser.

Hvorvidt en lovovertrædelse vil kunne karakteriseres som værende kriminalitet af særdeles alvorlig karakter beror på en konkret vurdering af en sags faktiske omstændigheder. Dette vil efter omstændighederne kunne omfatte brandstiftelse efter straffelovens § 180 med en strafferamme på indtil livstid), vold med døden til følge efter straffelovens § 246 med en strafferamme på 10 år, samt røveri af særligt grov beskaffenhed efter straffeloven § 288, stk. 2 med en strafferamme på 10 år.

Der er ikke tale om en udtømmende opregning, men idet der vil skulle være tale om kriminalitet af særdeles alvorlig karakter, forudsættes det, at der vil skulle være tale om en overtrædelse med en strafferamme på mindst 8 år. Det forudsættes endvidere, at der som altovervejende udgangspunkt vil skulle være tale om personfarlig kriminalitet.

Derudover vil der ved vurderingen af, om der er tale om kriminalitet af særdeles alvorlig karakter bl.a. skulle lægges vægt på, om den pågældende er mistænkt for flere lovovertrædelser, og om der vurderes at foreligge en gentagelsesrisiko. Der vil også kunne lægges vægt på, om gerningen er særligt planlagt eller udført som led i omfattende eller organiseret kriminalitet, og om gerningspersonen har udvist særlig hensynsløshed.

Det foreslås i *nr. 3*, at efterforskningsskridtet vil antages, at skulle være af afgørende betydning for efterforskningen. Heri vil bl.a., ligge at der ville skulle være en vis grund til at forvente, at anvendelsen af genetisk slægtsforskning vil medføre afgørende resultater for efterforskningen i den forstand, at efterforskningen bringes videre.

Det vil derimod ikke være et krav, at anvendelsen af genetisk slægtsforskning vil skulle anses for det eneste mulige efterforskningsskridt, men andre efterforskningsskridt vil i relevant omfang skulle være afsøgt. Anvendelsen af genetisk slægtsforskning vil således også kunne anvendes af politiet i tilfælde, hvor der eksisterer andre efterforskningsskridt, som dog f.eks. bliver betragtet som usikre, uforholdsmæssigt besværlige eller uforholdsmæssigt ressourcekrævende, m.v.

Det bemærkes, at betingelsen i det foreslåede om at skulle være ”af afgørende betydning” vil skulle forstås på samme måde som den tilsvarende betingelse i retsplejelovens § 813, stk. 1, nr. 2.

Det bemærkes, at bestemmelsen ikke vil være territorielt afgrænset i forhold til placeringen af de kommercielle dna-baserede slægtsforskningsdatabaser. Det bemærkes desuden, at retten i medfør af retsplejelovens § 763, stk. 1, kan afgøre tvistigheder om lovligheden af politiets efterforskningsskridt, som indebærer brugen af genetisk slægtsforskning.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 754 f og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs § 754 f, som indsat ved lov nr. 725 af 20. juni 2025, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 197 som fremsat, side 9-10.

For Færøerne gælder straffeloven, jf. lagtingslovbekendtgørelse nr. 8 af 20. februar 2024, som ændret ved lagtingslov nr. 83 af 2. maj 2025.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 40 (§ 850, stk. 7)

Retsplejelovens § 850 angår beslaglæggelse og edition.

Efter bestemmelsens stk. 7 kan politiet træffe afgørelser om pålæg om edition af oplysninger om transaktioner, konti, depoter, bokse el.lign. fra virksomheder eller personer, der omfattet af en række nærmere opregnede bestemmelser i henholdsvis § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, som sat i kraft for Færøerne, eller § 1 i lagtingslov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme.

Retsplejelovens § 850, stk. 7, ændret ved lov nr. 660 af 11. juni 2024, svarer med redaktionelle ændringer til den danske retsplejelovs § 806, stk. 7, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 124 af 30. januar 2021, dog med den modifikation, at der i retsplejelovens § 850, stk. 7, henvises både til lov og lagtingslov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme.

Denne modifikation skal ses i lyset af, at der for Færøerne gælder to hvidvasklove. Lagtingslov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (lagtingslov om hvidvask) gælder på overtagne sagsområder, mens lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 813 af 12. august 2019, som senest ændret ved anordning nr. 665 af 4. juni 2025 (hvidvaskanordningen), gælder på ikke overtagne sagsområder.

Retsplejelovens § 850, stk. 7, skal med den ovennævnte modifikation fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 806, stk. 7, og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 149 som fremsat, side 48.

Det foreslås i § 850, *stk.* 7, for det første at ændre henvisningerne til hvidvaskanordningens § 1, stk. 1, nr. 8-11, 19-21, 23 eller 24 til § 1, stk. 1, nr. 8-10, 18, 20 eller 22-26.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at der ved anordning nr. 665 af 4. juni 2025 er foretaget ændringer af hvidvaskanordningen. Forslaget medfører ingen ændringer af gældende ret.

For det andet foreslås det i § 850, *stk.* 7, for det andet at ændre henvisningerne til § 1, stk. 1, nr. 1-4, i lagtingslov om hvidvask til denne lovs § 1, stk. 1, nr. 1-3.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringer af lagtingslov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme ved lagtingslov nr. 59 af 11. april 2025. Forslaget medfører ingen ændringer af gældende ret.

Retsplejelovens § 850, stk. 7, vil med de foreslåede ændringer og ovennævnte modifikation med hensyn til henvisningerne til hvidvaskanordningen og lagtingslov om hvidvask som hidtil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 806, stk. 7.

Til nr. 41 (§ 1000, stk. 1)

Det fremgår af retsplejelovens § 1000, stk. 1, at der under nogle nærmere angivne betingelser kan ske genoptagelse af en sag, som er pådømt ved Højesteret eller ved Østre Landsret, og hvorunder tiltalte er frifundet.

Retsplejelovens § 1000, stk. 1, svarer med en redaktionel ændring til den danske retsplejelovs § 976, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 1000 skal bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 976 og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 260.

Det foreslås, at ordene »ved Højesteret eller ved Østre Landsret« udgår af retsplejelovens § 1000, stk. 1.

Det foreslås således at ændre retsplejelovens § 1000, stk. 1, på samme måde, dog med en redaktionel ændring, som den danske retsplejelovs § 976, stk. 1, blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring vil medføre, at bestemmelsen ikke længere efter sin ordlyd kun angår sager pådømt ved Højesteret eller Østre Landsret, men tillige sager pådømt ved Retten på Færøerne.

Dette svarer til gældende praksis ved Den Særlige Klageret for så vidt angår sager behandlet efter den danske retsplejelov, som retsplejelovens § 1000 skal fortolkes i overensstemmelse med, jf. ovenfor, og ændringen har således alene til hensigt at bringe ordlyden i overensstemmelse med denne retspraksis.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 976, stk. 1, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 976, stk. 1, ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 30.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 42 (retsplejelovens § 1001, stk. 1)

Det fremgår af retsplejelovens § 1001, at der under nogle nærmere angivne betingelser på begæring af en domfældt kan ske genoptagelse af en ved Højesteret eller ved Østre Landsret pådømt sag.

Retsplejelovens § 1001, stk. 1, svarer med en redaktionel ændring til den danske retsplejelovs § 977, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018. Ifølge forarbejderne til retsplejelovens § 1001 skal bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 977 og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 260.

Det foreslås, at ordene »ved Højesteret eller ved Østre Landsret« udgår af retsplejelovens § 1001, stk. 1.

Det foreslås at ændre retsplejelovens § 1001, stk. 1, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 977, stk. 1, blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring vil medføre, at bestemmelsen ikke længere efter sin ordlyd kun angår sager pådømt ved Højesteret eller Østre Landsret, men tillige sager pådømt ved Retten på Færøerne.

Dette svarer til gældende praksis ved Den Særlige Klageret for så vidt angår sager behandlet efter den danske retsplejelov, som retsplejelovens § 1001 skal fortolkes i overensstemmelse med, jf. ovenfor, og ændringen har således alene til hensigt, at bringe ordlyden i overensstemmelse med retspraksis.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 977, stk. 1, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 976, stk. 1, ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 30.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 43 (retsplejelovens § 1001 a)

Den foreslåede bestemmelse er ny.

Efter retsplejelovens §§ 1000 og 1001 kan der på begæring fra henholdsvis rigsadvokaten eller en domfældt ske genoptagelse af en straffesag under nogle nærmere angivne betingelser. Retsplejeloven indeholder ingen særlig regel om genoptagelse af straffesager for at rette sig efter domme fra EMD.

Retsplejelovens §§ 1000 og 1001 svarer med redaktionelle ændringer til den danske retsplejelovs §§ 976 og 977, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne hertil og med den praksis, der findes herom, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 260.

Retsplejeloven indeholder ingen særlig regel om genoptagelse af straffesager for at rette sig efter domme fra EMD.

Der henvises om de gældende regler nærmere til pkt. 2.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med henblik på at sikre, at retsplejelovens regler giver mulighed for genoptagelse i alle tilfælde, hvor det kan blive relevant at genoptage straffesager for at rette sig efter en dom fra EMD foreslås det at indsætte en ny § 1001 a i retsplejeloven på samme måde, som der blev indsat en ny § 977 a i den danske retsplejelov ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Efter det foreslåede § 1001 a, *stk. 1*, vil genoptagelse af en sag på begæring af rigsadvokaten eller en domfældt helt eller delvist kunne finde sted for at rette sig efter en endelig dom fra EMD, som Danmark er part i.

Genoptagelse efter den foreslåede bestemmelse vil kunne ske på begæring fra rigsadvokaten, uanset at den domfældte måtte modsætte sig dette. Det vil således ikke kræve samtykke fra domfældte, hvis rigsadvokaten fremsætter en begæring for at rette sig efter en dom fra EMD, og domfældte vil ikke kunne modsætte sig, at begæringen tages under behandling.

Den foreslåede genoptagelsesadgang vil gælde hel eller delvis genoptagelse af alle spørgsmål afgjort i sagen. Delvis genoptagelse vil eksempel kunne bruges af rigsadvokaten til at genoptage en sag med henblik på alene at ændre strafudmålingen inden for strafferammen eller for at henhøre forholdet under en anden bestemmelse i straffeloven.

Den foreslåede genoptagelsesadgang vil angå sager behandlet i strafferetsplejen, hvad enten sagen er afgjort ved Retten på Færøerne, Østre Landsret eller Højesteret, herunder også sager om borgerlige krav, der måtte være påtalt under straffesagen efter lovens kapitel 101. Genoptagelsesadgangen vil også gælde sager, der er endeligt afgjort af anklagemyndigheden, jf. § 999. Genoptagelsesadgangen vil ikke være begrænset til domme, men gælde uanset afgørelsens form.

Det vil være en forudsætning for at anvende den foreslåede genoptagelsesadgang, at der ikke er andre muligheder til rådighed for at rette sig efter afgørelsen, f.eks. appel, omgørelse eller lignende. Den foreslåede genopta-

gelsesadgang vil i den forbindelse ikke kunne anvendes, hvis en dom fra EMD kan efterleves ved, at anklagemyndigheden indgiver en anmodning om ændring af en idømt retsfølge.

Ligeledes vil den foreslåede genoptagelsesadgang ikke kunne benyttes, hvis der er mulighed for, at anklagemyndigheden kan anke til fordel for domfældte, uanset ankefristen er udløbet, jf. retsplejelovens § 957, stk. 3. Denne mulighed vil dog ikke kunne benyttes, hvis appel kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse, og 1-årsfristen for at ansøge herom er udløbet, jf. § 953, stk. 2, og § 984, stk. 2.

I de situationer, hvor det vurderes at være relevant at anmode om genoptagelse af en sag for at rette sig efter en dom fra EMD, jf. EMRK artikel 46, forudsættes det, at rigsadvokaten vil fremsætte anmodning herom. Rigsadvokaten vil i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt det vil være relevant at anmode om genoptagelse, skulle tage hensyn til det skøn, som efter EMRK artikel 46 er overladt til staterne til at vurdere de foranstaltninger, der skal træffes til opfyldelse af en dom.

Det bemærkes, at det vil kunne indgå i Den Særlige Klagerets vurdering af, om en sag skal genoptages efter den foreslåede genoptagelsesadgang på begæring af domfældte, at staterne efter EMRK artikel 46 er overladt et skøn i forhold til at vurdere de foranstaltninger, der skal træffes til opfyldelse af en dom.

Den foreslåede genoptagelsesadgang vil desuden medføre, at der kun sker genoptagelse i det omfang, det er nødvendigt for at rette sig efter en dom fra EMD. Der vil således ikke kunne ske genoptagelse af hele sagen, herunder skyldsspørgsmålet, hvis det er tilstrækkeligt at genoptage med henblik på ændring af eksempelvis strafudmålingen.

Den foreslåede genoptagelsesadgang vil kun gælde domme fra EMD, som Danmark er part i og forpligtet til at rette sig efter, jf. EMRK artikel 46, stk. 1. Det bemærkes, at Danmark ved intervention i en verserende sag efter artikel 36 ikke bliver part i sagen. Det afgørende er således, om Danmark er part i og forpligtet til at rette sig efter dommen, idet det bemærkes, at sådanne sager – hvori Danmark er part – kan nødvendiggøre foranstaltninger ikke kun i forhold til klager, men også i forhold til andre personer, der finder sig i en lignende situation

Den foreslåede genoptagelsesadgang vil gælde, når en dom fra EMD er endelig, jf. EMRK artikel 44.

Det vil være de almindelige processuelle regler i retsplejelovens kapitel 99, der vil gælde for behandling af begæringer om genoptagelse efter den foreslåede genoptagelsesadgang. Eksempelvis vil begæringen om genoptagelse skulle indgives skriftligt til Den Særlige Klageret og opfylde betingelserne i lovens § 1003, stk. 2. Klageretten vil efter omstændighederne kunne iværksætte samme bevisførelse som efter gældende ret, jf. § 1005, og eventuelt foranstalte mundtlig forhandling og beskikke en forsvarer m.v. Genoptages en sag, vil den nye hovedforhandling skulle ske ved Østre Landsret, jf. § 1007. Genoptagelse efter den foreslåede genoptagelsesadgang vil som udgangspunkt ikke medføre udsættelse eller standsning af en afgørelses fuldbyrdelse, jf. § 1011.

Finder en almindelig domstol, at et forhold, der er indbragt for Den Særlige Klageret, er af betydning for pådømmelsen af en for vedkommende domstol verserende sag, bliver denne sidste sag som efter gældende ret i det hele eller til dels at udsætte, indtil klagerettens afgørelse foreligger, jf. retsplejelovens § 192.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, at bestemmelsen i § 956, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Efter retsplejelovens § 956, stk. 2, kan anke til fordel for tiltalte også iværksættes af tiltaltes værge, hvis tiltalte er under 18 år.

Den foreslåede henvisning vil medføre, at anmodninger om genoptagelse for at rette sig efter en endelig dom fra EMD også kan iværksættes af domfældtes værge, hvis domfældte er under 18 år.

Efter det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, kan begæring om genoptagelse fremsættes af de personer, der er nævnt i § 956, stk. 3, 1. pkt., hvis domfældte er afgået ved døden.

Efter retsplejelovens § 956, stk. 3, 1. pkt., kan tiltaltes ægtefælle, slægtninge i op- eller nedstigende linje og søskende anke på tiltaltes vegne, hvis tiltalte er død, men forinden er idømt fængselsstraf.

Den foreslåede henvisning vil medføre, at hvis domfældte er afgået ved døden, siden sagen blev afgjort, kan begæring om genoptagelse efter den fo-

reslåede § 1001 a fremsættes af vedkommendes ægtefælle, slægtninge i op- eller nedstigende linje og søskende. Til forskel fra reglen i § 956, stk. 3, 1. pkt., er det foreslåede § 1001 a, stk. 2, 2. pkt., ikke begrænset til sager, hvori der er idømt fængselsstraf.

Den foreslåede bestemmelse i § 1001 a vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 977 a og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs § 977 a, som indsat ved lov nr. 664 af 11. juni 2024, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 30-32.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 44 (retsplejelovens § 1003)

Det følger af retsplejelovens § 1003, stk. 1, 1. pkt., at begæring om genoptagelse fremsættes for Den Særlige Klageret. I de i § 1001, stk. 1, nr. 3, omhandlede tilfælde må begæringen efter § 1003, stk. 1, 2. pkt., fremsættes inden 5 år efter dommens afsigelse, men har domfældte i medfør af dommen været underkastet frihedsberøvelse, kan begæring om genoptagelse dog altid fremsættes indtil 2 år efter hans løsladelse.

Retsplejelovens § 1003, stk. 1, svarer med en redaktionel ændring til den danske retsplejelovs § 979, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås at indsætte et 3. *pkt.* i retsplejelovens § 1003, stk. 1, hvorefter begæring om genoptagelse fra en domfældt i de i § 1001 a omhandlede tilfælde, jf. lovforslagets § 1, nr. 43, må fremsættes inden 1 år efter, at den pågældende dom fra EMD er blevet endelig, medmindre helt særlige omstændigheder foreligger.

Det foreslås således at ændre § 1003, stk. 1, på samme måde, som den danske retsplejelovs § 979, stk. 1, blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Det vil skulle afgøres efter EMRK, hvornår en dom er blevet endelig, jf. konventionens artikel 44. Der henvises til pkt. 2.4.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede frist vil kun gælde begæringer fra en domfældt. Rigsadvokaten vil således uden frist kunne begære optagelse for at rette sig efter en dom fra EMD.

Helt særlige omstændigheder vil eksempelvis kunne være alvorlig sygdom.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 979, stk. 1, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 979 ved lov nr. 664 af 11. juni 2024, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 32-33.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 45 (retsplejelovens § 1006)

Det følger af retsplejelovens § 1006, 1. pkt., at Den Særlige Klageret ved kendelse afgør, om begæringen skal tages til følge eller forkastes, og tages den til følge, går kendelsen ud på, at ny hovedforhandling skal finde sted. Er domfældte død, skal retten altid uden ny hovedforhandling enten forkaste begæringen om genoptagelse eller afsige dom, hvorved den ældre dom ophæves, jf. 2. pkt.

Retsplejelovens § 1006 svarer til den danske retsplejelovs § 982, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås i § 1006, 2. pkt., at ændre »afsige dom« til »træffe afgørelse«.

Det foreslås således at ændre § 1006, 2. pkt., på samme måde, som den danske retsplejelovs § 982, 2. pkt., blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 43, hvorved det foreslås at indføre en ny § 1001 a i retsplejeloven. Efter denne bestemmelse vil det også blive muligt at genoptage eksempelvis en kendelse for at rette sig efter en dom fra EMD, som Danmark er part i.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 982 og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 982 ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 33.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 46 (retsplejelovens § 1006)

Det følger af retsplejelovens § 1006, 1. pkt., at Den Særlige Klageret ved kendelse afgør, om begæringen skal tages til følge eller forkastes, og tages den til følge, går kendelsen ud på, at ny hovedforhandling skal finde sted. Er domfældte død, skal retten altid uden ny hovedforhandling enten forkaste begæringen om genoptagelse eller afsige dom, hvorved den ældre dom ophæves, jf. 2. pkt.

Retsplejelovens § 1006 svarer til den danske retsplejelovs § 982, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås i § 1006, 2. pkt., at ændre »ældre dom« til »ældre afgørelse«.

Det foreslås således at ændre § 1006, 2. pkt., på samme måde, som den danske retsplejelovs § 982, 2. pkt., blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 43, hvorved det foreslås at indføre en ny § 1001 a i retsplejeloven. Efter denne bestemmelse vil det også blive muligt at genoptage eksempelvis en kendelse for at rette sig efter en dom fra EMD, som Danmark er part i.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 1006 og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 982 ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 33.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 47 (§ 1007, 1. pkt.)

Det fremgår af retsplejelovens § 1007, at den nye hovedforhandling i en genoptaget sag foregår ved Østre Landsret.

Retsplejelovens § 1007 svarer med en redaktionel ændring til den danske retsplejelovs § 983, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås at ændre § 1007, 1. pkt., så det fremgår, at den nye hovedforhandling i en genoptaget sag skal foregå ved den ret, som senest har truffet afgørelse i sagen.

Det foreslås således at ændre § 1007, 1. pkt., på samme måde, som den danske retsplejelovs § 983, 1. pkt., blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024, dog med en enkelt redaktionel ændring, jf. herom nedenfor.

Den foreslåede ændring er en følge af de ved lovforslagets § 1, nr. 41 og 42, foreslåede ændringer af retsplejelovens § 1000, stk. 1, og § 1001, stk. 1, hvorefter der også vil kunne ske genoptagelse af sager afgjort ved Retten på Færøerne.

Det bemærkes i den forbindelse, at betegnelsen ”ret” i den foreslåede ændring vil skulle forstås som en henvisning til Retten på Færøerne eller Østre Landsret afhængig af, hvilken af disse der senest har truffet afgørelse i sagen. Der er herved tale om en redaktionel ændring i forhold til ordlyden af den danske retsplejelovs § 983, 1. pkt., som ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024, hvorefter den nye hovedforhandling i en genoptaget sag foregår ved den ”byret eller landsret”, som senest har truffet afgørelse i sagen.

Den foreslåede ændring er endvidere en følge af lovforslagets § 1, nr. 43, hvorved det foreslås at indføre en ny § 1001 a i retsplejeloven. Efter denne bestemmelse vil det også blive muligt at genoptage eksempelvis en kendelse for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Danmark er part i.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 983, 1. pkt., og med den praksis der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 983 ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 33.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 48 (§ 1007, 2. pkt.)

Det fremgår af retsplejelovens § 1007, 2. pkt., at en genoptaget sag forberedes og fremmes i overensstemmelse med de almindelige om hovedforhandling for landsret givne regler.

Retsplejelovens § 1007 svarer med en redaktionel ændring til den danske retsplejelovs § 983, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås at ændre retsplejelovens § 1007, 2. pkt., så det ikke længere fremgår, at forberedelsen sker i overensstemmelse med de for landsret givne regler.

Det foreslås således at ændre § 1007, 2. pkt., på samme måde, som den danske retsplejelovs § 983, 2. pkt., blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring er en følge af de ved § 1, nr. 41 og 42, foreslåede ændringer af retsplejelovens § 1000, stk. 1, og § 1001, stk. 1, hvorefter der også vil kunne ske genoptagelse af sager afgjort ved Retten på Færøerne.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 983, 2. pkt., og med den praksis der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 983 ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 33.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 49 (§ 1007, 3. pkt.)

Det fremgår af retsplejelovens § 1007, 3. pkt., at det bestemmes efter reglerne i lovens § 698, om nævninger skal medvirke i en genoptaget sag. Retsplejelovens § 698 vedrører bl.a. nævnings medvirken i sager ved Østre Landsret.

Retsplejelovens § 1007 svarer med en redaktionel ændring til den danske retsplejelovs § 983, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås at ændre retsplejelovens § 1007, 3. pkt., så der henvises til retsplejelovens kapitel 74 om saglig kompetence i sin helhed og ikke kun § 698.

Det foreslås således at ændre § 1007, 3. pkt., på samme måde, som den danske retsplejelovs § 983, 2. pkt., blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der også vil blive henvist til reglerne om nævnings medvirken i sager ved Retten på Færøerne.

Den foreslåede ændring er en følge af de ved § 1, nr. 41 og 42, foreslåede ændringer af retsplejelovens § 1000, stk. 1, og § 1001, stk. 1, hvorefter der også vil kunne ske genoptagelse af sager afgjort ved Retten på Færøerne.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 983, 2. pkt., og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 983 ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 33-34.

Der henvises til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 50 (retsplejelovens § 1008, 1. pkt.)

Det følger af retsplejelovens § 1008, 1. pkt., at hvor genoptagelse er tilstået alene efter begæring af domfældte eller nogen af de i § 906, stk. 2 og 3, 1. pkt., nævnte personer, må den nye dom ikke på noget punkt afvige fra den tidligere dom til skade for domfældte. I andre tilfælde må sådan afvigelse ikke ske for de punkters vedkommende, som ikke berøres af genoptagelsesgrunden, jf. 2. pkt.

Retsplejelovens § 1008 svarer til den danske retsplejelovs § 984, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås to steder i *1. pkt.* i retsplejelovens § 1008 at ændre »dom« til
»afgørelse«.

Det foreslås således at ændre retsplejelovens § 1008, 1. pkt., på samme
måde, som den danske retsplejelovs § 984, 1. pkt., blev ændret ved lov nr.
664 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 43, hvorved det
foreslås at indføre en ny § 1001 a i retsplejeloven. Efter denne bestemmelse
bliver det også muligt at genoptage eksempelvis en kendelse for at rette sig
efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Dan-
mark er part i.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forar-
bejderne til den danske retsplejelovs § 984, 1. pkt., og med den praksis, der
findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs §
983 ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24,
tillæg A, L 148 som fremsat, side 34.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 51 (retsplejelovens § 1011)

Efter retsplejelovens § 1011, 1. pkt., medfører begæring om genoptagelse
ikke udsættelse eller standsning af dommens fuldbyrdelse, medmindre ret-
ten bestemmer det modsatte. Det samme gælder om beslutning om genop-
tagelse, der træffes i henhold til § 1000, jf. 2. pkt.

Retsplejelovens § 1011 svarer til den danske retsplejelovs § 986, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås i 1. pkt. i retsplejelovens § 1011 at ændre »dommens« til »af-
gørelsens«.

Det foreslås således at ændre retsplejelovens § 1011, 1. pkt., på samme måde som den danske retsplejelovs § 986 blev ændret ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 43, hvorved det foreslås at indføre en ny § 1001 a i retsplejeloven. Efter denne bestemmelse bliver det også muligt at genoptage eksempelvis en kendelse for at rette sig efter en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Danmark er part i.

Den foreslåede ændring vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 986, 1. pkt., og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til ændringen af den danske retsplejelovs § 986 ved lov nr. 664 af 11. juni 2024 henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 148 som fremsat, side 34.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 52 (overskriften til kapitel 106)

Retsplejelovens kapitel 106 indeholder regler om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning og svarer med visse undtagelser og redaktionelle ændringer til kapitel 93 a i den danske retsplejelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018.

Det foreslås, at der i *overskriften* til kapitel 106 efter »forfølgning« indsættes: »m.v.«.

Det foreslås således, at overskriften til kapitel 106 ændres på samme måde, som overskriften til kapitel 93 a i den danske retsplejelov blev ændret ved lov nr. 658 af 11. juni 2024.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det vil fremgå af kapiteloverskriften, at kapitlet ikke vil være afgrænset til erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 53, hvor det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i kapitel 106, hvorefter

erstatningskrav vedrørende omgørelsesfrister, der på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler rejses af den forurettede, i visse tilfælde vil kunne behandles efter den forenkledte proces i kapitel 106.

Til nr. 53 (§ 1056, stk. 2)

Det følger af retsplejelovens § 1056, at erstatningskrav, der på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler rejses af sigtede, domfældte eller andre i anledning af strafferetlig forfølgning, på begæring behandles efter reglerne i kapitel 106.

Retsplejelovens § 1056 svarer med en redaktionel ændring til den danske retsplejelovs § 1018 h, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 11. november 2018, og skal fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne hertil og med den praksis, der findes herom. Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 1056, at betegnelsen »færøsk ret«, som anvendes i bestemmelsen, forudsættes at omfatte al lovgivning m.v. gældende for Færøerne, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 101 som fremsat, side 266.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås at indsætte et nyt § 1056, stk. 2. Efter den foreslåede bestemmelse behandles således efter reglerne i retsplejelovens kapitel 106, bortset fra § 1053, stk. 1, 5. pkt., på begæring endvidere erstatningskrav, der på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler rejses af den forurettede i sager om overtrædelse af straffelovens § 210 vedrørende incest, § 216 vedrørende voldtægt, § 222, stk. 2, vedrørende samleje med person under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed, § 223, stk. 1, vedrørende samleje med en person under 18 år, der er stedbarn, plejebarn eller betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse, eller § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1, vedrørende overtrædelse af de nævnte bestemmelser ved andet seksuelt forhold end samleje, i de tilfælde, der er nævnt i de foreslåede nr. 1-3.

Det foreslås således at indsætte et nyt § 1056, stk. 2, på samme måde, som der i den danske retsplejelov blev indsat et nyt § 1018 h, stk. 2, ved lov nr. 658 af 11. juni 2024, dog således at der i den foreslåede bestemmelse henvises til færøsk rets almindelige erstatningsregler i stedet for dansk rets almindelige erstatningsregler.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at forurettede i sager om overtrædelse af de nævnte bestemmelser i de tilfælde, der er nævnt i nr. 1-3, vil kunne få erstatningskrav, der rejses på baggrund af færøsk rets almindelige erstatningsregler, behandlet efter den forenkledte proces i retsplejelovens kapitel 106.

Sådanne erstatningskrav vil således kunne blive behandlet af anklagemyndigheden, jf. § 1053. Hvis et erstatningskrav ikke imødekommes, vil den erstatningssøgende desuden kunne anmode anklagemyndigheden om at indbringe kravet for retten, der som udgangspunkt vil behandle sagen i straffetsplejens former, jf. § 1054.

Fristen for at fremsætte krav efter retsplejelovens § 1053, stk. 1, 5. pkt., som er to måneder, efter at indgrebet er ophørt, vil ikke gælde for erstatningskrav omfattet af den foreslåede bestemmelse. Sådanne erstatningskrav vil således også kunne fremsættes på et senere tidspunkt. Det bemærkes dog, at dette ikke vil have betydning for, om kravet vil være forældet efter de almindelige forældelsesregler.

Det vil fortsat bero på færøsk rets almindelige erstatningsregler, om den forurettede i det konkrete tilfælde har ret til erstatning.

Det bemærkes i den forbindelse, at formuleringen om, at kravet rejses »som følge af« de situationer, der er nævnt i nr. 1-3, ikke vil have betydning for vurderingen af ansvarsgrundlaget. Det vil således fortsat bero på en vurdering efter færøsk rets almindelige erstatningsregler, om politiet eller anklagemyndigheden har handlet ansvarspådragende i den konkrete situation, og om der i øvrigt er grundlag for erstatning.

Det foreslåede nye stk. 2 i § 1056 vil ikke indebære ændringer i anvendelsesområdet for den gældende bestemmelse i § 1056, der med forslaget fremover vil blive § 1056, stk. 1. Forslaget vil desuden ikke afskære forurettede fra at rejse krav om erstatning efter færøsk rets almindelige erstatningsregler uden for den forenkledte proces i retsplejelovens kapitel 106.

Ifølge det foreslåede § 1056, stk. 2, *nr. 1*, vil den udvidede adgang til at få erstatningskrav behandlet efter den forenkledte proces i retsplejelovens kapitel 106 finde anvendelse, hvis kravet rejses af forurettede som følge af, at

forurettede ikke har haft tilstrækkelig mulighed for at klage over en afgørelse om påtaleopgivelse.

Den foreslåede bestemmelse vil som udgangspunkt omfatte tilfælde, hvor forurettede ikke har haft 4 uger til at klage, jf. klagefristen i retsplejelovens § 135, stk. 1. Det vil indebære, at tilfælde, hvor forurettede ikke har fået meddelelse om en afgørelse om påtaleopgivelse senest 4 uger inden udløbet af fristen i retsplejelovens § 727, stk. 2, som udgangspunkt vil være omfattet. Bestemmelsen vil desuden som udgangspunkt omfatte tilfælde, hvor der ikke er givet klagevejledning senest 4 uger inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2.

Forurettede vil dog efter omstændighederne kunne have haft tilstrækkelig mulighed for at klage efter den foreslåede bestemmelse, selv om forurettede har fået meddelelse om en afgørelse om påtaleopgivelse eller klagevejledning senere end 4 uger inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2. Om det er tilfældet vil bero på en konkret vurdering, hvor der bl.a. vil kunne lægges vægt på sagens kompleksitet og hvor lang tid, der er forløbet, mellem at forurettede fik meddelelse om afgørelsen samt klagevejledning, og udløbet af fristen i § 727, stk. 2. Det forudsættes desuden, at bestemmelsen ikke vil kunne anvendes, hvis en manglende eller sen underretning af forurettede skyldes forurettedes forhold.

Det bemærkes dog, at forurettede altid vil have haft tilstrækkelig mulighed for at klage efter den foreslåede bestemmelse, hvis forurettede faktisk har klaget inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2.

Det vil ikke være en betingelse efter den foreslåede bestemmelse, at den overordnede anklagemyndighed ville have omgjort afgørelsen om påtaleopgivelse, hvis den forurettede havde klaget over den.

Omgørelsesfristen i retsplejelovens § 727, stk. 2, vil være 4 måneder fra den dato, hvor der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 37.

Ifølge det foreslåede § 1056, stk. 2, *nr. 2*, vil den udvidede adgang til at få erstatningskrav behandlet efter den forenkledte proces i retsplejelovens kapitel 106 desuden kunne finde anvendelse, hvis kravet rejses af forurettede som følge af, at forurettedes klage over en afgørelse om påtaleopgivelse ikke er blevet behandlet inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2.

Det foreslåede § 1056, stk. 2, nr. 2, vil omfatte tilfælde, hvor der ikke er truffet endelig afgørelse i en sag angående den forurettedes klage over en afgørelse om påtaleopgivelse inden udløbet af omgørelsesfristen.

Det bemærkes, at det ikke vil være en forudsætning, at den overordnede anklagemyndighed ville have omgjort afgørelsen om påtaleopgivelse, hvis den forurettedes klage var blevet behandlet inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2.

Omgørelsesfristen i retsplejelovens § 727, stk. 2, vil være 4 måneder fra den dato, hvor der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 37.

Ifølge det foreslåede § 1056, stk. 2, *nr.* 3, vil den udvidede adgang til at få erstatningskrav behandlet efter den forenklaede proces i retsplejelovens kapitel 106 finde anvendelse, hvis kravet rejses af forurettede som følge af, at en afgørelse om omgørelse af påtaleopgivelse ikke er blevet meddelt den, der har været sigtet, inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2.

Det foreslåede § 1056, stk. 2, nr. 3, vil omfatte tilfælde, hvor der er truffet endelig afgørelse om omgørelse af en afgørelse om påtaleopgivelse, men hvor denne afgørelse ikke er blevet meddelt den, der har været sigtet, inden udløbet af omgørelsesfristen. Bestemmelsen vil omfatte tilfælde, hvor der ikke er sket meddelelse af afgørelsen om omgørelse med Digital Post eller med anbefalet brev, jf. retsplejelovens § 727, stk. 2. Det vil ikke være en forudsætning, at den forurettede har klaget over afgørelsen om påtaleopgivelse.

Omgørelsesfristen i retsplejelovens § 727, stk. 2, vil være 4 måneder fra den dato, hvor der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 37.

Den foreslåede bestemmelse vil med forbehold for henvisningen til færøsk rets almindelige erstatningsregler skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 1056, stk. 2, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs § 1018 h, stk. 2, som indsat ved lov nr. 658 af 11. juni 2024, henvises til Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 130 som fremsat, side 7-9.

Det bemærkes, at for Færøerne gælder straffeloven, jf. lagtingslovbekendtgørelse nr. 8. af 20. februar 2024, som ændret ved lagtingslov nr. 83 af 2. maj 2025.

Der henvises til i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 54 (§ 1060)

Det følger af retsplejelovens § 1060, stk. 1, at Politiklagemyndigheden undersøger adfærdsklager og sørger for, at alt relevant materiale tilvejebringes. Politiet og anklagemyndigheden stiller det materiale og de oplysninger til rådighed, som Politiklagemyndigheden anmoder om. Politiklagemyndigheden kan indhente oplysninger fra klageren, indklagede og andre. Efter stk. 2 kan Politiklagemyndigheden indhente en udtalelse fra Det Færøske Sprogråd (Málráðnum) om sproglige spørgsmål.

Retsplejelovens § 1060, som ændret ved lov nr. 660 af 11. juni 2024, svarer med en enkelt undtagelse, jf. lige nedenfor, til den danske retsplejelovs § 1019 c, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 1172 af 8. juni 2021.

Retsplejelovens § 1060 indeholder – i modsætning til den danske retsplejelovs § 1019 c, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018 – et stk. 2, hvorefter Politiklagemyndigheden i tvivlstilfælde kan indhente en udtalelse om fra Det Færøske Sprogråd (Málráðnum). Bestemmelsen har til formål at sikre, at der i klagesagsbehandlingen er tilstrækkeligt med kendskab til færøsk sprog.

Det foreslås at ændre retsplejelovens § 1060 på samme måde, som den danske retsplejelovs § 1019 c blev ændret ved lov nr. 733 af 20. juni 2025.

Det foreslås således, at der indsættes et nyt § 1060, stk. 2, hvorefter juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder på anmodning fra Politiklagemyndigheden skal stille tv-overvågningsmateriale til rådighed.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte enhver juridisk person, herunder selskaber, foreninger, fonde, færøske kommuner og landsmyndigheder, rigsmyndigheder, samt enkeltmandsvirksomheder.

Det forudsættes, at anmodningen skal være skriftlig og indeholde en beskrivelse af, hvilket tv-overvågningsmateriale der ønskes udleveret.

Ved tv-overvågningsmateriale skal forstås vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat i overensstemmelse med definitionsbestemmelsen i § 1, stk. 1, i lagtingslov nr. 178 af 17. december 2020 om tv-overvågning. Andre former for videomateriale såsom optagelser fra mobiltelefoner og lignende vil typisk ikke være omfattet af den foreslåede ordning, medmindre det undtagelsesvist måtte være omfattet af definitionen ovenfor.

Efter den foreslåede bestemmelse vil juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder skulle videregive tv-overvågningsmateriale til Politiklagemyndigheden. Dette kan være ved elektronisk at overføre materialet til Politiklagemyndigheden eller ved at overlevere materialet fysisk til Politiklagemyndigheden, f.eks. ved at stille en kopi til rådighed. Det vil ikke være tilstrækkeligt kun at give Politiklagemyndigheden adgang til at gennemse materialet hos den juridiske person eller enkeltmandsvirksomheden.

Politiklagemyndigheden skal skriftligt anmode om tv-overvågningsmaterialet fra den juridiske person eller enkeltmandsvirksomheden. Det skal fremgå af den skriftlige anmodning, at der gælder en strafbelagt pligt til at udlevere tv-overvågningsmaterialet, og der skal samtidig fastsættes en frist for at levere materialet til Politiklagemyndigheden. Ved fastsættelse af fristen skal der tages hensyn til omfanget af tv-overvågningsmaterialet og øvrige omstændigheder ved den konkrete anmodning. Såfremt den juridiske person eller enkeltmandsvirksomheden gør opmærksom på undskyldelige forhold for, hvorfor fristen ikke kan nås, eller gør forhold omfattet af det foreslåede stk. 3 i § 1060 gældende, jf. nærmere herom nedenfor, så vil Politiklagemyndigheden kunne beslutte at udskyde fristen for at udlevere tv-overvågningsmaterialet eller trække anmodningen tilbage.

Det foreslås med *stk. 3*, at juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder ikke har pligt til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed, såfremt der derved vil fremkomme oplysninger om forhold, som vil udsætte den juridi-

ske person for straf. Der gælder allerede et forbud mod selvinkriminering efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der indsættes et forbud mod selvinkriminering for de juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder, der bliver pålagt at udlevere tv-overvågningsmateriale efter stk. 1. Den foreslåede bestemmelse vil skulle forstås i overensstemmelse med retsplejelovens § 217, stk. 2, nr. 1. Et eksempel på en situation, hvor der ikke er pligt til at afgive oplysninger til Politiklagemyndigheden vil være, hvor en juridisk person eller en enkeltmandsvirksomhed er blevet pålagt at udlevere tv-overvågningsmateriale, men tv-overvågningsmaterialet vil vise, at det optages i strid med reglerne i lagtingslov om tv-overvågning. I sådanne tilfælde vil en juridisk person eller en enkeltmandsvirksomhed ikke have pligt til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed. Dette vil være i lighed med reglerne om edition i retsplejelovens § 848, stk. 4.

Det foreslås endvidere med *stk. 4*, at overtrædelse af *stk. 2* straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Retten vil således kunne idømme en juridisk person eller en enkeltmandsvirksomhed bøde, såfremt den pågældende ikke efterkommer en anmodning fra Politiklagemyndigheden efter *stk. 2*, og undtagelsen i *stk. 3* ikke gør sig gældende, jf. herved også den foreslåede § 1095 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 56.

Der vil kunne straffes efter bestemmelsen, hvis en juridisk person eller enkeltmandsvirksomhed – på trods af, at Politiklagemyndigheden fremsætter en skriftlig anmodning herom, hvor der fastsættes en frist for udlevering af materialet, og hvor det fremgår, at der gælder en strafbelagt pligt til at udlevere tv-overvågningsmaterialet – ikke udleverer materialet. Ved fastsættelse af fristen vil der skulle tages hensyn til omfanget af tv-overvågningsmaterialet og øvrige omstændigheder ved den konkrete anmodning. Såfremt den juridiske person eller enkeltmandsvirksomheden gør opmærksom på undskyldelige forhold for, hvorfor fristen ikke kan nås, eller gør forhold omfattet af retsplejelovens § 1060, stk. 3, gældende, så vil Politiklagemyndigheden kunne beslutte at udskyde fristen for at udlevere tv-overvågningsmaterialet eller trække anmodningen tilbage. I så fald vil bestemmelsen ikke være overtrådt.

At tv-overvågningsmateriale ikke er stillet til rådighed for Politiklagemyndigheden vil betyde, at oplysningerne ikke foreligger hos Politiklagemyndigheden, dvs. at Politiklagemyndigheden ikke har modtaget tv-overvågningsmaterialet f.eks. via e-mail eller pr. post.

De foreslåede § 1060, stk. 2-4, vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til den danske retsplejelovs § 1019 c, stk. 2-4, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs § 1019, stk. 2-4, som indsat ved lov nr. 733 af 20. juni 2025, henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 219 som fremsat, side 14-15.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 55 og 56 (overskriften til kapitel 111 og § 1095 a)

Retsplejelovent indeholder ikke en bestemmelse om juridiske personers strafansvar for overtrædelse af straffebestemmelser i retsplejelovent.

Retsplejelovent adskiller sig herved fra den danske retsplejelov, der i § 1022 fastsætter, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i den danske straffelovs 5. kapitel for overtrædelse af denne lov. Bestemmelsen i den danske retsplejelovs § 1022 blev indført ved lov nr. 215 af 31. marts 2004.

På baggrund af drøftelser med Færøernes landsstyre og relevante myndigheder er det Justitsministeriets opfattelse, at det beror på en fejl, at der i forbindelse med retsplejelovent, jf. lov nr. 964 af 26. juni 2020, ikke er indført en bestemmelse svarende til den danske retsplejelovs § 1022.

Det foreslås på den baggrund at indsætte en ny bestemmelse i § 1095 a, hvorefter der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af denne lov.

Det foreslås således at indsætte en ny bestemmelse som § 1095 a svarende til den danske retsplejelovs § 1022, der blev indført ved lov nr. 215 af 31. marts 2004.

Den foreslåede bestemmelse foreslås indsat som § 1095 a i kapitel 111 efter overskriften. Som konsekvens heraf foreslås *overskriften* til kapitel 111 ændret fra »Ikrafttræden« til »Slutningsbestemmelser«. Den foreslåede affattelse af overskriften vil herved svare til overskriften i den danske retsplejelovs kapitel 94, der indeholder den danske retsplejelovs § 1022.

Den foreslåede bestemmelse i § 1095 a vil indebære, at der vil være mulighed for at pålægge juridiske personer strafansvar for overtrædelse af alle straffebestemmelser i retsplejeloven. Det vil også være muligt at pålægge juridiske personer strafansvar for overtrædelse af administrative forskrifter, som er udstedt med hjemmel i retsplejeloven, når der er fastsat straf for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne, samt for overtrædelse af konkrete forbud og påbud, som er meddelt i medfør af retsplejeloven (eller i medfør af administrative forskrifter udstedt med hjemmel i retsplejeloven), når der er fastsat straf for overtrædelse af forbuddet eller påbuddet.

Dette vurderes i særlig grad at være påkrævet for så vidt angår retsplejelovens §§ 469 og 592 om overtrædelse af henholdsvis et forbud eller påbud og en dom. Eftersom midlertidige afgørelser om påbud eller forbud og domme kan rettes mod juridiske personer, vurderes det uhensigtsmæssigt, at straf for overtrædelse heraf kun kan pålægges de fysiske personer, der handler på den juridiske persons vegne.

Der vurderes endvidere at være behov for at kunne pålægge juridiske personer strafansvar for overtrædelse af de bestemmelser i retsplejeloven, der forbyder videregivelse eller offentliggørelse af oplysninger m.v., jf. bl.a. retsplejelovens § 39, § 220, § 236, § 484, § 501, stk. 2, § 510, stk. 2, § 516, stk. 6, § 521, § 523, stk. 2, §§ 1043-1047. Behovet for at kunne pålægge juridiske personer strafansvar vurderes samtidig at kunne gøre sig gældende i forhold til overtrædelser af reglerne om advokatselskaber, jf. f.eks. retsplejelovens § 155, jf. § 162. Endvidere vurderes et tilsvarende behov for at kunne pålægge juridiske personer strafansvar at kunne sig gældende for overtrædelse af reglerne om opbevaring m.v. af oplysninger om teletrafik og om telenet- og teletjenesteudbyderes praktiske bistand til politiet i forbindelse med indgreb i meddelelshemmeligheden, jf. retsplejelovens § 818, stk. 7 og 8, samt for overtrædelse af pålæg om at foretage hastesikring af elektroniske data, herunder trafikdata, jf. retsplejelovens § 819, stk. 4.

Samme behov eksisterer ikke for de straffebestemmelser i retsplejeloven, der direkte retter sig mod fysiske personer, jf. f.eks. § 152, § 182 (som æn-

dret ved lovforslagets § 1, nr. 5), og § 769. Desuden vil der under alle omstændigheder medvirkensansvar for juridiske personer, jf. straffelovens § 23, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forarbejderne til § 1022 i den danske retsplejelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, og med den praksis, der findes herom.

For nærmere om forarbejderne til den danske retsplejelovs § 986, som indsat ved lov nr. 215 af 31. marts 2004, henvises til Folketingstidende 2003-04, tillæg A, L 23 som fremsat, side 664.

Det bemærkes endelig, at for Færøerne gælder straffeloven, jf. lagtingslovbekendtgørelse nr. 8. af 20. februar 2024, som ændret ved lagtingslov nr. 83 af 2. maj 2025.

Til nr. 57 (bilag)

Retsplejeloven indeholder ikke et bilag med indholdsfortegnelse som den danske retsplejelov.

Det foreslås efter ønske fra Færøernes landsstyre at indsætte en indholdsfortegnelse som bilag.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den [...].

Den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 1056, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 53, vil finde anvendelse på krav, der fremsættes fra og med ikrafttrædelsesdatoen. Dette vil også gælde eventuelle erstatningskrav, som måtte vedrøre forhold, der ligger forud for ikrafttrædelsesdatoen. Dette vil dog ikke have betydning for, om kravet vil være forældet efter de almindelige regler om forældelse.

De foreslåede ændringer af reglerne om genoptagelse af straffesager, jf. lovforslagets § 1, nr. 41, 42 og 45-51, vil finde anvendelse på begæringer om genoptagelse, der fremkommer efter lovens ikrafttræden, jf. dog det foreslåede stk. 5.

Det foreslås i *stk. 2*, at § 1, nr. 8, ikke finder anvendelse for kendelser af Advokatnævnet og endelige domme, der er afsagt før lovens ikrafttræden.

Bestemmelsen vil medføre, at Advokatnævnets kompetence, jf. henvisningen hertil i lovforslagets § 1, nr. 8, til at træffe afgørelse om en færøsk advokats valgbarhed til Advokatrådet og Advokatnævnet eller som stedfortrædere for disse, udelukkende vil finde anvendelse for kendelser fra Advokatnævnet og endelige domme, der er afsagt efter lovens ikrafttræden.

Det foreslås i *stk. 3*, at § 1, nr. 25 og 26 ikke finder anvendelse i sager, der er anlagt før lovens ikrafttræden. I disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Bestemmelsen vil medføre, at den foreslåede forhøjelse af beløbsgrænsen for småsagsprocessen – fremover den forenklede proces – og den foreslåede justering af muligheden for at bestemme, at en sag ikke skal behandles i den forenklede proces, jf. lovforslagets § 1, nr. 25 og 26, finder anvendelse i sager, der er anlagt efter lovens ikrafttræden.

Der foreslås ikke nogen overgangsregel vedrørende ændringen af betegnelsen for småsagsprocessen til den forenklede proces, jf. lovforslagets § 1, nr. 24. Det betyder, at den officielle betegnelse for den procesform, der reguleres i retsplejelovens kapitel 49, fra lovens ikrafttræden vil være den forenklede proces, også for så vidt angår sager, der er anlagt før lovens ikrafttræden. Ændringen af procesformens navn har imidlertid ikke nogen retsvirkninger, og retten behøver ikke at foretage sig noget i de småsager, der verserer ved lovens ikrafttræden, i anledning af den nye betegnelse for procesformen.

Det foreslås i *stk. 4*, at § 1, nr. 37, ikke finder anvendelse på afgørelser om påtaleopgivelser og tiltalefrafald, der er truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Den foreslåede overgangsbestemmelse vil medføre, at den gældende omgørelsesfrist på 2 måneder vil gælde for afgørelser om påtaleopgivelser og tiltalefrafald, der er truffet før lovforslagets ikrafttrædelse.

Det foreslås i *stk. 5*, at § 1, nr. 43 og 44, ikke finder anvendelse på anmodninger om genoptagelse som følge af domme, der er afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol før lovens ikrafttræden.

Det foreslåede *stk. 5* vil medføre, at reglerne om genoptagelse for at rette sig efter domme fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol kun vil have virkning for domme, der er afsagt efter tidspunktet, hvor loven træder i kraft.

Det afgørende vil være, om dommen fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er afsagt før eller efter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det har ikke i sig selv betydning, om en dom først bliver endelig efter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Hvis en dom fra Menneskerettighedsdomstol afsiges før lovens ikrafttrædelsestidspunktet, men appelleres, vil lovforslagets § 1, nr. 43 og 44, finde anvendelse på Storkammerets senere dom, hvis den ligger efter ikrafttrædelsestidspunktet.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I retsplejelov for Færøerne, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 457 af 27. april 2025, som ændret ved lov nr. [...] af [...], foretages følgende ændringer:
§ 18. Ved behandling af sager om procesbevilling efter § 17, stk. 1, skal der i Procesbevillingsnævnet medvirke en færøsk advokat med møderet for Højesteret i stedet for den danske advokat. <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Der beskikkes mindst 2 suppleanter for den færøske advo- kat. Stk. 2 finder tilsvarende anven- delse. <i>Stk. 4.</i> ---	1. I § 18, stk. 1, indsættes efter »Højesteret«: »eller landsretten«. 2. I § 18, stk. 3, 1. pkt., ændres »2« til: »1«, og »suppleanter« ændres til: »suppleant«.
§ 59. --- <i>Stk. 2-3.</i> --- <i>Stk. 4.</i> Offentlighedsrepræsen- tanterne beskikkes af justitsministe- ren efter indstilling fra og blandt de personer, der er optaget på grundli- sten, jf. § 104. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om frem- gangsmåden ved indstilling af re- præsentanterne for den færøske of- fentlighed. <i>Stk. 5-7.</i> ---	3. I § 59, stk. 4, 1. pkt., ændres »grundlisten, jf. § 104« til: »Retten på Færøernes nævninge- og doms- mandsliste, jf. § 106, stk. 1«.
§ 166. §§ 163-165 gælder også for advokatselskaber. <i>Stk. 2.</i> ---	4. I § 166, stk. 1, indsættes efter »gælder også for«: »fællesskaber af advokater og«.

§ 182. For personer, der er udelukket fra at udøve advokatvirksomhed, eller hvis ret hertil er ophørt i medfør af §§ 176-178, gælder de regler, der er fastsat i medfør af § 165 om behandlingen af betroede midler, og Advokatrådet fører tilsyn med reglernes overholdelse. Reglerne gælder, indtil Advokatrådet bestemmer, at de skal ophøre hermed, dog højst i 6 måneder fra udelukkelsen eller ophøret. Advokatrådet kan underrette den pågældendes klienter om udelukkelsen eller ophøret og om betydningen heraf. <i>Stk. 2.</i> Overtrædelse af reglerne som nævnt i stk. 1 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.	5. § 182 affattes således: »§ 182. De regler, der er fastsat i medfør af § 165 om behandlingen af betroede midler, gælder for personer, 1) hvis ret til at udøve advokatvirksomhed er ophørt i medfør af §§ 176-178, 2) der har deponeret sin beskikkelse i Justitsministeriet i medfør af § 181, eller 3) der er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed i medfør af den danske retsplejelovs § 147 c, stk. 5 eller 8, jf. § 185, stk. 1, 2. pkt. <i>Stk. 2.</i> Advokatrådet fører tilsyn med, at de personer, der er nævnt i stk. 1, overholder reglerne, som er fastsat i medfør af § 165. <i>Stk. 3.</i> Reglerne gælder, indtil Advokatrådet bestemmer, at de skal ophøre hermed, dog højst i 12 måneder fra tidspunktet, hvor Advokatrådet er blevet bekendt med det forhold, som begrunder tilsynet efter stk. 2. Advokatrådet kan underrette den pågældendes klienter om det forhold, som begrunder tilsynet efter stk. 2 og om betydningen heraf. <i>Stk. 4.</i> Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse for et advokatselskab, jf. § 155, eller et fællesskab af advokater, der omdannes eller ændrer formål. <i>Stk. 5.</i> De personer og selskaber, der er nævnt i stk. 1 og 4, kan indklages til Advokatnævnet for overtrædelse af de regler, som er fastsat i medfør
--	---

	af § 165, jf. stk. 1. For sagens behandling i Advokatnævnet finder reglerne i den danske retsplejelovs kapitel 15 b tilsvarende anvendelse.«
§ 184. Klager over vederlag, som en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, som er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har forlangt for sit arbejde, kan af den, der har retlig interesse heri, indbringes for Advokatnævnet. Klagen behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 146. <i>Stk. 2. ---</i> § 185. Klager over, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, som er nævnt i § 158, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for Advokatnævnet. Klagen behandles efter reglerne i den danske retsplejelovs § 147 c og § 147 f, stk. 1. <i>Stk. 2-3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Advokatnævnet kan lade parter og vidner afhøre ved Retten på Færøerne. <i>Stk. 5.</i> Bestemmelserne om domstolsprøvelse i den danske retsplejelovs §§ 147 d og 147 e, § 147 f, stk. 2, og § 147 g finder tilsvarende anvendelse. Sagerne behandles af Retten på Færøerne	6. I § 184, stk. 1, 1. pkt., og § 185, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »en advokat,«: »et fællesskab af advokater,«. 7. I § 185 indsættes efter stk. 3 som nye stykker: »<i>Stk. 4.</i> Advokatnævnet kan af egen drift eller på begæring beslutte at genoptage behandlingen af en klage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særligt hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der forventes at kunne føre til et andet resultat. <i>Stk. 5.</i> En begæring om genoptagelse af en klage skal indgives, inden 1 år efter at parten er blevet meddelt nævnets afgørelse. Nævnet kan behandle en begæring om genoptagelse, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.« Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 6 og 7.

	8. Efter kapitel 23 indsættes i <i>første bog, syvende afsnit</i>: <i>»Kapitel 23 a Sager om valgbarhed</i> § 185 a. Den danske retsplejelovs kapitel 15 c om sager om valgbarhed finder tilsvarende anvendelse for advokater på Færøerne.«
§ 187. Borgerlige retssager, sager om forbud eller påbud i en borgerlig sag og sager om optagelse af bevis om borgerlige krav anlægges og behandles ved anvendelse af en digital sagsportal, som domstolene stiller til rådighed. Enhver skriftlig henvendelse om sagen skal ske på domstolens sagsportal, jf. dog stk. 3-6. Reglerne i § 242, stk. 1, § 381, stk. 4, § 384, stk. 5, § 386, stk. 3, § 389, stk. 2, § 391, stk. 1 og 2, § 408, stk. 2, § 411, stk. 4, § 415, stk. 1, § 431, stk. 3, og § 449, stk. 2, om fremsendelse til den anden part og om ekstra kopier finder ikke anvendelse--- <i>Stk. 2-3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Vurderer retten, at der foreligger særlige forhold, som gør, at en part, skønsmand m.v. ikke må forventes at kunne anvende domstolens sagsportal, beslutter retten, at den pågældende fritages fra at anvende domstolens sagsportal. Rettens beslutning om fritagelse fra at anvende domstolens sagsportal eller afslag herpå kan ikke uden Procesbevillingsnævnets tilladelse ind-	9. I § 187, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, ændres »henvendelse« til: »meddelelse«, og »dog stk. 3-6« ændres til: »dog stk. 3-7 og 12«. 10. § 187, <i>stk. 4-6</i>, affattes således: <i>»Stk. 4.</i> Retten kan beslutte at undtage en bruger fra at anvende domstolens sagsportal, hvis der foreligger særlige forhold, som gør, at vedkommende må forventes ikke at kunne anvende sagsportalen. Retten kan endvidere beslutte at udelukke en bruger fra at anvende domstolens sagsportal, hvis brugeren anvender sagsportalen til at fremsætte et

bringes for højere ret. Procesbevillingsnævnet kan dog meddele tilladelse til kære, hvis beslutningen angår spørgsmål af væsentlig betydning for sagens forløb eller af afgørende betydning for den, der ansøger om kæretilladelse, og der i øvrigt er anledning til at lade afgørelsen prøve af en højere ret. Ansøgning om kæretilladelse skal indgives til Procesbevillingsnævnet, inden 2 uger efter at beslutningen er truffet. <i>Stk. 5.</i> Retten kan i øvrigt, når der foreligger særlige forhold, beslutte, at en sag ikke skal anlægges og behandles eller et processkrift eller et andet dokument ikke skal fremsendes ved anvendelse af domstolenes sagsportal. <i>Stk. 6.</i> Vedkommende retspræsident kan, når der foreligger særlige forhold, beslutte, at rettens sager eller en del heraf i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på domstolenes sagsportal. <i>Stk. 7.</i> Beslutninger efter stk. 5 og 6 kan ikke indbringes for højere ret. <i>Stk. 8.</i> Justitsministeren kan fastsætte regler om, at kære af afgørelser, som træffes af fogedretten, og kære af afgørelser, som træffes af skifteretten i andre sager end dem, der efter konkurslovens § 243 behandles efter den borgerlige retspleje, skal indleveres og behandles ved anvendelse af domstolenes sagsportal.	stort antal ensartede anmodninger. Retten beslutter samtidig, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser eller dokumenter skal gives. <i>Stk. 5.</i> Retten kan beslutte, at en sag ikke skal anlægges og behandles, eller at en meddelelse eller et dokument ikke skal gives til retten ved anvendelse af domstolenes sagsportal, hvis navnlig hensynet til statens sikkerhed, personers liv eller helbred eller dokumenternes format eller omfang taler for det. Retten beslutter samtidig, hvordan sagen skal anlægges og behandles, eller hvordan meddelelser eller dokumenter skal gives. <i>Stk. 6.</i> Vedkommende retspræsident kan i særlige situationer, herunder hvis brugerne ikke kan anvende domstolenes sagsportal på grund af lokale tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, beslutte, at visse af eller alle rettens sager i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på sagsportalen. Retspræsidenten beslutter samtidig, hvordan de omhandlede sager skal behandles.« 11. I § 187 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke: »<i>Stk. 7.</i> Retten kan ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, der gør, at en bruger ikke kan anvende sagsportalen, beslutte, hvordan en sag skal anlægges og behandles, eller hvordan en meddelelse eller et dokument skal gives til retten og sagens parter m.v.«
--	---

<i>Stk. 9.</i> Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af domstolenes sagsportal-	Stk. 7 bliver herefter stk. 8. 12. <i>§ 187, stk. 7</i>, der bliver stk. 8, affattes således: »<i>Stk. 8.</i> Rettens beslutninger efter stk. 4, 1. pkt., kan ikke uden Procesbevillingsnævnets tilladelse indbringes for højere ret. Procesbevillingsnævnet kan meddele tilladelse til kære, hvis beslutningen angår spørgsmål af væsentlig betydning for sagens forløb eller er af afgørende betydning for den, der ansøger om kæretilladelse, og der i øvrigt er anledning til at lade afgørelsen prøve af en højere ret. Ansøgning om kæretilladelse skal indgives til Procesbevillingsnævnet, inden 2 uger efter at beslutningen i medfør af stk. 4, 1. pkt., er truffet.« 13. I <i>§ 187</i> indsættes efter stk. 7, der bliver stk. 8, som nyt stykke: »<i>Stk. 9.</i> Beslutninger efter stk. 4, 2. og 3. pkt., og stk. 5-7 kan ikke indbringes for højere ret.« Stk. 8 og 9 bliver herefter stk. 10 og 11. 14. I <i>§ 187</i> indsættes som <i>stk. 12</i>: »<i>Stk. 12.</i> Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvordan en sag skal anlægges, eller hvordan en meddelelse eller et dokument skal gives til retten ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser på domstolenes it-systemer, der gør, at domstolenes sagsportal ikke kan anvendes.«
---	---

§ 188. --- <i>Stk. 2.</i> Den, som er fritaget fra at anvende domstolens sagsportal, jf. § 187, stk. 4, skal indlevere et processkrift til retten med de oplysninger, som vedkommende efter denne lov skal forsyne retten med. Bilag og øvrige dokumenter til brug for behandlingen af sagen skal den pågældende indlevere på papir eller på anden måde til retten. Retten gør processkriftet, bilag og øvrige dokumenter tilgængelige på domstolens sagsportal. <i>Stk. 3.</i> Retten sender meddelelser fra retten og sagens øvrige dokumenter til den, som er fritaget fra at anvende domstolens sagsportal, jf. § 187, stk. 4. Retten kan pålægge en part at sende sine processkrifter, bilag og andre dokumenter til den, som er fritaget fra at anvende domstolens sagsportal. <i>Stk. 4. ---</i> <i>Stk. 5.</i> Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om, at processkrifter, jf. stk. 2, som indleveres af den, som er fritaget fra at anvende domstolens sagsportal, jf. § 187, stk. 4, skal udarbejdes på en blanket. Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om udformningen af blanketten.	15. I § 188, stk. 2, 1. pkt., stk. 3, 1. og 2. pkt., og stk. 5, 1. pkt., ændres »fritaget« til: »undtaget«.
§ 305. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Efterkommes et pålæg efter stk. 2 ikke, betragtes processkrifter, der indgives af parten efter pålæggets meddelelse, som ikke ind-	16. I § 305 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke: »<i>Stk. 3.</i> I sager, der behandles efter kapitel 49, kan pålæg efter stk. 2

givne, ligesom parten anses for udeblevet fra de retsmøder, der afholdes efter pålæggets meddelelse. Hvor særlige hensyn taler derfor, kan retten dog beskikke parten en advokat.	gives, hvis særlige grunde undtagesvis gør det nødvendigt.« Stk. 3 bliver herefter stk. 4.
§ 306. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Der kan dog mødes for en part i retten ved personer, der er 1) værge for en part, der er umyndig, under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7, 2) beslægtet eller besvogret med en part i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller er partens ægtefælle, adoptiv- eller plejeforælder eller adoptiv- eller plejebarn eller 3) tilhørende samme husstand som parten eller 4) ansat hos parten for et tidsrum, der ikke er kortere end 1 måned, og, når parten ikke selv er advokat, ikke med det særlige formål at møde i retten. <i>Stk. 4. ---</i> <i>Stk. 5.</i> En part kan i sager om mindre krav efter reglerne i kapitel 49 og under udlægsforretninger i fogedretten møde i retten ved andre end de personer, der er nævnt i stk. 2 og 3. <i>Stk. 6-11. ---</i> § 313. Den, som uden at være omfattet af § 306, stk. 2, 3, 6, 7, 9 og 10, og § 175, stk. 8, i medfør af	17. I § 306, stk. 3, ændres »ved personer, der er« til: »ved personer, der«. 18. I § 306, stk. 3, nr. 1, ændres »værge for en part,« til: »er værge for en part,« 19. I § 306, stk. 3, nr. 2, ændres »beslægtet eller besvogret« til: »er beslægtet eller besvogret«. 20. I § 306, stk. 3, nr. 3, ændres »tilhørende« til: »hører til«. 21. I § 306, stk. 3, nr. 4, ændres »ansat hos« til: »er ansat hos«. 22. I § 306, stk. 5, og § 313, stk. 1, 1. pkt., ændres »om mindre krav« til: »i den forenklede proces«.

§ 306, stk. 5, repræsenterer en part i sager om mindre krav efter reglerne i kapitel 49 og under udlægsforretninger i fogedretten, skal udvise en adfærd, som er i overensstemmelse med god skik for rettergangsfuldmægtige. Rettergangsfuldmægtigen skal udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klientens tarv tilsiger. Sagen skal fremmes med den fornødne hurtighed. <i>Stk. 2. ---</i>	
§ 347. ---	23. Efter § 347 indsættes: »§ 347 a. Retten kan beslutte, at den, der som værge for en mindreårig part har anlagt eller appelleret en sag, helt eller delvis skal betale de sagsomkostninger, som det ellers ville påhvile den mindreårige part at betale.«
Kapitel 49 <i>Behandling af sager om mindre krav</i>	24. <i>Overskriften</i> til kapitel 49 affattes således: »Kapitel 49 <i>Den forenklede proces</i>«.
§ 439. Reglerne i dette kapitel anvendes på sager ved Retten på Færøerne om følgende krav: 1) Krav, der ikke har økonomisk værdi, eller som har en økonomisk værdi af højst 50.000 kr. 2) Krav, hvor parterne, efter at tvisten er opstået, aftaler, at reglerne i dette kapitel skal finde anvendelse. I sager mellem erhvervsdrivende	25. I § 439, stk. 1, nr. 1, ændres »50.000 kr.« til: »100.000 kr.«, og som 2. pkt. indsættes: »For sager om leje af hus eller husrum er grænsen dog 50.000 kr.«

om forhold, der vedrører parternes erhverv, kan sådan aftale dog også indgås, før tvisten er opstået. <i>Stk. 2-3. ---</i>	
§ 441. Retten kan efter anmodning fra en part eller af egen drift bestemme, at sagens videre behandling ved retten skal ske uden anvendelse af reglerne i dette kapitel, hvis sagen 1) angår særlig komplicerede faktiske eller retlige spørgsmål eller 2) har særlig betydning for en part ud over påstanden. <i>Stk. 2. ---</i>	26. I § 441, stk. 1, nr. 1, udgår »særlig«.
§ 471. Anlægger Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager (Kærunevndin í almannu-, familju- og heilsumálum) eller ægtefællen i et tidligere ægteskab sag til omstødelse af et ægteskab, skal sagen anlægges mod begge ægtefæller. Sagen kan anlægges ved Retten på Færøerne, hvis en af ægtefællerne kan sagsøges der efter § 473. § 478. --- <i>Stk. 2.</i> I sager om omstødelse af ægteskab, der anlægges af Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager, skal de sagsøgte give møde efter samme regler, som gælder for vidner. § 1023. Under straffesager vedrørende forhold, der giver grundlag for omstødelse af ægteskab efter § 23 i lov om ægteskabs indgåelse og	27. I § 471 ændres »Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager (Kærunevndin í almannu-, familju- og heilsumálum)« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«, og i § 478, stk. 2, og § 1023 ændres »Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«.

opløsning, skal påtalemyndigheden efter anmodning fra Ankenævnet for social-, familie- og sundhedssager nedlægge påstand om ægteskabets omstødelse. Bestemmelserne i §§ 1016-1022 finder tilsvarende anvendelse.	
§ 504. --- <i>Stk. 2-3.</i> --- <i>Stk. 4.</i> Genoptagelse efter udløbet af den i stk. 3 nævnte frist kan tillades af Østre Landsret, når der anføres ganske særlige grunde for, at kravet om ny prøvelse ikke er rejst tidligere, og omstændighederne i øvrigt i høj grad taler for genoptagelse og det endvidere må antages, at fornyet behandling af sagen ikke vil medføre væsentlige ulemper for barnet. Er sagen senest behandlet ved Højesteret, meddeles tilladelse til genoptagelse af denne ret. Under de i 1. pkt. angivne betingelser kan Østre Landsret endvidere tillade anke af en ellers upåankelig dom fra Retten på Færøerne. Landsrettens afgørelse i henhold til foranstående bestemmelser kan påkæres til Højesteret i overensstemmelse med reglerne i kapitel 47. Ved afgørelse af kæremålet kan Højesteret i stedet for genoptagelse tillade anke af en ellers upåankelig dom. <i>Stk. 5-7.</i> ---	28. I § 504, stk. 4, 1. pkt., ændres »Østre Landsret« til: »Retten på Færøerne« 29. I § 504, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »ved«: »Østre Landsret eller«, og »denne« ændres til: »den pågældende«. 31. I § 504, stk. 4, 5. pkt., indsættes efter »kan«: »landsretten henholdsvis«.
Kapitel 54 <i>Prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse og afgørelser truffet af Hovedbørneværnsudvalget</i>	32. I <i>overskriften</i> til kapitel 54 ændres »Hovedbørneværnsudvalget« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«.

§ 516. Reglerne i dette kapitel finder endvidere anvendelse i sager om prøvelse af afgørelser truffet af Hovedbørneværnsudvalget (Høvuðsbarnaverndarnevndin). <i>Stk. 2-7. ---</i>	33. I § 516, stk. 1, ændres »Hovedbørneværnsudvalget (Høvuðsbarnaverndarnevndin)« til: »Det Færøske Ankenævn (Føroya Kærustovnur)«.
§ 517. --- <i>Stk. 2-3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Begæring om sagens indbringelse for retten efter reglerne i dette kapitel skal fremsættes inden 4 uger efter frihedsberøvelsens ophør. Senere fremsættelse af begæringen kan indtil 6 måneder efter frihedsberøvelsens ophør undtagelsesvis tillades af retten, når der foreligger særlig grund til at afvige fra fristen. I sager om tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen i henhold til lov om anvendelse af tvang i psykiatrien regnes fristerne dog fra det psykiatriske patientklagenævns afgørelse i sagen. <i>Stk. 5-6. ---</i>	34. I § 517, stk. 4, 3. pkt., ændres »det psykiatriske patientklagenævns« til: »Det Færøske Ankenævns (Føroya Kærustovnurs)«.
§ 530. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Kender forældrene eller værgerne ikke den, der søger adoption, må den adoptionssøgendes og vidners navne ikke optages i udskrifter af retsbogen eller rettens afgørelser.	35. I § 530, stk. 3, indsættes efter »afgørelser«: »eller i øvrigt videregives til forældrene eller værgerne«.
§ 583. --- <i>Stk. 2. ---</i>	

<i>Stk. 3.</i> Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse ved udlæg i fast ejendom, registrerede skibe eller luftfartøjer samt fondsaktiver, jf. § 59, stk. 2, i lov om værdipapirhandel m.v. eller § 3, nr. 34, i lov om kapitalmarkeder. <i>Stk. 4.</i> Udlæg i løsøre bortset fra registrerede skibe og luftfartøjer bortfalder 1 år efter foretagelsen, medmindre udlægshaveren forinden har forlangt tvangsauktion afholdt eller har været hindret heri ved anke, kære eller tredjemands ret. Udlægget bortfalder i så fald 8 uger efter hindringens ophør. Det samme gælder udlæg i fondsaktiver, jf. § 59, stk. 2, i lov om værdipapirhandel m.v. eller § 3, nr. 34, i lov om kapitalmarkeder, og i fordringer, hvis der for fordringen er udstedt omsætningsgældsbrev eller andet dokument, hvis særlige beskaffenhed medfører, at skyldneren ifølge fordringen ikke frigøres ved at betale til andre end ihændehaveren. <i>Stk. 5.</i> ---	36. I § 583, <i>stk. 3</i> og <i>stk. 4, 3. pkt.</i>, ændres »§ 3, nr. 34« til: »§ 3, nr. 32«.
§ 727. --- <i>Stk. 2.</i> Er der truffet afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, kan strafforfølgning mod den, der har været sigtet, kun fortsættes efter den overordnede anklagemyndigheds bestemmelse, hvis afgørelsen er meddelt den pågældende med Digital Post eller anbefalet brev inden 2 måneder fra afgørelsens dato, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse eller be-	37. I § 727, <i>stk. 2</i>, ændres »2 måneder« til: »4 måneder«.

tingelserne for genoptagelse efter § 999 er til stede. <i>Stk. 3. ---</i>	
§ 774. --- <i>Stk. 2. ---</i>	38. I § 774 indsættes som <i>stk. 3:</i> » <i>Stk. 3.</i> Politiet må ved foranstaltninger som nævnt i denne paragraf dele uægte seksuelt materiale, der forestiller personer under 18 år.«
§ 778. ---	39. Efter § 778 indsættes i <i>kapitel 81:</i> »§ 778 a. Politiet kan til brug for efterforskningen af en lovovertrædelse sammenligne oplysninger om dna fra et dna-spor med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase, hvis 1) der er bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen, 2) efterforskningen angår en overtrædelse af straffelovens §§ 114-114 h, § 216, § 225, jf. § 216, eller § 237 eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter, og 3) efterforskningsskridtet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen.«
§ 850. --- <i>Stk. 2-6. ---</i> <i>Stk. 7.</i> Stk. 7. Politiet kan træffe afgørelser om pålæg om edition af oplysninger om transaktioner,	40. I § 850, <i>stk. 7, 1. pkt.</i> , ændres »8-11, 19-21, 23 eller 24« til: »8-10, 18,

konti, depoter, bokse el.lign. fra virksomheder eller personer, der er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1, 3, 5, 6, 8-11, 19-21, 23 eller 24, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme eller § 1, stk. 1, nr. 1-4, i lagtingslov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme. Politiet kan i afgørelsen om pålæg om edition efter 1. pkt. bestemme, at der fra virksomheder og personer, der er omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme eller § 1 i lagtingslov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, kan indhentes oplysninger, som de pågældende har rådighed over, om transaktioner på en konto, hvortil der er overført midler ved en transaktion, som er omfattet af afgørelsen om edition, eller ved en transaktion, der udspringer af en transaktion, som er omfattet af afgørelsen om edition. Stk. 4, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse. Politiets afgørelser efter dette stykke skal være skriftlige og ledsaget af grunde. <i>Stk. 8-10. ---</i>	20 eller 22-26«, og »1-4« ændres til: »1-3«.
§ 1000. Genoptagelse af en sag, som er pådømt ved Højesteret eller ved Østre Landsret, og hvorunder tiltalte er frifundet, kan finde sted efter rigsadvokatens begæring, 1) når det ifølge en tilståelse, tiltalte senere har afgivet, eller andre	41. I § 1000, stk. 1, udgår »ved Højesteret eller ved Østre Landsret«.

beviser, der senere er kommet for dagen, må antages, at den pågældende har begået forbrydelsen, eller 2) når falske forklaringer eller erklæringer er afgivne under sagen af vidner eller skønsmænd eller falske eller forfalskede dokumenter er benyttede under samme eller noget strafbart forhold sigtende til at påvirke eller bestemme sagens udfald er udvist enten af tiltalte eller af nogen, der i medfør af sit embede eller offentligt hverv har medvirket ved sagens behandling, og der efter omstændighederne er god grund til at antage, at sådant har bevirket eller medvirket til, at tiltalte har undgået domfældelse. <i>Stk. 2. ---</i>	
§ 1001. På begæring af en domfældt kan genoptagelse af en ved Højesteret eller ved Østre Landsret pådømt sag finde sted, 1) når nye oplysninger tilvejebringes og det skønnes antageligt, at disse, om de havde foreligget under sagen, kunne have bevirket frifindelse eller anvendelse af en væsentlig mildere straffebestemmelse, 2) når noget sådant forhold oplyses som ommeldt i § 1000, stk. 1, nr. 2, og det skønnes antageligt, at sådant kan have bevirket eller medvirket til domfældelsen, eller 3) når der i øvrigt foreligger særlige omstændigheder, der gør det overvejende sandsynligt, at de foreliggende bevisligheder ikke har været rigtigt bedømt.	42. I § 1001, stk. 1, udgår »ved Højesteret eller ved Østre Landsret«.

<i>Stk. 2-3. ---</i>	43. Efter § 1001 indsættes: »§ 1001 a. På begæring af rigsadvokaten eller en domfældt kan genoptagelse af en sag helt eller delvist finde sted for at rette sig efter en endelig dom afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Danmark er part i. <i>Stk. 2. § 956, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Er domfældte afgået ved døden, kan begæring om genoptagelse fremsættes af de personer, der er nævnt i § 956, stk. 3, 1. pkt.«</i>
§ 1003. Begæring om genoptagelse fremsættes for Den Særlige Klageret. I de i § 1001, stk. 1, nr. 3, omhandlede tilfælde må begæringen fremsættes inden 5 år efter dommens afsigelse, men har domfældte i medfør af dommen været underkastet frihedsberøvelse, kan begæring om genoptagelse dog altid fremsættes indtil 2 år efter domfældtes løsladelse. <i>Stk. 2. ---</i>	44. I § 1003, <i>stk. 1</i>, indsættes som 3. <i>pkt.:</i> »I de i § 1001 a omhandlede tilfælde må begæring om genoptagelse fra en domfældt fremsættes, inden 1 år efter at den pågældende dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er blevet endelig, medmindre helt særlige omstændigheder foreligger.«
§ 1006. Retten afgør ved kendelse, om begæringen skal tages til følge eller forkastes, og tages den til	

følge, går kendelsen ud på, at ny hovedforhandling skal finde sted. Er domfældte død, skal retten altid uden ny hovedforhandling enten forkaste begæringen om genoptagelse eller afsige dom, hvorved den ældre dom ophæves.	45. I § 1006, 2. pkt., ændres »afsigedom« til: »træffe afgørelse«. 46. I § 1006, 2. pkt., ændres »ældre dom« til: »ældre afgørelse«.
§ 1007. Den nye hovedforhandling foregår ved Østre Landsret. Den forberedes og fremmes overensstemmende med de almindelige om hovedforhandling for landsret givne regler. Om nævninger skal medvirke, bestemmes efter reglerne i § 698.	47. I § 1007, 1. pkt., ændres »Østre Landsret« til: »den ret, som senest har truffet afgørelse i sagen«. 48. I § 1007, 2. pkt., udgår »for landsret«. 49. I § 1007, 3. pkt., ændres »§ 698« til: »kapitel 74«.
§ 1008. Hvor genoptagelse er tilstået alene efter begæring af domfældte eller nogen af de i § 956, stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., nævnte personer, må den nye dom ikke i noget punkt afvige fra den tidligere dom til skade for domfældte. I andre tilfælde må sådan afvigelse ikke ske for de punkters vedkommende, som ikke berøres af genoptagelsesgrunden.	50. I § 1008, 1. pkt., ændres to steder »dom« til: »afgørelse«.
§ 1011. Begæring om genoptagelse medfører ikke udsættelse eller standsning af dommens fuldbyrdelse, medmindre retten bestemmer det modsatte. Det samme gælder om beslutning om genoptagelse, der træffes i henhold til § 1000. Er genoptagelse besluttet i henhold til § 1001, bliver fuldbyrdelsen altid at	51. I § 1011, 1. pkt., ændres »dommens« til: »afgørelsens«.

udsætte eller standse, hvis domfældte begærer det.	
Kapitel 106 <i>Erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning</i>	52. I <i>overskriften</i> til kapitel 106 indsættes efter »følgning«: »m.v.«.
§ 1056. Erstatningskrav, der på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler rejses af sigtede, domfældte eller andre i anledning af strafferetlig forfølgning, behandles på begæring efter reglerne i dette kapitel.	53. I § 1056 indsættes som <i>stk. 2</i>: »<i>Stk. 2.</i> Efter reglerne i dette kapitel bortset fra § 1053, stk. 1, 5. pkt., behandles på begæring endvidere erstatningskrav, der på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler rejses af den forurettede i sager om overtrædelse af straffelovens § 210, § 216, § 222, stk. 2, § 223, stk. 1, eller § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1, som følge af at 4) forurettede ikke har haft tilstrækkelig mulighed for at klage over en afgørelse om påtaleopgivelse, 5) forurettedes klage over en afgørelse om påtaleopgivelse ikke er blevet behandlet inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2, eller 6) en afgørelse om omgørelse af påtaleopgivelse ikke er blevet meddelt den, der har været sigtet, inden udløbet af fristen i § 727, stk. 2.«
§ 1060. ---	

<i>Stk. 2.</i> Politiklagemyndigheden kan indhente en udtalelse fra Det Færøske Sprogråd (Málráðnum) om sproglige spørgsmål.	54. I § 1060 indsættes som <i>stk. 2-4</i>: »<i>Stk. 2.</i> Juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder skal efter anmodning fra Politiklagemyndigheden stille tv-overvågningsmateriale til rådighed, jf. dog <i>stk. 3</i>. <i>Stk. 3.</i> Juridiske personer og enkeltmandsvirksomheder har ikke pligt til at stille tv-overvågningsmateriale til rådighed, såfremt der derved vil fremkomme oplysninger om forhold, som ville udsætte den juridiske person for straf. <i>Stk. 4.</i> Overtrædelse af <i>stk. 2</i> straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.« Stk. 2 bliver herefter <i>stk. 5</i>.
Kapitel 111 <i>Ikrafttræden</i>	55. <i>Overskriften</i> til kapitel 111 affattes således: »Kapitel 111 <i>Slutningsbestemmelser</i>«
§ 1095. --- Femte bog Slutnings- og overgangsbestemmelser Kapitel 111 <i>Ikrafttræden</i>	56. Efter § 1095 indsættes efter overskriften før § 1096: »§ 1095 a. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens

	5. kapitel for overtrædelse af denne lov.«
	57. Som <i>bilag</i> indsættes bilag 1 til denne lov.